

**De toekomstige heerlijkheid van Jeruzalem is een openbaring van de Schriften
voor de Nieuwtestamentische Kerk in de laatste dagen,
direct voorafgaand aan de Tweede Komst van Christus.**

Door

Jeremiah Burroughs, 1599-1646

Met een voorwoord van William Adderley

LONDEN, 1675, gedrukt door J.A. en verkocht door J. Sprint, 1697

Vertaald door RUBEN BOLIER

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2021**

AAN DE CHRISTELIJKE LEZER.

Deze dierbare verhandeling die gaat over de Nieuw-Testamentische Kerk in de laatste dagen, werd vele jarenlang uitgesproken door die evangelische 'profeet', de heer Jeremiah Burroughs. Dit geschrift werd ons geschonken door een burger van Sion, aan wiens snelle pen de wereld veel verschuldigd is, voor het behoud van een aantal mantels van de overleden Elia's, die ze van hun preekstoel lieten vallen, voordat ze naar de hemel gingen.

Als u die gunstrijke en warme geest hebt gezien en geproefd, die door zijn vele andere werken stroomt, en uitgegeven zijn door hemzelf en zijn broeders; zal het zeker een geestelijke dorst en verlangen in u doen toenemen naar wat hij nog meer heeft ontvangen van zijn HEERE en MEESTER, en vrijelijk heeft meegedeeld, als Zijn ambassadeur voor Zijn volk, naar hetgeen nog gedrukt moet worden.

De voornaamste strekking van dit kleine, maar gewichtige boek, is ons in de Schrift gegeven omdat Jezus Christus Zijn tweede komst zal inluiden door Jeruzalem, (Zijn Kerk), tot een lofprijzing op aarde een heerlijkheid over de hele wereld te maken. Dit wordt duidelijk aangetoond volgens het Woord door deze Apollos, machtig in de Schriften, en een uitlegger, als een uit duizend. Bestudeer daarom serieus elke tekst zonder een vooringenomen mening. Oordeel niet overhaast, opdat gij niet veroordeeld wordt. Want deze Meester-Bouwer heeft u niets voorgesteld dan wat is gefundeerd op de Pilaar van Waarheid, volgens het gouden meetriet van het Heiligdom. Hier is een bijzondere verzameling van verschillende geschriften uit het Oude en Nieuwe Testament, die elkaar aankijken (zoals de cherubs van goud deden, die Mozes aan elk uiteinde van het verzoendeksel maakte) en elkaar de hand schudden, voor de meer duidelijke en vastberaden uitleg van deze grote Evangelie-waarheid; volgens de apostolische regel, geestelijke dingen vergelijken met geestelijke dingen. Zodat u dit zielsverkwikkende leerstuk (dat de Kerk van Christus de lof en heerlijkheid van de hele wereld zal zijn) zult vinden als het licht van de zon, dat steeds meer doorbreekt, tot een volmaakte middag van heerlijkheid.

O, hoe welkom zal die dag van Christus' Bruiloft en kroning zijn voor Zijn liefdeszieke echtgenote, zoals de Duif met de olijftak was voor Noach; of zoals het opnieuw verschijnen van de ster voor de wijzen! Laten we in de kracht van Christus (die het enige allesoverheersend Hoofd van Zijn Kerk is) voortdurend besluiten om het onze gewichtige taak te maken, om te pleiten bij de troon van genade, opdat die glorieuze profetieën en beloften in *Zijn Naam*, - in *Wie zij zijn ja en amen*, - *totdat Hij bevestige en totdat Hij Jeruzalem stelle tot een lof op aarde*. Ja, *totdat* Hij niet alleen de *fundamenten* met saffierstenen heeft gelegd, maar ook *deze* Parelstad heeft voltooid. Niet alleen heeft Hij de hoeksteen voortgebracht, maar de Kroonsteen van Jeruzalem, en over de hele aarde zal met toeroepen gehoord worden: *genade, genade zij dezelve!*

Minder dan de minste van degenen die Jeruzalem gedenken,
William Adderley.

De 26e van de derde maand, 1675.

DE INHOUD

De uitgever van deze preken is verlangend dat ze met een getuigenis de wereld ingaan, opdat ze met de grotere vrijheid ontvangen worden. Maar inderdaad, de naam van de auteur die zo bekend is, kan voldoende argument zijn voor hun ontvangst in elke plaats.

Deze preken zijn maar enkele fragmenten van de oordeelkundige en Godvruchtige werken van deze waardige Auteur. Maar Christus gaf Zijn discipelen het bevel dat de brokken niet verloren mochten gaan. Het geloof kan hier wat voedsel vinden, aangezien het een vooruitzicht op de Heerlijkheid heeft, die hierna zal worden geopenbaard.

Hier hebt u de standpunten van de auteur over de laatste tijden, en uiteindelijk van de *catastrofe* van alle dingen. Nadat de *Draak* en het *Beest* hun rol hebben gespeeld in hun verzet tegen het Lam en Zijn volgelingen; waarin hij ons voor ogen heeft gesteld de vele oude Profetieën die van deze dingen getuigen en die in de Schrift staan opgetekend.

Voor zover u het Profetisch Licht voor u ziet schijnen, sla er dan acht op, dat is alles wat de Lezer en de uitgever verlangt. Wie deze goederen bezit, - ik bedoel dit exemplaar dat in zijn bezit is - is bereid om meer te publiceren, zoals mannen koren en andere benodigdheden naar de markt brengen voor openbaar gebruik en voordeel.

Bedenk alleen dat het niet in de bedoeling van de auteur was om het bij zich te houden. Als zijn eigen hand in deze uitgave was geweest, had u de lijnen met meer nauwkeurigheid zien getrokken en de profetie in de Schrift vollediger doorzocht. En als iemand andere gedachten heeft dan de auteur in deze volgende Preken, laat hem echter eerbied tonen voor zo een respectvol en waardig man, liever dan die overhaast te verwerpen dat door hem met zekerheid wordt beweerd. En als hij het niet ontvangen wil, laat hem het dan overwegen. En laten we allemaal wachten en ons voorbereiden op de komst van de Bruidegom. *Amen, kom, Heere Jezus. En zwijg niet stil voor Hem, totdat Hij bevestige, en totdat Hij Jeruzalem stelle tot een lof op aarde.* Jesaja 62: 7.

De uitgever

Voorafgaand aan deze publicatie had Burroughs tijdens zijn leven al eerder een korte schets gepubliceerd, getiteld: **A glimpse of Sions glory, or, The churches beauty specified published for the good and benefit of all those whose hearts are raised up in the expectation of the glorious liberties of the saints. Londen, 1641**

(Een glimp van de glorie van Sion, of, de schoonheid van de Kerk speciaal, gepubliceerd ten behoeve van al diegenen wiens hart is opgewekt in de verwachting van de glorieuze vrijheden van de heiligen.)

Dit boek werd uitgeven met de namen van de volgende theologen. Goodwin, Thomas, 1600-1680, Burroughs, Jeremiah, 1599-1646, Glover, Jose, fl. 1641, Kiffin, William, 1616-1701, Knollys, Hanserd, 1599?-1691.

Deze theologen hebben met veel anderen een duidelijke bijdrage geleverd aan het geloof en bezinning dat de God van Israël de Joden zal bekeren en *Jeruzalem zal herstellen in het land Kanaän*. Men heeft verondersteld dat Burroughs beïnvloed was in zijn uitleg over de heerlijk kerkstaat van Christus door Thomas Goodwin. De Hoofdpersoon die Burroughs heeft beïnvloed was Jezus Christus Zelf, die Johannes opdracht heeft gegeven om deze verwachting voor Zijn strijdende kerk levendig te houden. Het geestelijk vrederijk past ook helemaal bij zij irenisch standpunt. **W.W.**

Zie ook: Jer. Burroughs, Levensoverzicht in het licht van zijn tijd. Dr. R.J. van Elderen, Toekomst voor Israël bij Engelse protestanten, 1547-1670. Unieke studie!

Puritein Jeremiah Burroughs heeft eindelijk een biografie

Ds. J. C. den Ouden. Reformatorisch Dagblad 16-01-2014

“Boven alles, stelt u zich Jezus Christus voor ogen en overdenk de dood van Jezus Christus. Zie op de gekruisigde Christus, dat Hij Die de Heere van hemel en aarde was, Zich in zo’n staat van vernedering heeft gebracht, enkel en alleen om ons te verlossen.”

Het overdenken van de dood van Christus doet ons de wereld afsterven, stelde de puritein Jeremiah Burroughs (ca. 1599-1646). Hij was een begenadigd prediker, een Bijbelcommentator, een gereformeerd theoloog, en auteur van meer dan veertig boeken. Burroughs diende als pastor de twee grootste kerken van Londen en nam deel aan de Westminster Assembly (1641-1649). Zijn bekendste boek is de “Rare Jewel of Christian Contentment”, dat in acht talen is vertaald. In het Nederlands verscheen het onder de titel “Een kostbaar kleinood. Over de ware tevredenheid”.

Meer dan drie eeuwen heeft Burroughs het zonder biografie moeten doen. Daarin is nu gelukkig verandering gekomen. Ph. L. Simpson heeft een mooie en goed leesbare biografie geschreven en hij geeft ons een uitstekend overzicht van Burroughs’ bewogen leven.

Wat zijn kerkelijk standpunt aangaat, was Burroughs een kind van zijn geestelijke vader Thomas Hooker. Het was in de tijd van de kerkpolitiek van William Laud dat Burroughs met andere puriteinse predikers naar Holland uitweek. Hij diende van 1639 tot 1641 de Engelse gemeente in Rotterdam.

Na zijn terugkeer naar Engeland in 1641 diende Burroughs in Londen twee grote gemeenten en nam hij deel aan de Westminster Synode. Hij behoorde op deze Kerkvergadering tot de “dissenting brethren”, de andersdenkende of zich afscheidende broeders. Deze broeders hadden geen verschil met de presbyteriaans-synodale richting onder de puriteinen wat betreft de leer, maar wel wat de kerkregering aangaat. De congregationalisten, waartoe Burroughs met onder anderen Owen, Hooker, Goodwin en Bridge behoorde, legden de nadruk op het zelfstandig karakter van elke plaatselijke gemeente.

Zij wezen een nationale kerk van de hand. Naar hun overtuiging kon er alleen onder de oudtestamentische bedeling van een nationale kerk gesproken worden. Ze accepteerden bovenplaatselijke organen als classis en synode, in zoverre de ene gemeente niet over de andere zou heersen. Bovenplaatselijke vergaderingen hadden slechts tot doel de gemeenschappelijke belangen van de gemeente te behartigen: het bewaken van de orde en de vrede in de gemeente en erop toezien dat er geen on-Bijbelse elementen in de eredienst en het gemeentelven zouden binnensluipen.

Burroughs was een vredelievend mens. Een tijdgenoot schreef: “Als alle episcopalen waren geweest als aartsbisschop James Ussher, alle presbyterianen als Stephan Marschall en alle independenten als Jeremiah Burroughs, dan zouden de breuken van de Kerk spoedig geheeld zijn.” De Heere vervulde ons in deze tijd van Kerkelijke verdeeldheid met de geest van gematigdheid en godsvrucht zoals Burroughs die bezat!

Onder de vele geschriften van Burroughs neemt zijn boek “The Rare Jewel of Christian Contentment” een bijzonder plaats in. We leren hem hierin kennen als een uitnemend zielzorger. Het boek handelt over de christelijke tevredenheid. Een citaat hieruit: “Als we God vrezen, zijn de dingen die we niet hebben van heel weinig belang vergeleken met de dingen die we wel hebben.”

Ik wil niet alleen de biografie maar vooral ook bovengenoemd boek aanbevelen. Wie geestelijk onderwijs zoekt en wil proeven hoe de puriteinen dachten, kan bij Burroughs uitstekend terecht.

A Life of Gospel Peace. A Biography of Jeremiah Burroughs, Phillip L. Simpson; uitg. Reformation Heritage Books, Grand Rapids, 2011

PREEK 1.

In het vorige hoofdstuk van [Jesaja]¹ zijn er veel beloften van een uitstekende en heerlijke staat, waarin God Zijn Kerk op Zijn tijd zal brengen. Met die beloften werd het hart van deze profeet Jesaja zeer ingenomen. Daarom zegt hij aan het begin van dit hoofdstuk 62: ***Om Sions wil zal ik niet zwijgen, en om Jeruzalems wil zal ik niet stil, totdat haar gerechtigheid voortkome als een glans, en haar heil als een fakkel, die brandt.*** En zoals hij zelf niet wilde *rusten* of *zwijgen*, wilde hij dat alle *wachters*, die op de muren van Jeruzalem waren gezet (en dus daarna alle dienaars van de Kerk) dat *ze* niet zouden rusten. Ja, hij zou willen dat zij ***God geen rust zouden geven, totdat Hij bevestige en tot Hij Jeruzalem zal stellen tot een lof op aarde.*** vers 7.

Geef God geen rust; hij spreekt hier op een menselijke manier, om op te merken welk belang er onder Gods volk zou moeten zijn bij het zoeken naar God, om al die glorieuze beloften die Hij aan Zijn Kerk heeft gedaan, na te komen om die tot een heerlijke staat te brengen. Evenals een man die belang heeft in welke zaken dan ook; maar daarmee is hij niet tevreden. Als hij een verzoekschrift doet en er komt niets van, dan herhaalt hij dit keer op keer en probeert vanwege het belang het te verkrijgen en besluit dat hij niet eerder zal rusten. En zo spreekt God op deze manier. Niet alsof Zijn rust, of niet te rusten, van ons afhangt. Maar dat we vanwege zo'n grote barmhartigheid die net zo belangrijk voor Hem zou zijn, als voor ieder mens in de wereld, vastbesloten moeten zijn, dat we Hem geen rust zouden gunnen, totdat Hij ons een antwoord heeft gegeven. ***En geef Hem geen rust geven totdat Hij bevestige, en Jeruzalem zal stellen tot een lof op aarde.***

Tot Hij bevestige. Totdat Hij Zijn woord nakomt; totdat de Kerk tot een vaste koers in de weg van barmhartigheid en in een veilige en zekere toestand is gebracht. Want soms (zoals de profeet dat lijkt te willen zeggen) vinden we dat de beloften beginnen te werken en God goed doet voor ons, maar op andere tijden lijken de dingen weer terug te gaan. Daarom - ***geef Hem geen rust totdat Hij bevestige***, totdat we zien dat de zaken vervuld zijn. Het is zoals bij zeelui, wanneer ze een grote reis gaat maken, vinden ze het fijn dat de wind in een of andere richting vast blijft, voordat ze vertrekken. Dit bedoelt de profeet. Soms zien we dat de genade en goedheid van God overvloedig is om ons te belonen, maar de zaken keren weer terug. Gun ***Hem daarom geen rust totdat Hij deze gevestigd heeft.***

En totdat Hij Jeruzalem stelle tot een lof op aarde.

Onder Jeruzalem moeten we de **Kerk van God** verstaan, niet zozeer de stad Jeruzalem die toen bestond, maar vooral de Kerk van God die er zou zijn in de tijd van het Evangelie, want Jeruzalem was er een type van.

Tot een lof op aarde. De Septuaginta vertaalt het zo, dat het woord *de heerlijkheid* betekent, de verheerlijking van de aarde. Totdat Hij Jeruzalem tot lof op de aarde maakt.

Nu weten we dat het gebed in geloof behoort te geschieden door degenen die tot God bidden. En vooral degenen die daartoe door God opgedragen zijn, moeten geloven dat deze zaken zullen gebeuren, dat de Kerk van God tot lof en glorie op de aarde gemaakt zal worden. En als ze geloven dat het gedaan zal worden, moeten ze er wel een woord voor hebben.

Dit is het belangrijkste dat ik op deze tijd van plan ben om u duidelijk te maken, ***dat er een tijd is die God heeft om Zijn Kerk te maken tot lof en heerlijkheid voor de hele wereld.***

¹ De woorden tussen vierkante haakje [] zijn door de vertaler toegevoegd

In deze wereld. Om de heerlijkheid van de aarde te zijn. Niet alleen om Zichzelf te verheerlijken in de hemel, want ik veronderstel dat u allen gelooft dat er een tijd komt dat de strijdende Kerk eens zal zegevieren in de hemel. En daar zal ze heerlijk zijn. Maar ook dat er een tijd komt dat God *op deze aarde* Zijn Kerk tot heerlijkheid van de ganse aarde zal maken. Daarom verlangen alle heiligen van God, voor wie de heerlijkheid van God dierbaar is, dat de eer van God mag worden opgewekt en voortgang moge vinden. Ze moeten hiervoor bidden en hierop aandringen, als een zekere zaak die door God zal gedaan en vervuld zal worden.

Omdat u hier niet voor kunt bidden en bij Hem zult aandringen in het gebed, totdat u duidelijk zult zien dat het zo is, zal daarom deze zaak nu voor u worden opengelegd.

De waarheid is dat Jeruzalem, de Kerk van God, altijd in een lage staat is geweest tot op dit moment, in vergelijking met wat God van plan is in de tijd te doen. Daarom zegt de profeet hier: *Geef Hem geen rust totdat Hij bevestige. En totdat Hij Jeruzalem stelle tot een lof op de hele aarde.*

Jeruzalem verkeerde toen in geen glorieuze toestand, want het was maar een korte tijd voordat God de ballingschap van Juda en Jeruzalem uitvoerde. Want deze profeet (wat u kunt zien in het begin van zijn profetie) profeteerde in de dagen van Hizkia. In het zesde jaar van Hizkia's regering kwamen de Babyloniërs om Samaria weg te voeren, 2 Koningen 18:10. Ze namen het volk in ballingschap. En het zou (voor zover we weten) niet meer dan een jaar of twee voor hun gevangenschap kunnen zijn, dat de profeet hier toch dit volk oproept om tot God te bidden en Hem geen rust te geven, totdat Hij Jeruzalem heeft gesteld tot lof over de hele aarde. En toch wist hij dat ze binnenkort in gevangenschap moesten gaan. Echter bedoelde de profeet hier niet een tijd die in zijn dagen zou plaats vinden, of in een korte tijd daarna. De profeet moest daarom een verwijzing hebben naar een opmerkelijke tijd van de Kerk, die in latere tijden moet plaatshebben, want het volk der Joden was nooit de lof van de hele aarde.

Als je kijkt naar de tijd voor dezen, waren ze voor de andere mensen maar een verachtelijk volk en woonden ze in een klein landschap van slechts iets meer dan tachtig mijl. Een heel kleine landstreek was het waar al het volk van de Joden in woonden, en zeer verachtelijk in het licht van de andere naties van de wereld. Daarom was het nooit eerder de lof van de hele aarde. Vandaar zou het niet kort nadat dit gesproken werd plaatsvinden, want ze zouden in gevangenschap gaan en daar een lange tijd blijven.

U zult zeggen, *dat het misschien bedoeld wordt voor de tijd dat ze zouden terugkeren uit de gevangenschap?*

Nee, dat ook niet, want ze waren na hun gevangenschap slechts zeer arm en verachtelijk in de ogen van de wereld, want toen ze terugkwamen, was het alleen maar met verlof. Ze waren slechts als dienaren voor de *Meden* en als dienstknechten van *Cyrus* en de rest van hen.

Toen ze de muren van *Jeruzalem* weer herbouwd werden, bespotten ze hen. En wat doen deze zwakke Joden? *Zo er een vos opkwam, hij zou hun stenen muur wel verscheuren.* Neh. 4:3. Zeker, in hun terugkeer uit ballingschap waren ze niet de lof van de hele aarde. Ook niet in latere tijden. Ze hadden veel onderbrekingen voordat ze iets tot enig nut konden verrichten. Veel geleerden berekenen dat ze langer aan de muur bezig waren dan dat ze in ballingschap zaten. We weten dat het niet lang na hun ballingschap was, dat ze allemaal overgeleverd waren aan de gunst van de slechte Haman, die een decreet had verkregen om heel het volk der Joden om te brengen. Daarom bevonden ze zich niet in een heerlijke toestand. Nee, ook niet na hun terugkeer uit de ballingschap. Vanaf die tijd tot de tijd dat de Romeinen kwamen en hen vernietigden, bevonden ze zich meestentijds in een slechte toestand. Daarom waren ze laag genoeg gezonken.

Daarom kon het niet letterlijk bedoeld worden van *Jeruzalem*, van die stad, noch van de Kerk van de *Joden*. Daarom wordt het bedoeld van de toestand van de Kerk in de tijden van het

Evangelie. Wanneer was deze de lof van de hele aarde? Hoewel het zeker de lof van God was, en God te allen tijde Zijn lof van Zijn Kerk kreeg, moet het toch bedoeld zijn voor een of andere voortreffelijke tijd die nog zal komen. En het moet een uitwendige heerlijkheid zijn die ze moeten hebben, zodat de hele aarde er kennis van zal nemen.

Dit was niet in de tijd van Christus Zelf. Christus Zelf was de heerlijkheid van God, maar toch werd Hij op aarde veracht, een Man die geen gedaante noch heerlijkheid aan Zich had. Met betrekking tot de buitenkant stonden ze toen onder Herodes en verwierpen ze Christus toen Hij kwam. En een tijd daarna werden ze door Titus Vespasianus vernietigd. Een onuitsprekelijke verwoesting kwam over *Jeruzalem* en het volk van de *Joden*. En zo hebben ze hun verblijfplaats tot op de dag van vandaag, als een afvallige natie.

Wat de apostelen betreft, niemand werd meer veracht dan zij. U weet wat de heilige *Paulus* zegt, niet alleen over zichzelf maar ook over andere apostelen: *wij zijn een uitvaagsel en afschrapsel, de meest laagste dingen van de aarde*. Zelfs de apostelen waren niet in uitwendige eer en aanzien in de wereld, dat men het kon zien.

En daarna, in de eerste eeuwen, weet u dat ze onder de meest vreselijke vervolgingen verkeerden, hoe ze werden gemarteld, behakt en behouwen, en wat meer ellende ze werden aangedaan. Dit alles toont dat *Jeruzalem* niet de lof was van de aarde.

Nadat die bloedige vervolgingen waren geëindigd, kwam *Constantijn* en toen hadden ze vrede en waren ze in een meer bloeiende toestand.

Maar dat was ook niet voor lang, want weldra begon de Antichrist op te staan. In die tijd *werd vergif in de Kerk uitgegoten*. En toen vielen ze uit elkaar door hun twisten; toen begon het *Arianisme* zich over de hele wereld te verspreiden. Binnen korte tijd werden ze in een grote slavernij gebracht, ja onder een antichristelijke macht en kwam er zoveel duisternis over alle Kerken.

Ik lees dat de heer *Brightman*² en enkele anderen de 42 weken beginnen te rekenen vanaf de tijd dat de Kerk begon te bloeien in uiterlijke pracht en praal. Openb. 11:3. Toen begon de prelatenmacht op te komen, en zo rekenen zij vanaf die tijd hun regering, zodat *Jeruzalem* tot op de dag van vandaag nog niet de lof van de hele aarde is.

Daarom moet hetgeen waar de profeet hier over spreekt, worden bedoeld voor een andere tijd die nog niet is geschied, zodat we in een tijd leven waarin we moeten uitzien naar de vervulling van deze profetie, dat God *Jeruzalem* tot lof van de hele aarde zal maken. Maar op een andere manier dan ooit tevoren. En dat is wat ik in het bijzonder zal proberen u te laten zien dat er nog een tijd is voor *Jeruzalem*, dat de Kerk in een glorieuzere toestand verkeren zal dan voorheen. En dit zodat we onze geest kunnen laten opwekken en doen ontwaken, niet alleen om te bidden, maar om als instrument te doen wat we kunnen voor de opkomst van de heerlijkheid van de Kerk van God. God is nu bezig met een groot werk. Daarom is het zo jammer dat iedereen die liefde heeft voor God en voor Zijn zaak, door gebed en alles wat ze kunnen doen niet vorderen in zo'n heerlijk werk als dit. Dit was de troost van de heiligen van God in de eerste eeuwen en kort daarna, toen ze zo'n zwaar lijden ondergingen, maar toch troost hadden dat er een tijd kwam, dat *Jeruzalem* de lof van de aarde zal worden, en dat Jezus Christus zou komen en op een andere manier in Zijn Kerk zou regeren dan ooit tevoren.

Alleen al *Justinus Martyr*,³ die ongeveer dertig jaar na de profetieën van Johannes leefde, zegt over dit punt, namelijk over een heerlijke tijd voor de Kerk zou moeten komen, het volgende: “Zowel ikzelf, als allen die orthodox zijn, houden dit over het algemeen voor zeker, dat er zo'n tijd zal komen van een heerlijke toestand van de Kerk.”

² Thomas Brightman, Engels predikant, leefde van 1562-1607. Zijn publicaties hadden grote invloed.

³ Justinus Martyr, apologet, martelaar, leefde van 100 of 114 – 165.

En Lactantius,⁴ die 1300 jaar geleden (of meer) leefde, besteedt een groot aantal hoofdstukken om aan het tonen dat er een heerlijke toestand van de Kerk van God zal zijn. Ze verlangden ernaar. Nu zijn we dichterbij die tijden gekomen. Onze redding is dichterbij dan toen zij het geloofden, ja, dan wij zélf eerst geloofden. En daarom, net als in natuurlijke dingen, hoe dichterbij iets bij het centrum komt, hoe sneller het beweegt. Dus hoe dichterbij het volk van God in de heerlijke toestand komt die God voor Zijn volk in de laatste dagen voornemens is te laten komen, hoe sneller hun hart moet kloppen in God geen rust te gunnen, totdat Hij gekomen is om het te bevestigen. Daarom heeft Christus voor de uitwerking hiervan nog grote dingen te doen voor Zijn Kerk in deze wereld, *om hen tot de lof van de aarde van te maken*.

1. Ik wil het u eerst laten zien door verschillende Schriftgedeelten met elkaar te vergelijken.
2. En dan zal ik u laten zien hoe de toestand van de Kerk is, als het zover komt dat zij tot lof van de hele aarde zal zijn. Of: wat God voor Zijn Kerk zal doen, als Hij van plan is dat dit de lof van de hele aarde wordt.

1. Ten eerste, door enkele Schriftgedeelten te vergelijken. De Schrift is zeer opmerkelijk, vooral in de profeet Jesaja, vergeleken met verschillende Schriftgedeelten in het boek Openbaring. U kunt als het ware zien hoe ze het een aan het ander koppelen, waardoor we duidelijk kunnen zien dat Jesaja een *Evangelische profeet* was. Zo wordt hij door veel godgeleerden genoemd. De eerste tekst is Jesaja 24:23 vergeleken met de Openbaring 4:4. In het 24^e hoofdstuk van Jesaja spreekt God over de verlossing van Zijn Kerk van het kwaad en doet Hij deze belofte: *De maan zal schaamrood worden en de zon zal beschaamd worden, wanneer de Heere der heerscharen zal regeren op de berg Sion en te Jeruzalem, en voor zijn oudsten zal heerlijkheid zijn. De maan zal schaamrood worden en de zon beschaamd worden.* De betekenis ervan is dit: er zal zoveel heerlijkheid zijn, dat de heerlijkheid van de zon en de maan zal verduisteren. En omdat hun heerlijkheid verduisterd zal zijn, zullen ze als het ware beschaamd zijn. Als iemand een ander ziet komen die meer heerlijkheid uitstraalt dan hijzelf, maakt hem dat enigszins beschaamd. Zó zullen ze beschaamd zijn. Waarom? *Want de Heere der heerscharen zal glorieus regeren op de berg Sion en in Jeruzalem; en voor zijn oudsten zal heerlijkheid zijn.* Dit is zeker nog niet vervuld, de Heere heeft niet zo glorieus geregeerd op de berg Sion en in Jeruzalem te midden van zijn Oudsten, om de glorie van de zon en de maan te verduisteren.

Nu het 4^e vers van Openbaring 4. Deze lijkt betrekking te hebben op deze Schriftplaats en laat het u zien wat de troon van Christus is, wanneer Hij zal komen om glorieus in Sion te regeren. *En rondom de troon waren vierentwintig tronen, en op de tronen zag ik vierentwintig ouderlingen zittend, bekleed met witte klederen, en zij hadden gouden kronen op hun hoofden.* Hier regeert de Heere bij de oudsten. Daar is de troon van God geplaatst. *En op de stoelen zag ik vierentwintig ouderlingen, of oudsten, gekleed in witte kleren, en ze hadden gouden kronen op hun hoofden.* Zodat Johannes schijnt te zien op deze tekst, en dat de profetie van Johannes blijkbaar gaat over de toestand van de Kerk zoals die in latere tijden zou verkeren.

En zo zijn er andere teksten in de Schrift, zoals Jesaja 54 en Openbaring 21. In Jesaja 54:12 is er een belofte aan de Kerk die wordt beproefd. *O gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste, zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen en Ik zal u op saffieren grondvesten. En Ik zal uw glasvensters kristallijnen maken, en uw poorten van robijnstenen en uw ganse landpaal van aangename stenen.* Hier belooft God dat Hij Zijn Kerk zou bouwen met kostbare stenen, de Kerk die zo verdrukt was en troosteloos.

⁴ Fimianus Lactantius leefde ca 240/250 – 320/325. Een vruchtbaar schrijver in de Christelijke kerk, die de Apostolische overlevering van de Schriftuitleg handhaafde.

Let nu op Openbaring 21 en zie daar hoe de heilige Johannes deze profetie opvat en die duidelijk uitlegt, dat het ziet op de heerlijke Staat van de Kerk die nog moet volgen. Hij zegt dit in het 14^e vers, die de heerlijke Staat van de Kerk beschrijft. *En de muur van de stad had twaalf fundamente, versierd met allerlei kostbare stenen.* Hier is een profetie. Zó zal het moeten zijn. Johannes noemt deze profetie en vat die zó op, dat dit moet worden begrepen als een tijdperk van de Christelijke Kerk, zoals inderdaad ook het geval is.

En nogmaals, Jesaja 60:19 vergeleken met de Openbaring 21:23. In Jesaja spreekt de tekst over de heerlijke Staat van de Kerk die zal moeten komen. *De zon zal u niet meer wezen tot een licht des daags, en tot helderheid zal u de maan niet meer lichten, maar de Heere zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw sierlijkheid. Uw zon zal niet meer ondergaan, en uw maan zal haar licht niet meer intrekken, maar de Heere zal u wezen tot een eeuwig Licht zijn, en de dagen van uw treurigheid zullen een einde nemen.* Dit is zeker nog niet vervuld. En in Openbaring 21, aan het eind, hebt u bijna dezelfde woorden. *En de stad (zegt de tekst) behoeft de zon en de maan niet dat ze in dezelve zouden schijnen, want de heerlijkheid van God heeft haar verlicht en het Lam is haar Kaars.*

Ik zal later verder gaan om iets te ontsluiten over de betekenis daarvan, wat het is, om *geen zon en maan nodig* te hebben, wanneer we komen tot de verklaring van hetgeen waarin de heerlijkheid van de Kerk bestaat, die God van plan is een lof maken voor de hele aarde.

2. Ik zou verschillende andere Schriftgedeelten kunnen noemen, maar ik haast me liever naar het andere, dat het belangrijkste is, om aan te tonen waarin de Kerk de lof van de hele aarde zal zijn, of wat haar tot lof van de hele aarde zal maken.

Ten eerste meer in het algemeen.

Wanneer die toestand waarin *Jeruzalem* verkeren zal en wanneer Gods tijd zal komen, *zal er ongetwijfeld een tijd zijn van opstanding uit de doden.* Er zal een soort opstanding uit de doden zijn vóór de algemene opstanding op de grote oordeelsdag. We hebben verschillende Schriftgedeelten die hierop schijnen te wijzen en het inderdaad duidelijk laten zien.

De eerste Schriftplaats staat in hoofdstuk 12 van het boek Daniël, dat spreekt van een opstanding, een andere wederopstanding dan die de grote dag des oordeels. De tekst zegt in vers 1: *En te dien tijde zal uw volk verlost worden, al wie gevonden wordt geschreven te zijn in het Boek. En velen van hen die in het stof van de aarde slapen, zullen ontwaken; sommigen tot een eeuwig leven, en sommigen tot versmaadheid en een eeuwig afgrijzen. De leraars nu zullen blinken als de glans des uitspansels, en zij die velen rechtvaardigen, als de sterren voor altijd en eeuwig.* Nu dat dit een voorrecht is van de Kerk, vóór de grote en algemene opstanding, moge duidelijk zijn.

Ten eerste wordt hier gezegd. *Sommigen zullen opstaan.* Hij zegt niet dat *iedereen* zal opstaan. Op de grote Dag zullen állen opstaan, goeden en slechten.

Maar dan ten tweede, de uitnemendste heerlijkheid van de meest vooraanstaande godvruchtige mannen die (eerst) zullen opstaan, zullen dan wel schijnen als de helderheid van het firmament. En het hoogst van alles is, dat zij die velen tot gerechtigheid geleid hebben, *als de sterren zijn. Dán zullen ze schijnen als de sterren.* Degenen die niet alleen zelf rechtvaardig zijn, maar ook middelen waren om anderen tot gerechtigheid te bekeren, zullen zijn alsof ze de grootste mate van heerlijkheid in de hemel hebben. Wat een machtige aanmoedigende tekst is, niet alleen voor dienaars, maar voor iedereen, om te proberen te bekeren al wie ze kunnen. De Schrift schijnt deze waarheid te verkondigen, dat de Heere hen zal beschouwen als instrumenten van Zijn heerlijkheid, en hun een hogere graad van heerlijkheid zal geven dan anderen.

Maar op de grote Oordeelsdag weten we, dat de heiligen van God helderder zullen schijnen dan de sterren. Ze zullen zijn als de zon. Deze lichamen van leem, die we nu met ons meedragen,

zullen op de grote Dag, wanneer Christus zal komen om de hele wereld te oordelen, schijnen als de zon aan het firmament. De armste mannen, vrouwen of kinderen, die godzalig zijn, hoewel hun lichaam nu bekleed zijn met voden. Maar op de dag van Christus zullen hun lichamen geschikt worden om te schitteren als de heerlijkheid van het Firmament. Nee, nog meer dan dit: als de heerlijkheid van de *zon*. Ja, *zij zullen zijn als het lichaam van Jezus Christus Zelf*, enz. En het lichaam van Christus zal ver boven de heerlijkheid van de zon zijn. Daarom is dit niet bedoeld voor die tijd, want de hoogte van alle heerlijkheid is hier slechts als de *sterren*.

Maar nu een derde reden waarom het op [de Oordeelsdag] niet bedoeld is, omdat de Heere Daniël opdraagt deze profetie af te sluiten, en hem bekend maakt dat het iets zal zijn dat verborgen blijft. Dat er een algemene Opstanding zal zijn, dat God zal komen om de wereld te oordelen, dit was nooit zo'n geheim. Het natuurlicht kan het ons wel vertellen, dat er een tijd komt dat het goed moet gaan met de rechtvaardigen en slecht met de goddelozen. De heidenen konden ons vertellen dat God na de tijd de wereld zal oordelen.

Maar nu spreekt de profeet hierover als een *verborgenheid*, die pas in het laatste der dagen zal worden geopenbaard.

Dan ten vierde. De Heere belooft Daniël, als een persoonlijke en bijzondere gunst voor hem, *dat hij zal opstaan in zijn lot en in het laatst der dagen*. Dat Daniël op de Oordeelsdag zou opstaan, dat is iets dat eenieder gemeenschappelijk heeft, zowel goeden als slechten. Maar hier wordt hem als een bijzondere genade beloofd, *dat hij in het laatste der dagen in zijn lot zal opstaan*. En daarom wordt deze tekst volgens de eerwaarde Brightman en anderen geïnterpreteerd voor die tijd van de roeping van de *Joden*, wanneer zij met de *heidenvolken* zich samen zullen verblijden. Dan zal *Jeruzalem* worden opgericht tot een lof van de hele aarde.

En des te meer zet het me aan denken, omdat de Apostel in Romeinen 11:15, wanneer hij spreekt over de tijd van de Roeping van de *Joden*, hij dezelfde frase gebruikt. Dat het dan zelfs *een tijd van opstanding* zal zijn. Het zal niets anders zijn dan zelfs een opwekking uit de dood. Vers 15. *Want indien hun verwerping de verzoening is van de wereld is, wat zal de aanneming wezen, anders dan het leven uit de doden?* Daarom lijkt het erop dat Paulus hier op dit moment enige verwijzing naar deze Schrift doet. In *Ezechiël 37* staat in het begin *de wederaanneming van de Joden*, wat uiteengezet wordt door de dorre doodsbeenderen die werden beademd door de Geest van God. Zo stonden ze op als een leger en bezaten ze het leven.

Ja, dit zal zijn *als* een nieuwe schepping. Er zullen even grote werken worden gedaan als God deed toen Hij de wereld voor het eerst schiep en Hij zal het als een grote macht tevoorschijn brengen.

Zo vindt u het uiteengezet in Jesaja 65. Daar profeteert de profeet over een heerlijke Staat van de Kerk, wat het zal moeten worden. Merk erop hoe hij het uitdrukt. Vers 17. *Want zie, Ik schep nieuwe hemelen en een nieuwe aarde; en de vorige dingen zullen niet meer gedacht worden en zullen in het hart niet opkomen; maar weest gijlieden vrolijk en verheugt u tot in der eeuwigheid in hetgeen Ik schep; want zie, Ik schep Jeruzalem een verheuging en uw volk een vrolijkheid. Want zie, Ik schep nieuwe hemelen en een nieuwe aarde.* Wanneer zal God dit doen? Wel, zegt Hij: *wees vrolijk en verheugt u tot in der eeuwigheid in hetgeen Ik schep; want zie, Ik schep Jeruzalem een verheuging en uw volk een vrolijkheid.* Wanneer dit *Jeruzalem* tot lof van de hele aarde zal worden gebracht, dan zullen er nieuwe hemelen zijn en zal een nieuwe aarde herschapen worden. Dat wil zeggen, er zal een even grote verandering van dingen zijn alsof er nieuwe hemelen waren en een nieuwe aarde is geschapen. Een machtige, heerlijke kracht van God gemanifesteerd voor Zijn Kerk, alsof God nieuwe hemelen en een nieuwe aarde schiep. O, we weten niet of u, of sommige van uw kinderen zulke tijden misschien nog zullen meemaken! Het is inderdaad een andere wereld. Het is niet die wereld waarin we nu leven. Er zal een soort nieuwe wereld zijn. En daarom moeten sommige Schriftgedeelten, - waarvan wij denken dat ze bedoeld zijn met betrekking tot het leven in de hemel, ná de dag des oordeels, omdat er over

een andere wereld wordt gesproken - veeleer worden begrepen over de toestand van de Kerk hier in deze wereld. En tot dit doel mag ik dit aantonen, want anders is alles wat gezegd wordt tevergeefs.

Het kan zijn dat u zult zeggen dat de profeet die staat van de zegevierende Kerk in de hemel bedoelt. En dat geldt ook voor de apostel *Johannes*, in zijn verwijzing naar wat de profeet zegt. Hij schijnt te doelen op de heerlijke Staat van de Kerk in de hemel.

En ik geloof werkelijk dat de meesten van u die met aandacht het laatste einde van het boek Openbaring hebben gelezen, dachten dat het bedoeld was voor de Staat van de Kerk in de hemel. Maar omdat deze niet kan worden bedoeld, zal ik u een paar redenen geven waarom ***Openbaring 21 niet bedoeld kan zijn voor de Kerk in de hemel.***⁵

Ten eerste. Omdat de tekst zegt dat *Jeruzalem zal neerdalen uit de hemel*. Nadat hij in het 10^e vers zegt: *Hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg, en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, neerdalende uit de hemel, van God*. Dat wil zeggen, de heerlijkheid van *Jeruzalem* zal niet van de aarde komen, noch van enig aards middel. Hoewel de mens zou moeten doen wat hij kan, zal het toch een te grote glorie zijn voor enig aards middel om dat teweeg te kunnen brengen. Maar het zal uit de hemel komen. Er zal een bewonderenswaardig glorieus werk van God uit de hemel plaatsvinden, om *Jeruzalem* in die heerlijkheid te brengen waarin het eens zal worden gebracht. En dat is één zaak, dat het niet de staat in de hemel is, want het komt vanuit de hemel.

En bovendien is het een ontwijfelbare reden, wat er staat in de verzen 24 en 26. *En de volkeren die zalig worden zullen in haar licht wandelen. En de koningen van de aarde brengen er hun heerlijkheid en eer in.*

Ze geven hun eer niet aan de staat van de zegevierende Kerk in de hemel. De heiligen in de hemel zullen niets van de heerlijkheid van de koningen der aarde nodig hebben. De eenvoudigste, armste dienstknecht, of de jongen die Godzalig is, zal heerlijker zijn dan alle koningen van de aarde ooit in deze wereld waren. Want dit is de staat, waar de koningen van de aarde hun heerlijkheid inbrengen. En in vers 26: *Zij zullen de heerlijkheid en eer van de volken erin brengen.*

De betekenis is, dat wanneer deze tijd komt, de Heere alle koningen van de aarde en alle naties van de aarde zo zal bewerken om ze op de een of andere manier dienstbaar te laten zijn voor de glorie van Zijn Kerken. Dat is de duidelijke betekenis ervan. Terwijl nu de koningen van de aarde en de naties de Kerk in het algemeen vervolgen, en (zoals in de tweede Psalm staat) de koningen van de aarde zich verenigen tegen Jezus Christus. Niemand wenst Zijn regering. Evenwel, voor dit alles zegt de Heere, dat Hij Zijn Koning op Zijn heilige heuvel zal zetten. En dan is hier de profetie. Namelijk dat er zo'n groot werk van God zal zijn in de koningen en naties van de aarde, dat ze allemaal binnenkomen en hun heerlijkheid naar Jeruzalem zullen brengen. Ja, naar de Kerk, om hun uiterste best te doen om de Kerk heerlijk te maken. Dit is in het algemeen de toestand van Jeruzalem wanneer het tot lof van de aarde zal worden gemaakt.⁶

⁵ W. á Brakel verklaart Openb. 21 en 22, 1000 jaar voor de kerk op aarde, daarna volmaakt in de hemel.

⁶ John Owen schrijft: Ik ben ervan overtuigd dat de Heere Jezus, voor het einde van de wereld, door Zijn Woord en Geest het zaad van Abraham zal vermenigvuldigen als de sterren aan de hemel. Hij zal het overblijfsel van Israël en de menigte van de heidenen bijeen brengen tot een kudde. Zijn Kerk zal vrede hebben, nadat Hij de hardnekkige tegenstanders ervan geoordeeld en gebroken zal hebben, en nadat Hij de Koninkrijken van de naties tot een nuttige onderdanigheid tot Zijn belang in de wereld zal gebracht hebben. Hijzelf zal op het aller-heerlijkst regeren door de Geest van licht, waarheid, liefde en heiligheid in het midden van hen. Maar wat betreft de bewering dat Hij een koninkrijk van een andere aard en natuur zal oprichten in de wereld dan het hemelse Koninkrijk (waarover Hij in het bijzonder

Maar nu wil ik meer bijzonderheden hierover aanwijzen.

Het eerste is dit.

Wanneer die tijd zal komen, zullen alle tranen uit de ogen van de heiligen worden afgewist; het volk van God zal worden verlost van alle vijanden. Zij zullen nooit meer door goddeloze en boze mensen worden lastiggevalen om vijanden van hen te zijn, maar volledig van hen allen worden bevrijd. Wij kreunen onder de last van de vijandschap van goddeloze mensen en hun tegenstand. Maar laten we er tevreden mee zijn het te dragen en de tegenstand van slechte en goddeloze mensen te verduren. Want er komt een tijd dat u zelfs nog in deze wereld zult worden verlost.

U zult zeggen, dat wanneer we in de hemel komen, zullen we boven de boosaardigheid van alle goddeloze mensen in de wereld zijn.

Ja en nee; er komt een tijd dat de heiligen boven de boosaardigheid van goddeloze mensen op deze aarde zullen staan. Ezechiël 28 is een hoofdstuk dat zó veel spreekt over de heerlijke toestand van het volk van God, vers 24: *Er zal geen smartende doorn meer zijn, noch enige stekende distel van allen die rondom hen verachtten.* Ze zullen zó ver verwijderd zijn van enige macht om het volk van God kwaad te doen, dat ze zelfs niet in staat zijn om hen te prikken, noch een stekende doorn zijn bij de heiligen van God, zoals ze tot nu toe hebben gedaan. Het zal een gezegende tijd zijn waarin de heiligen zullen worden verlost van de vloek van de aarde, van de stekels en de doornen die het voortbrengt. Goddeloze mensen zijn zeker de ergste distels en doornen in de wereld, en doen het meeste kwaad hier in de wereld. Welnu, de Heere heeft beloofd dat ze volledig van hen worden verlost.

Openbaring 21:4 is een Schriftgedeelte dat naar die weg leidt. *En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch gehuil, noch moeite zal er niet meer zijn. Want de vroegere dingen zijn voorbijgegaan.* [Eng vert.] Dit wordt geprofeteerd voor de tijden die er dan zullen zijn, voor degenen die dán leven. De heiligen verlangen te leven wanneer Christus in die heerlijke Staat van oordeel zal komen, en geen pijn of ziekte meer hebben, en daarom verlost worden van alle vijanden, en van alle kwaad, zowel van buitenaf als van binnenuit, met betrekking tot pijn of ellende.

En in het 19^e hoofdstuk van het boek Openbaring vinden we geprofeteerd van Christus, dat Hij zal komen en Zijn gewaad met bloed geverfd, in het overwinnen van alle goddelozen en bozen. Vers 13-15: *En Hij was bekleed met een kleet, dat met bloed geverfd was; en Zijn naam wordt genoemd het Woord Gods. En de heirlegers in den hemel volgden Hem op witte paarden, gekleed met wit en rein fijn lijnwaad. En uit Zijn mond ging een scherp zwaard, opdat Hij daarmee de heidenen slaan zou. En Hij zal hen hoeden met een ijzeren roede; en Hij treedt*

heerschappij voerde sinds Hij verhoogd en topt een Regeerder en Zaligmaker gesteld was; en dat Hij dan een regering zou oprichten over mensen, als zijnde mensen, om op die wijze te regeren, door middel van Hemzelf of plaatsvervangers, net als in een koninkrijk van deze wereld, hetwelk een Koninkrijk is zonder genade of heerlijkheid): deze bewering kan niet verondersteld worden zonder de loochening van Zijn huidige Koninkrijk, of van het feit dat Hij tot nu toe Koning geweest is. Ook kan deze bewering niet verondersteld worden zonder daarbij ook te erkennen dat Hij, naar de belofte van God, twee Koninkrijken heeft of nog zal hebben. Maar in het gehele Woord van God kan er geen tittel gevonden worden tot bewijs daarvan. [Vindiciæ Evangelicæ or, the Mystery of the Gospel Vindicated and Socinianism Examined]

den wijnpersbak van den wijn des toorns en der gramschap des almachtigen Gods. En Hij heeft op Zijn kleed en op Zijn dij dezen Naam geschreven: Koning der koningen, en Heere der heren. Maar het is opmerkelijk waarom er wordt gezegd dat de klederen van Christus in bloed waren gedompeld, en dat de gewaden van de heiligen wit waren. Dit is de betekenis. Het is om op te merken wanneer deze tijd komt. Jeruzalem moet worden opgericht tot de lof van de hele wereld. Jezus Christus zal komen om Zich op Zijn vijanden en alle goddelozen en bozen op aarde te wreken. En zo zal Hij op een vijandige manier tegen hen komen. Maar degenen die Hem volgen, zullen witte gewaden hebben. De heiligen zullen zegevieren. Zij zullen niets anders doen dan de overwinning vieren. Christus zal voorgaan en alle moeilijkheden en ontberingen verdragen en zij zullen na Hem in de triomf delen. Zo spreekt de Schrift over bevrijding van goddeloze mensen.

En in Zacharia 12:3 hebt u een tekst die net zo opmerkelijk is. *En Ik zal te dien dage Jeruzalem stellen tot een lastige steen voor alle volken rondom. Allen die zich ermee beladen, zullen gewis doorsneden worden; en al de volken van de aarde zullen zich tegen haar verzamelen.* Ik zal Jeruzalem tot een laststeen maken. Zullen ze ertegen vechten? Het zal hun tot een lastige steen worden. Al wie zich op die dag tegen Jeruzalem opstelt zal niet zegevieren, maar in stukken worden gebroken. Waarom is die dag nog niet gekomen? Wel er zal een dag komen dat wie over de hele wereld zich tegen de Kerk zal verzetten, niet zal zegevieren, maar in stukken zal worden gebroken.

En zo lezen we in Exodus 11:7, dat toen het volk van Israël uit Egypte trok, de tekst zegt *dat er geen hond was die zijn tong tegen hen verroerde.* We weten dat de bevrijding uit Egypte een type of voorbeeld was. Het beeldt de bevrijding af van het volk van dit nieuwe Jeruzalem uit de tirannie van de antichrist. En daarom leest u in Openbaring 15 dat het gezang van Mozes opnieuw wordt gezongen. In Exodus 15, ná hun bevrijding van Farao, zingt Mozes een danklied. En in de Openbaring 15:2 en 3 zingen ze het opnieuw, na hun bevrijding uit de gevangenschap [van de Antichristelijke machten]. De honden van de wereld beroeren nu hun tong tegen de heiligen van God, maar er komt een tijd dat geen hond zijn tong zal beroeren. Ze zullen zo overtuigd zijn dat God met de inwoners van Jeruzalem is, dat zij hun tong niet tegen hen zullen kunnen bewegen.

En ik herinner het me, Lactantius, waar ik eerder over sprak, zei het zo dikwijls in zijn tijd, zo vele honderden jaren geleden. dat er zo'n tijdperk zal komen. Hij gebruikte onder andere de volgende uitdrukking: "In die tijd zal het met goddeloze mensen zijn zoals het was bij het volk van Egypte. Toen God," zegt hij, "Israël verlostte uit de Egyptische dienstbaarheid, bracht hij op dezelfde tijd de verschrikkelijkst oordelen over de Egyptenaren. Zo ook, wanneer de tijd zal komen dat God Jeruzalem zal oprichten tot een lof van de hele wereld, dan zal Hij de meest angstaanjagende oordelen over de goddelozen uitstorten. Nu begint het oordeel inderdaad in het huis van God, en de heiligen hebben op veel plaatsen het ergste lijden. Maar dan zal het oordeel over de 'Egyptenaren' komen, en God zal de goddeloze mensen vernietigen, of hen in ieder geval zover onderwerpen, dat ze de heiligen geen kwaad kunnen doen."

En dat is het eerste dat gebeuren zal, wanneer Jeruzalem tot lof van de hele aarde wordt gemaakt. Het volk van God zal worden verlost van goddeloze mensen en alle onderdrukking. En veel minder zullen zij door elkaar worden onderdrukt. Dát is hetgeen Jeruzalem nu verduistert, dat het onderdrukt wordt door slechte mensen, *én dat de heiligen elkaar zo onderdrukken.* Maar over de eenheid van de Heiligen zullen we later spreken.

Wat betreft het tweede punt, het is dit.

Dan zullen alle beloften van de heerlijkheid der Kerken, die we als typen in het Oude Testament lezen, volledig worden vervuld en dat op zichtbare wijze. Het zal zichtbaar en aantoonbaar voor de wereld worden hersteld.

U zult zeggen. Welke beloften zijn dat?

Het zijn er heel veel. De Heere sprak zeer veel over de heerlijkheid van Zijn Kerk, toen Hij Zijn Kerk nog alleen onder de Joden had. Echter, de wegen van God met Zijn Kerk werden toen door typen afgeschaduwd. God bedoelde met Zijn hoge uitdrukkingen van de heerlijkheid van Zijn Kerk toen iets anders, dat later op een nog meer zichtbare en aanwijsbare manier vervuld zou moeten worden. Zó hebben we nu deze dingen die gezegd werden over de Kerk van God in het Oude Testament te bezien.

Ten eerste *dat het een erfdeel van God is; ja, het is Zijn aangename deel*, Jer. 12:10. Wie zou aan de buitenkant eraan denken dat een paar mensen die verachtelijk waren voor de wereld, Gods *aangename deel* waren? Alles wat we lezen over de toekomstige Staat van de Kerk in het Oude Testament zal op een dag voor de hele wereld openbaar worden, dat God inderdaad niet tevergeefs van Zijn Kerk heeft gezegd dat het Zijn aangename erfdeel was.

Ten tweede ontdekken we dat God zegt *dat Zijn Kerk Zijn erfdeel is*, in Jesaja 19:25. Het is Zijn Eigen erfenis. Maar hoe breken de goddelozen tegenwoordig het rijk van God in! Maar er komt een tijd dat de Heere het aan de hele wereld zal duidelijk maken dat Zijn volk Zijn erfdeel is.

Ten derde wordt de Kerk *de dierbare Beminde van Gods ziel genoemd*, Jer. 12:7. Het is een zeer hoge uitdrukking, *de dierbare Beminde van Zijn Ziel*. En toch zegt de Heere op dat ogenblik, dat Hij de dierbaar Beminde van Zijn Ziel in de hand van hun vijanden zal overgeven. O, maar hoe lijkt het er dan op dat de Kerk de dierbare Beminde van Gods Ziel is? Welnu, hoewel het nu niet zo aan de wereld toeschijnt, heeft God toch een tijd bepaald om aan de hele wereld te openbaren dat Zijn Kerk de dierbare Beminde van Zijn Ziel is.

Een vierde uitdrukking is, *dat het de eigenaardige schat van God is*, in Exodus 19:5. *Gij zult Mijn eigendom zijn uit alle volken.* [Engels: *een bijzondere schat zijn boven alle mensen*] De mensen hechten veel waarde aan hun schatten, maar vooral schatten die hen persoonlijk betreffen. Nu, de Heere heeft nog een andere schat naast de Kerk. De zegeningen van God in de natuur zijn Gods schat. Vandaar dat de Schrift in Deut. 28:12 zegt *dat God u zal openen Zijn goede schat*, wanneer Hij spreekt over de uiterlijke zegeningen van Zijn volk. Wanneer God ons de goede dingen van de natuur geeft, geeft Hij ons dit uit Zijn goede schat. Maar dat is een gemeenschappelijke schat, de schat van de natuur.

Maar God heeft een persoonlijke schat, en dat is Zijn Kerk, dát is de rijkdom van God. Net als een handelaar handelt met verschillende soorten goederen. Misschien ruilt hij voor kleren of houten spullen; dan is er een schat [voorraad]. Maar hij onderhandelt apart voor juwelen en parels die hij opgesloten heeft in verschillende kluizen en daarnaar rekent hij al zijn schatten. Nu mag ik alle goede dingen van deze wereld, met betrekking tot de uitnemendheid van de Kerk, vergelijken met een stapel hout, of kleren en dergelijke dingen die inderdaad enige waarde in zich hebben. Maar wanneer u naar de Kerk komt, zijn er de juwelen van God, de parels van God; en het hart van God is op hen. Daar onderhandelt God over de rijkdommen van Zijn goedheid. Oh, het is een gezegende zaak om één van Gods volk te zijn. Dan bent u een van Zijn juwelen, van Zijn schat, van Zijn persoonlijke schat. Hoe wordt het voor de wereld bekend dat de Kerk de persoonlijke schat van God is, ook al wordt zij door mensen vertrap?

God zegt ons dat er een tijd komt dat het niet meer zal zijn zoals het er nu aan toe gaat. In het derde hoofdstuk van Maleachi wordt gezegd, *dat er een tijd komt dat Hij Zijn juwelen zal opmaken.* [Eng. vertaling] Nu worden de juwelen van God met de voeten vertrap, ze lijken in

het vuil te liggen. Maar vers 17 spreekt: *Zij zullen Mij tot een eigendom zijn, zegt de Heere der Heerscharen, op die dag dat Ik Mijn juwelen zal opmaken. En Ik zal hen verschonen zoals een man zijn zoon verschoont die hem dient.* Er komt een tijd bij God om Zijn juwelen te laten schitteren. Er zijn veel kostbare juwelen die in het vuil liggen en niemand kijkt ernaar. Maar er zal een tijd komen dat bekend zal worden dat er een verschil is tussen hem die God vreest en hem die Hem niet vreest. Waarom weten we het nu niet?

Degenen die geestelijk zijn, weten het. Maar dit Schriftgedeelte schijnt deze zaak voor te houden, namelijk dat er een tijd zal komen dat de hele wereld het zal weten. Nu is het een tijd dat we door uiterlijke dingen geen verschil kunnen onderscheiden tussen liefde en haat. Maar er zal een tijd zijn dat we onderscheid kunnen maken tussen de liefde en haat van God, duidelijk te zien voor de hele wereld. Er zal een tijd komen waarin gezegd zal worden: *Immers is er vrucht voor de rechtvaardige; immers is er een God Die op de aarde richt.* Psalm 58:12. Dat is de vierde vaststelling.

De vijfde is, *de Kerk wordt de Heerlijkheid van God genoemd* in het 4^e hoofdstuk van Jesaja vers 5. *Over al wat heerlijk is, zal een beschutting zijn.* En zo ook op een andere plaats. *Ik zal heil geven in Sion en in Israël Mijn Heerlijkheid.* Het huis van Gods heerlijkheid; zo wordt het genoemd in Jesaja 60:7. Het wordt *de sierlijke kroon* genoemd, in Jesaja 62:3. En het wordt de Troon van Gods glorie genoemd. Jer. 14:21. *De heerlijkheid van God.* Het huis van Zijn heerlijkheid. *De kroon van Zijn heerlijkheid. De troon van Zijn heerlijkheid.* Al deze vaststellingen heeft de Kerk van God in het Oude Testament. Het was beslist de bedoeling van God dat deze als typen moesten fungeren, een typerende afschaduwing van een of andere heerlijke toestand waarin de Kerk zal komen in de komende tijd.

We ontdekken dat de Kerk als type wordt genoemd, *Gods Sieraad*, Ezech. 7:20. Wat betreft de schoonheid van Zijn sieraad plaatst Hij het in Zijn Majesteitelijke versiering. Het is de Kroonversiering van God. De luister van Zijn Sieraad. De pracht van Zijn Majesteitelijk sieraad. Al deze drie beelden zijn in één vers gebruikt voor de Kerk van God.

Wat betreft de schoonheid van Zijn sieraad: hij plaatste het in de aanwezigheid van Zijn Majesteit, maar zij maakten beelden van hun gruwelen en van hun afschuwelijke dingen in de tempel. De kracht van het argument is deze. God zegt: “Was Mijn Kerk en verordeningen daar niet heerlijker dan hun valse aanbidding? Was Mijn tempel niet heerlijker dan hun beelden?”

Wat betreft de *schoonheid van Zijn Sieraad*, wil het zeggen: de tempel die een type van de Kerk was, plaatste Hij in de tegenwoordigheid van Zijn Majesteit. Toch, zegt Hij, gingen ze erin en maakten ze afbeeldingen. O gruwelijke mensen! Wanneer ze zo’n heerlijke tempel hadden, waar Mijn aanwezigheid zó aanwezig was. En toch wenden ze zich tot afgoderij van beelden en stenen!

Alsof God tegen een afgodische man of vrouw zou zeggen: “Bent u niet tot het Woord gekomen en hebt u de voortreffelijkheid van Mijn Zoon voor u horen uiteenzetten? En hebt u niet de heerlijkheid van God in het Evangelie voor uw ogen zien stralen? Hebt u niet gehoord van die gezegende dingen die in de leer van genade worden geopenbaard? En toch wilt u zich keren naar slechte dingen, om uw vlees tevreden te stellen, en u met niets anders dan dáármee bezig te houden? O onwaardig goddelozen, u zult nooit deelnemen aan een van die uitstekende en heerlijke dingen die in Mijn Evangelie worden geopenbaard!”

Precies op die manier spreekt de Heere tot dit volk: “Wat? Ga en verlaat Mijn tempel en ordeningen en ga naar de beelden, als die zo heerlijk zijn!” O onwaardigen, die nooit genade van de Heere zullen ontvangen!

Nu was de tempel van God in die tijd Gods sieraad, zo mooi en in Majesteit bevestigd. Zeker, Gods Kerk die hierdoor afgeschaduwd wordt, zal op een of andere dag een sieraad voor God en een schoonheid zijn, en gesteld is in Zijn majesteit en glorie.

En dan wordt het in het boek Jesaja *de Koninklijke Diadeem* genoemd. Er komt daarom een tijd dat dit geopenbaard moet worden, namelijk *dat de Heere Jeruzalem zal bevestigen tot lof van de hele aarde*. Als de toestand van de Kerk in de tijd onder de wet een type van afschaduwing was, let dan op wat de apostel zegt over de typen en schaduwen van de wet, Hebr. 10:1. *Want de wet, hebbende een schaduw der toekomende goederen, niet het beeld zelf der zaken, kan met dezelfde offeranden, die zij alle jaren geduriglijk opofferen, nimmermeer heiligen degenen, die daar toegaan*. De wet had slechts een schaduw van het beeld der dingen, zoals waarneembaar is. Het had niet zozeer het beeld, het was maar *een schaduw*, en dan konden ze zeker maar nauwelijks lijken op de goede dingen die komen gaan. Deze Schrift kan worden opgehelderd door de manier waarop schilders van portretten een ondergrond gebruiken wanneer ze een schilderij willen maken, een afbeelding van een man. Eerst tekenen ze een schaduw met een kalk- of koolstift, waardoor je een kleine omvang van de man kunt zien. En dan volgt de afbeelding van de man; dat is al beter en daar zit meer schoonheid in. Maar in de man zelf schijnt nog meer heerlijkheid dan in zijn beeld.

Daarom de tijd van de Kerk onder de wet, was als het tekenen van een man op een stuk bord met een koolstift. Maar nu de toestand van de Kerk onder het Evangelie, dat is als het beeld zélf. Maar de toestand van de Kerk in de hemel, is zoals de man zélf is.

Dus dan maak ik als volgt gebruik van dit Schriftgedeelte, wanneer de Heere zo spreekt over Zijn Kerk onder de tijd van de wet, toen haar Staat nog maar als een type was. Toch was het Zijn deel, Zijn Persoonlijke schat, Zijn erfenis, Zijn diadeem, sieraad en dergelijke. Wat zal het zijn in de tijd van het Evangelie, als we het beeld van de zaak zelf krijgen, niet de schaduw maar het beeld? En wat moet het dan in de hemel zijn, als het de Kerk in heerlijkheid verschijnt? Dit is het tweede dat zal gebeuren: als de Kerk de lof van de hele aarde wordt. O, gun God nu geen rust: *Heere, laat het openbaar worden*. Deze zaak zal u helpen om veel te bidden. En u moet dit in uw verzoekschriften opnemen: *Heere, laat openbaar worden dat Uw Kerk Uw deel is, Uw schat, Uw heerlijkheid!* Kom nu, Heere Jezus, ja kom haastig! O, dat die dag moge komen!

De derde zaak is deze.

Wanneer God Jeruzalem opricht tot een lof van de hele aarde, dan zal God de beloften nakomen die Hij aan Zijn Kerk heeft gedaan in het Oude Testament en de profetieën van de heerlijkheid van Zijn Kerk. En dat zijn er heel veel die de waarheid bevatten, maar we weten werkelijk niet wat we moeten denken van degenen die allegorisch zijn; terwijl het zeer waarschijnlijk is dat ze letterlijk begrepen moeten worden. Dat komt door gebrek aan kennis van die ene zaak, dat er een tijd is bij God *om Jeruzalem op te richten tot een lof van de hele aarde*. Regelmatig ontdekken we dat Godgeleerden de beloften van het Oude Testament óf allegorisch hebben verklaard, óf van toepassing op de toestand van de Kerk in eeuwige zaligheid, zodat er in deze zaak een grote fout is gemaakt.

We lezen in Jesaja 54:17, wanneer de Heere een belofte doet aan Zijn Kerk dat geen enkel wapen daartegen gesmeed, voorspoedig zal zijn. Hij besluit dan en zegt: *Dit is de erve van de knechten des Heeren*. Alle beloften in het Oude Testament zijn de erfenis van de heiligen van God. Het is een hele mooie tekst en een uitstekende plaats voor arme mensen, die geen rijkdom hebben, noch een erfdeel werden nagelaten door hun ouders, maar ze hebben de *beloften voor hun erfenis*. U mag het Boek van God inzien, en welke belofte u ook aan de Kerk vindt, u mag daarop zien als úw erfenis. Veel wereldse mensen die in andere opzichten grote erfenissen hebben, hebben niets te maken met de beloften van de heiligen. Maar de armste heilige heeft alle heerlijkheid die er is in de beloften van het Woord van God; zij zijn hun erfenis.

Tegenwerping: *Maar ondertussen heb ik weinig.*

Wel, u bent nog minderjarig en is God uw Behoeder, dan zal God voor alles verantwoordelijk zijn voor u. En hoe langer u leeft voordat u tot uw erfenis komt, hoe meer zult u hebben wanneer u ertoe komt. En bedenk daarom dat alle beloften in het Woord op de een of andere manier aan u moeten worden nagekomen. En alles wat Zijn volk betreft, zal goedgeemaakt worden in deze wereld, wanneer God zal komen en Jeruzalem zal stellen als een lof op de hele aarde. We zullen dat hierna verstaan.

En daarom lezen we in Openbaring 5 dat alleen het Lam de zegels van het Boek kan openen. Er werd een verzegeld boek gebracht en er werd een oproep gedaan om te weten wie waardig was het boek te openen en de zegels ervan los te maken. Nu zegt de tekst dat Johannes niemand zag die waardig was. Eindelijk verscheen er een Lam, staande als geslacht, en Hij werd waardig bevonden. Het boek werd hem gegeven, en Hij opende de zegels van het boek. Dit boek is het boek met de profetieën van de toestand van de Kerk in het Nieuwe Testament en de beloften van God tot heerlijkheid van de Kerk van het Nieuwe Testament. Nu waren deze dingen lange tijd verzegeld, vooral vóór de tijd van Christus. Maar Jezus Christus, het Lam dat geslacht is, kon alleen dit boek en de zegels ervan openen. En er komt een tijd dat Hij het opent. Hij opent het geleidelijk voor Zijn Kerk.

En daarom vind ik het zeer opmerkelijk wat er staat in het 22^e hoofdstuk van Openbaring vers 6. Er komt een engel tot Johannes, en zeide tot hem: *Deze dingen zijn getrouw en waarachtig. En de Heere, de God van de heilige profeten, heeft Zijn engel gezonden om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die haast moeten geschieden.* Terwijl Johannes eerder sprak over de heerlijke toestand van Jeruzalem, namelijk het Jeruzalem dat uit de hemel neerdaalde. Nu zegt hij: *De Heere, de God van de heilige profeten heeft Zijn engel gezonden.* Waarom wordt hier gezegd: *De Heere, de God van de heilige profeten?*

De betekenis is dit, dat de Heere alsdan Zijn engel zendt om Zijn dienaren te laten begrijpen wat er in de profeten stond. Daarom heeft de Heere deze titel. *De Heere God van de heilige profeten.* Er wordt hier niet gezegd. *De grote God*, of alleen de *heilige God*, of de *Vader van Christus*, of een dergelijke titel. *Maar de Heere God van de heilige profeten.* Dat wil zeggen, Ik zal dan aan Mijn dienaren openbaren waarmee Ik de heilige profeten in vroegere tijden heb geïnspireerd, en zal hun profetieën voor hen verklaren.

O, het zal een gezegende tijd zijn waarin we de profetieën van het Oude Testament zullen gaan begrijpen, en hoe ze zich richten op het Nieuwe Testament. U leest hun Boek, en hoe vaak sluit u het Boek niet en zegt u: “O Heere, ik kan het niet begrijpen, ik weet de betekenis van deze dingen niet. En zo is ook het boek Openbaring.” En soms staat u gereed om te denken: “Waarom schrijft God zo in Zijn Woord?”

Maar wees tevreden met deze zaak, bij het lezen van de Schrift zijn er enkele zaken erg duister. Maar nu zijn de belangrijkste dingen, namelijk die uw eeuwige verlossing aangaan, duidelijk genoeg. En loof God daarvoor. Maar als u nu wilt weten waarom andere dingen duister zijn? Ze zijn duister omdat de Heere in hen iets heerlijks wil openbaren, dat Hij zal doen aan het laatste einde van de wereld, voor Zijn volk. Maar de werkelijkheid is, dat God dit niet zo algemeen bekend zal maken dan tot die tijd.

U zult zeggen: *Waarom hebben we dan de Schrift?*

Ja, we hebben die nu, opdat God des te heerlijker zal verschijnen wanneer ze vervuld wordt aan Zijn heiligen en geopenbaard mag worden, dat dit niet anders is dan hetgeen de profeten duizenden jaren geleden al hebben geprofeteerd. Welnu, dit zal bijzonder bijdragen aan de vreugde van de heiligen, wanneer ze het zullen aanschouwen. “O, dit is een gedeelte vervuld uit een profetie uit Jesaja en uit Ezechiël en uit Openbaring.”

Nu draagt het al bij aan de vreugde van de Kerk, te weten dat deze dingen die ze nu bezitten, van niemand anders zijn dan wat God voorspelde door Zijn heilige profeten, zoals ongetwijfeld van Christus werd geprofeteerd. Want er werd over Hem geprofeteerd gedurende vierduizend jaar voordat Hij in de wereld kwam, en wel op een zeer duistere manier, zoals deze eerste

profetie van Christus. *Het Zaad van de vrouw zal de slang de kop vermorzelen.* Wat konden ze hiervan begrijpen? En toch werd onder deze profetie het hele Evangelie geprofeteerd. *En Hij zal uw verzenen vermorzelen.* Daar werd al het lijden van Jezus Christus geprofeteerd onder die profetie.

Nu ben ik ervan overtuigd dat het overgrote deel van de *Joden*, niet meer hebben begrepen dat die profetie over Christus en Zijn lijden bedoeld was, dan wij begrijpen, als we lezen in *Ezechiël* en in *Openbaring* wat God in de komende tijd voor Zijn Kerk zal doen. Maar wanneer deze profetie vervuld is, zien we dat het Zaad van de vrouw is gekomen, en hoe Hij de overheden en machten heeft overwonnen, en hoe de duivel zich tegen Hem verzet heeft. Nu zien we de betekenis van deze profetie. En nu kunnen we God des te meer prijzen voor Christus.

Christus is niemand anders dan van Wie de Heere voorheen in het Paradijs profeteerde. En zo dikwijls in andere profetieën in het Oude Testament.

Zo ook, *de scepter zal van Juda niet wijken totdat de Silo komt.* Gen 49:10. Helaas, bijna geen van de Joden begreep dit. Ook, *dat er geen been van Christus gebroken mocht worden.* Joh. 19:31. En zo zou ik u nog wel veertig van dergelijke profetieën kunnen noemen. Het was net als nu. De profetieën waarvan bewezen werd dat ze betrekking hadden op de komst van Christus in het vlees, waren zeer onduidelijk in het Oude Testament, maar werden duidelijk gemaakt door de vervulling ervan aan ons in het Nieuwe Testament. Dus de profetieën van de heerlijke toestand van de Kerk, wanneer *Jeruzalem* tot een lof van de hele aarde zal worden, zijn nog onduidelijk voor ons, maar als het duidelijk wordt gemaakt, zullen de Gods heiligen de Heere prijzen en loven dat ze nu gaan genieten hetgeen zoveel jaren geleden werd geprofeteerd.

En daarom: troost uzelf hierin wanneer u de profetieën in het Woord leest. Maar zeker – wanneer het zal komen, zal het een gezegende tijd zijn. Bidt daarom, geef de Heere geen rust totdat Hij *Jeruzalem heeft opgericht* als de lof van de hele aarde, want dan zal het Boek van God worden geopend en hoe machtig duidelijk zal het worden gezien wanneer dat komt.

Ik zal u daarvoor één Schriftgedeelte geven, met de duidelijke verklaring van de dingen wanneer *Jeruzalem* tot lof van de hele aarde zal worden gemaakt. U vindt deze in *Openbaring* 4:1: *Er was een deur geopend in de hemel*, niets anders dan een *deur*. Maar daarna ontdekt u dat de *hemel* zelf werd geopend. In hoofdstuk 19:11: *En ik zag de hemel geopend, en zie, een wit paard, en Hij die op hetzelfde zat, werd genaamd Getrouw en Waarachtig*, enz.

Eerst werd een deur geopend en daarna werd de *hemel* van God geopend. Merk op dat er vooruitgang is in de Staat van de Kerk. In het begin zouden ze maar een beetje kennis hebben, maar daarna zouden ze overvloed aan kennis hebben. En in hoofdstuk 11:19 staat: *En de tempel van God werd geopend in de hemel, en de ark des Verbonds [Eng. van Zijn testament] werd gezien in Zijn tempel*, enz.

Hoe kan dat gebeuren? Want in de tijd van de Wet was er niet zo'n opening in de tempel om de Ark van Gods Verbond te zien, want die werd verborgen gehouden. Maar nu, sprekend over de heerlijke tijden van de Kerk in die Staat van het Evangelie, werd de Tempel van God geopend in de hemel, en daar werd de Ark van het Verbond van God gezien. Zó werd het duidelijk gemaakt. Toen de Ark van Gods Verbond verborgen werd gehouden voor de mensen in de tijd onder de wet, konden ze het niet zien. Maar wanneer *Jeruzalem* tot lof van de hele aarde zal worden gemaakt, zal de tempel worden geopend en de ark zal verschijnen; het woord van God zal worden geopend in de beloften en profetieën ervan.

Daarom, laten we bidden en geloven, laten we geloven en bidden dat deze tijd mag worden verhaast. [Jesaja 60:22.]

DE TWEEDE PREEK, op een vastendag, bij Stepney [thans een wijk in Londen]

31 Oktober 1645.

In de vierde plaats.

De tijd dat Jeruzalem tot lof van de hele aarde zal worden gemaakt; wat zal er dan gebeuren? We zullen verlost worden van alle onderdrukking. De [kroon]rechten van de Kerk zijn goed zichtbaar gemaakt. De profetieën en beloften zijn vervuld

En in de vierde plaats zullen er wonderbaarlijke samenkomsten zijn van mensen die zich met de heiligen zullen verenigen om God te aanbedding in de eredienst. Het is waar, nu zijn er maar enkelen die zich verenigen om God te aanbidden; hoe weinig is God bekend in de wereld. En hoe weinig wordt *Jezus Christus* erkend in de hele wereld. Als we de wereld in dertig delen verdelen (zoals sommigen doen), zien we dat er niet meer dan vijf van de dertig zijn die Jezus Christus erkennen; alle andere zijn nog heidenen. En dan onder degenen die Christus erkennen, - in de *Griekse Kerken*, hoewel hij wordt erkend als Christus de Verlosser, zijn ze over het algemeen buitengewoon onwetend. En wat een groot deel van de christelijke wereld heeft het pausdom onder zich! En onder degenen die Christus belijden, hoe weinig zijn er die Hem eren en Hem aanbidden volgens Zijn eigen instelling!

Maar wanneer deze tijd komt, dat Jeruzalem de lof van de hele wereld zal worden, zal er een machtige samenvloeiing van mensen zijn. Er zal niet meer gezegd worden: *kleine kudde; vrees niet, gij kleine kudde*, maar het zal een grote kudde zijn. En daarom vindt u in het boek Openbaring, dat van *Jeruzalem*, wanneer het gemeten moet worden, wordt gezegd, dat het een grote stad is, een machtige samenvloeiing zal er naar de Kerk zijn.

In Daniël 2:35 wordt gesproken (sprekend over de Kerk, naar ik me herinner) onder de gelijkenis van een steen. Dat deze zo groot zou worden als een berg en dat die de hele aarde zal vervullen. Er zullen in het algemeen vanuit de hele wereld mensen worden geroepen, de volheid van de heidenen, samen met de Joden. Ik zeg niet letterlijk iedereen, maar in het algemeen zullen zij worden geroepen tot de ware aanbedding van Jezus Christus en tot het omhelzen van het evangelie.

Het Schriftgedeelte in Jesaja 60:3, 4, enz. is hier opmerkelijk. *En de heidenen zullen tot uw licht gaan, en koningen tot den glans, die u is opgegaan. Hef uw ogen rondom op, en zie, die allen zijn vergaderd, zij komen tot u; uw zonen zullen van verre komen, en uw dochters zullen aan uw zijde gevoedsterd worden. Dan zult gij het zien en samenvloeien, en uw hart zal vervaard zijn en verwijd worden; want de menigte der zee zal tot u gekeerd worden, het heir der heidenen zal tot u komen.*

Zeevarenden en degenen die handelen over de zee, zullen tot de Kerk worden bekeerd. Het is een profetie die aantoonst dat de Heere een speciale zorg heeft voor zeelieden, die leefden in onwetendheid, die Christus niet kennen, noch de weg van het Evangelie, zegt hij. *Overvloed van de zee zal tot u worden bekeerd.* Hij bedoelt niet de wateren van de zee, maar de mensen die de zeeën bevaren, de mariniers op de zee. Dat ze zelfs over de zee naar Kerk zullen komen, wanneer ze horen dat het *Evangelie* wordt uiteengezet in de schoonheid en kracht ervan.

En zo gaat hij nog verder in het 6^e en 7^e vers: *Een hoop kemelen zal u bedekken, de snelle kemelen van Midian en Hefa; zij allen uit Scheba zullen komen; goud en wierook zullen zij aanbrengen, en zij zullen den overvloedigen lof des HEEREN boodschappen. Al de schapen van Kedar zullen tot u verzameld worden; de rammen van Nebajoth zullen u dienen; zij zullen met welgevallen komen op Mijn altaar, en Ik zal het huis Mijner heerlijkheid heerlijk maken.*

Lees alleen dit zestigste hoofdstuk van Jesaja en u zult dit beide zien: een menigte van mensen en overvloed van heerlijkheid van Jeruzalem zal er zijn. Bij het lezen daarvan kunt u niet indenken dat dit al sinds de tijd van deze profetie is vervuld. Het moet daarom nog komen. En

zo ook in Jesaja 66. (Want deze profeet Jesaja is de meest evangelische profeet, die meer spreekt over de glorie van die tijden van het Evangelie dan welke profeet ook.) Vers 7-10: *Eer zij barensnood had, heeft zij gebaard, eer haar smart overkwam, zo is zij van een knechtje verlost. Wie heeft ooit zulks gehoord? Wie heeft dergelijks gezien? Zou een land kunnen geboren worden op een enigen dag? Zou een volk kunnen geboren worden op een enige reize? Maar Sion heeft weeën gekregen, en zij heeft haar zonen gebaard. Zou Ik de baarmoeder openbreken, en niet genereren? Zegt de HEERE; zou Ik, Die genereer, voortaan toesluiten? Zegt uw God. Verblijdt u met Jeruzalem, en verheugt u over haar, al haar liefhebbers! Weest vrolijk over haar met vreugde, gij allen, die over haar zijt treurig geweest!*

Hier valt het groot aantal en het plotselinge ervan, samen. Het zal zelfs op een plotselinge manier plaatsvinden.

Die belofte zal dan aan Christus worden vervuld, waarin de Heere tot Hem heeft gezegd. *Dat Hij Hem de heidenen zou geven voor Zijn erfenis, en de uiterste delen van de aarde tot Zijn bezitting.* Psalm 2. Hoewel deze belofte aan Jezus Christus is gedaan, toch heeft de Heere een lange tijd gewacht voordat Hij die vervulde wat Hij beloofd had. Welnu, dan mogen wij ook tevreden zijn met het wachten op de vervulling van de beloften, zoals bij de belofte die God aan Zijn eigen Zoon heeft gedaan. Hij was ook tevreden op de vervulling daarvan te wachten. En dit is het vierde. Een grote samenloop van mensen zal Jeruzalem binnenkomen. Het zal een grote stad zijn.

En dan in de vijfde plaats.

Alwaar massa's binnenkomen, zal er dan niet veel droesem en vuiligheid zijn? Het is gebruikelijk dat een Kerk, hoewel ze er maar een paar leden heeft, in zekere mate kan voortbestaan. Maar laat een Kerk er velen hebben om er mee te verenigen, dan zal echter een aanzienlijk aantal het meestal spoedig bederven. Er groeit veel vuil en smerigheid, waar een groot aantal samenkomt. Maar nu, dit zal de heerlijkheid van dit Jeruzalem zijn, ***dat hoewel het zeer groot zal zijn, en er een machtige samenvloeiing van mensen zal zijn, het toch zal blijven in zijn zuiverheid. Er zal veel zuiverheid zijn in de instellingen die zij hebben en in de belijders die samen komen.***

En daarvoor hebben we de profetie in Ezechiël 44:9, een tekst die door alle godgeleerden voor dit Evangelietijdperk wordt opgevat. *Zo zegt de Heere HEERE, geen vreemde, onbesnedene van hart, noch onbesneden van vlees, zal Mijn heiligdom binnengaan.* Dat is, geen onbesnedene van hart.

Let hierop. Het lijkt erop dat in die tijd van het Evangelie een meer uiterlijke belijdenis niet voldoende is voor iemand die belijdt God te aanbidden en dergelijke. Maar als hij onbesneden van hart is, mag hij niet binnengaan.

U zult zeggen. *Hoe kunnen we het hart kennen?*

Het is waar, we kunnen het hart niet kennen, tenzij het op een of andere manier ontdekt wordt. Maar als er enige goddeloosheid in het hart ontdekt wordt, mag zo iemand in die tijd van het Evangelie niet in de Kerk van God worden opgenomen.

Let er ook op, dat het een tijd zal zijn van meer onderscheidingsvermogen dan nu. Daarom vindt u het in Openbaring 21 het laatste vers, waar de heilige Johannes profeteert van het nieuwe Jeruzalem: *En in haar zal niet inkomen iets dat verontreinigt en gruwelijkheid doet en leugen spreekt. Maar die zijn geschreven in het Boek des Levens des Lams.* In geen geval ..., nee, nee; hier zijn twee negatieven, hoewel we in onze *Engelse taal* soms twee ontkenningen maken om een bevestiging te zijn, maar de Heilige Geest doet dat niet. Er zal *niet, niet, nee*, op geen enkele wijze zal er iets onreins inkomen.

Nu is het duidelijk door verschillende dingen in dit hoofdstuk, dat dit bedoeld moet zijn, niet van de heerlijkheid die er in de hoogste hemelen is, maar van een of andere heerlijkheid van de Kerk hier. Want er staat in vers 24: *De volkeren die zalig worden, zullen in haar licht wandelen,*

en de koningen van de aarde brengen hun heerlijkheid en eer in dezelve. Welnu, het is duidelijk dat de koningen van de aarde hun heerlijkheid en eer niet naar de hoogste hemelen brengen. En er is geen verschil tussen een koning en de armste in de gemeenste. Ze moeten ontdaan worden van al hun gewaden; en de koningen van de aarde zullen daar niet meer eer inbrengen dan de gewone man. Daarom moet het worden begrepen van een Kerkstaat hier, waar de koningen van de aarde hun heerlijkheid aan bijdragen.

Het is erg moeilijk voor te stellen, dat het voor geen enkele huichelaar mogelijk is om binnen te komen. Toch spreekt de Schrift zo, daar het voor een huichelaar niet mogelijk zal zijn om binnen te komen. Inderdaad, in de toestand van de Kerk zoals die tot dusverre is geweest, of tot nu toe is, is er een overvloed aan huichelaars. En daarom is dat geen argument tegen het werk om de Kerk van onheilige personen te reinigen. Want de beste van alle kerken hebben zulke huichelaars. Hoewel het waar is, wanneer die op de een of andere manier ontdekt worden dat ze hypocrieten zijn, mogen ze niet in de Kerk worden opgenomen.

Maar nu is hier de vraag, of er maar enkelen zouden zijn die zo'n getuigenis van godsvrucht moesten geven, zoals het naar de menig van mensen schijnt. En als ze eenmaal anders blijken te zijn, moeten ze uit de Kerk worden geworpen. Dit moest een vastgestelde regel zijn. Degenen die moesten worden uitgeworpen, als ze er nog in waren, mochten ze niet worden ontvangen; echter ze werden wel ontvangen, als het geen *onheilige zondaar* is. Maar als ze al in de Kerk zijn, dan worden ze uitgeworpen, als blijkt dat ze dat toch zijn. Waarom ze dan zeker niet hadden opgenomen mogen worden, omdat ze profaan blijken te zijn.

We moeten nu doen wat we kunnen om zo dicht mogelijk bij dat heerlijke Jeruzalem te komen. We moeten nu proberen de toestand te bevorderen waarin de Kerk zich *dán* zal bevinden. Maar we kunnen niet verwachten dat we het nog zullen bereiken, totdat de Heere een andere Geest op de mensen legt dan tot nu toe het geval is geweest. Daarom: wanneer God van plan is Jeruzalem te maken tot de lof van de hele aarde, zal er zeker een andere Geest op de mensen komen dan er tegenwoordig nog is.

In de zesde plaats.

Dan zullen de gaven en genaden van de heiligen buitengewoon verhoogd en vermeerderd worden. Degenen die nu arm, laag en als de gewone man zijn, zullen dan sterk vergroot en verhoogd worden. Neem daarvoor dit Schriftgedeelte uit Jesaja 65:20: *Vandaar zal niet meer wezen een zuigeling van weinig dagen, noch een oude man die zijn dagen niet zal vervullen; want een jongeling zal sterven honderd jaar oud zijne, maar de zondaar honderd jaar oud zijnde, zal vervloekt worden.* Dit spreekt helder van een staat in deze wereld. De betekenis is dit: Dat er dan geen baby van enige dagen meer zal zijn. Dat wil zeggen, degenen die zwak zijn, zullen worden verheven tot een zeer hoge mate van bekwaamheid en begrip. Zelfs jongeren zullen zeer hoog worden verheven, om het inzicht van volwassenen in zich te hebben. En zo zullen de gaven van de heiligen in die tijd naar verhouding worden verhoogd.

En in Zacharia 12:8 is het nog duidelijker: *Te dien dage zal de Heere de inwoners van Jeruzalem beschutten, en hij die onder hen struikelen zou, zal op die dag zijn als David, en het huis van David zal als goden, als de engel van de Heere voor hun aangezicht.*

Merk op, hij die zwak is, zal op die dag zijn als David, en het huis van David zal zijn als een engel van God. Degenen die zwakke christenen zijn, zullen op die dag, wanneer de Heere Jeruzalem zal stellen tot een lof van de hele aarde, geen zwakke Christenen zijn, maar als David; en hij die sterk is, zal zijn als een engel van God.

Nu zou ik maar alleen willen weten wanneer is dit? Welk tijdperk? Was dit ooit in de tijd van het Evangelie?

Ik geloof waarlijk dat de tijden van het Evangelie vandaag de dag even heerlijk zijn als dat ze waren in de dagen van de apostelen, met betrekking tot de genadegaven van Gods Geest. Er

zijn ook nu heldere openbaringen van Christus, evenals zeldzame werkingen van de Geest der Genade in het algemeen. Ik moet de mensen uitzonderen die even bijzonder waren als de apostelen, evenals hen die zeldzame en buitengewone gaven van Christus hadden, en bijzondere werkingen van de genaden van Gods Geest, maar spreek nu in het algemeen over christenen. Ze hebben evenveel kennis van Jezus Christus en de wegen van Christus als ooit tevoren. Maar kunnen we nu zeggen dat zelfs sterke christenen zoals David zijn? Als we zouden onderzoeken en zien wat David was, hoeveel tekort zouden we dan hebben? Waar is bijna iedereen die kan gelijk lopen met David? Maar er is een profetie *dat de zwakken zullen zijn als David, en de sterke zullen zijn als een engel van God.*

In de vijfenveertigste Psalm wordt de Kerk beschreven. De mantel van de koningsdochter is van fijn bewerkt goud, *en ze zal bij de Koning worden gebracht in gestikte kleding.* Dat kan niet anders dan de uitstekende gaven en genaden van de heiligen betekenen. Dat zij als het ware gehuld zullen worden in hun gaven, als prinsendochters die zo'n kledingstuk aanhebben.

In Openbaring 22:3 en 4 staat een profetie dat ze voortdurend voor de Heere zullen staan *en Hem dag en nacht zullen dienen.* Ze zullen onvermoeibaar zijn in de dienst van de Heere, zij zullen Hem dag en nacht dienen. Nu wordt u snel moe, een korte tijd in de aanbidding van God maakt u moe. Maar er komt een tijd dat de heiligen zó gesterkt zullen worden met de gaven en genaden van de Geest van God, dat ze Hem dag en nacht zullen kunnen dienen.

Het zevende.

Wanneer Jeruzalem zal worden opgebouwd tot een lof van de hele aarde, dan zal dit de heerlijke aanwezigheid van Christus zijn: dat Hij onder hen zal wonen. Ik zeg, de heerlijke aanwezigheid van Christus. Ik zeg **niet, de Persoonlijke aanwezigheid** van Christus in Zijn lichaam. Dat zou argumenten en veel discussie vereisen. Daarom laten we ons hiermee niet in.⁷ Maar dat er een heerlijker aanwezigheid van Jezus Christus in Zijn Kerken zal zijn dan ooit tevoren. De Schrift blijkt daar duidelijk genoeg in te zijn. Zoals in Openbaring 21:22 en 23. *En ik zag geen tempel in dezelve; want de Heere, de almachtige God, is haar tempel, en het Lam. En de stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen; want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is haar Kaars.*

⁷ In een voorgaande publicatie van Burroughs (1641): *Een glimp van de heerlijkheid van Sion*, zegt hij over de Persoonlijke regering van Christus op aarde: "Zacharia 12:10: *Zij zullen Hem aanschouwen, Dien zij hebben doorstoken, en zullen over Hem wenen, zoals iemand treurt om zijn enige zoon.* Het wordt gewoonlijk uitgelegd als een spiritueel kijken met het oog van het geloof, of het aanschouwen van Christus op de dag des oordeels. ... Neem slechts deze ene regel, dat alle teksten letterlijk opgevat moeten worden, tenzij ze in strijd zijn met sommige andere Schriftgedeelten, of tenzij de samenhang en afhankelijkheid van de Schrift het anders bewijst, of het indruist tegen de analogie van het geloof; nu is er niets tegen, maar het kan zo zijn. Mattheüs 26:29: *Ik zal van nu af aan niet drinken van de vrucht van de wijnstok, tot die dag, wanneer ik het nieuw met u zal drinken in het koningshuis van Mijn Vader drink.* Het is waar, dit wordt eveneens in mystieke zin geïnterpreteerd; maar er is geen reden waarom we het misschien niet letterlijk nemen. De antichrist zal worden vernietigd door de glans van de komst van Christus, de glans van zijn Persoonlijke komst: en die plaats Openb. 20, waar wordt gezegd: De heiligen zullen met hem regeren duizend jaar, wat niet bedoeld kan worden met Hem in de hemel te regeren. Het is gezegd als een gepast persoonlijk voordeel voor diegenen die de regering van de Antichrist hadden geweigerd, vooral voor de Christelijke kerk. Het is waarschijnlijk dat er verschillende profeten en patriarchen binnenkomen; maar vooral behoort het toe aan de Christelijke Kerk. Nu, de regering met Christus duizend jaar is niet bedoeld om met Hem in de hemel te regeren, want na deze duizend jaar zullen er vele vijanden tegen de kerk worden opgewekt, Gog en Magog zullen zich verzamelen; als het voor de hemel bedoeld was, zou dat niet kunnen."

Dat wil zeggen, er zal niet zo'n behoefte aan hulp zijn als nu, hetzij van mensen, hetzij van instellingen, in vergelijking met nu. Want de Heere God zal het Licht zijn van die plaats, en het Lam zal in de plaats zijn van de tempel.

2 Petrus 1:19, vergeleken met de Openbaring 2:28, werpt hier heel veel licht op. En toch zijn we niet in staat de betekenis ervan volledig te begrijpen. Petrus zegt: *En wij hebben het profetische woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte, en de Morgenster opga in uw harten.* Met dit zekere woord van profetie bedoelt hij zeker de Schriftgedeelten die we hebben, en de weg van God die Zichzelf daar openbaart. U doet er goed aan om op te letten, (zei hij tegen hen) tot de dageraad en de Morgenster opgaat in uw harten. Hij schijnt hier te spreken over een andere manier van leven van Goddelijk licht die naast dat zekere Woord van Profetie zal zijn. Dat wil zeggen, de Morgenster stijgt in hun harten.

Vergelijk dit nu met de Openbaring 2:28. *En die overwint, en die Mijn werken tot het einde toe bewaart, Ik zal hem macht geven over de heidenen. En hij zal ze hoeden met een ijzeren staf; zij zullen als pottenbakkersvaten vermorzeld worden; gelijk ook Ik van Mijn Vader ontvangen heb. En Ik zal hem de Morgenster geven.* Er wordt beloofd aan degenen die overwonnen hebben in de antichristelijke tijden, dat uiteindelijk de Heere hun de Morgenster zal geven. Nu deze twee met elkaar vergeleken, kan het ons duidelijk doen inzien dat er zeker *de een of andere tegenwoordigheid van Christus onder de heiligen zal zijn, meer dan in vroegere tijden.*⁸ Want Christus is de Morgenster en God zal hen de Morgenster geven. Dat wil zeggen, Hij zal hen Christus geven. De tegenwoordigheid van Christus zal opkomen in de harten van de heiligen in een andere manier dan voorheen. Want zij waren Godzalig aan wie de Morgenster werd beloofd. Maar als u Godzalig blijft en het antichristelijke tijdperk overwint, zult u deze zegen krijgen: *u zult de Morgenster ontvangen.* Zij hadden Christus om hen te rechtvaardigen en te heiligen. Maar hen werd beloofd Christus nog verder te krijgen, in een andere, meer hoge en heerlijke tegenwoordigheid van Hem, als een Morgenster die in hun hart opgaat.

In Jesaja 33:17 wordt beloofd aan hen die oprecht zijn, dat ze de Koning in Zijn schoonheid zullen zien. *Uw ogen zullen de Koning in Zijn schoonheid zien.* De belofte wordt gedaan aan

⁸ M. Meade schrijft in zijn boek: *Leven in de doodsbeenderen* hierover als volg: Het eerste middel tot hun bekering zal een teken uit de hemel zijn; door de verschijning van Christus. "Alsdan zal in den hemel verschijnen het teken van den Zoon des mensen; en dan zullen al de geslachten der aarde wenen" (Matth. 24:30). Sommigen verstaan dit van de wonderlijke openbaring van Christus ten einde de Joden te bekeren. Openbaring 11:19 kan daarover enig licht geven. Daar staat: "De tempel Gods in den hemel is geopend geworden, en de ark Zijns verbonds is gezien in Zijn tempel". Onder deze ark moet Christus verstaan worden. Nu, de ark des verbonds wordt in de hemel gezien bij het blazen van de zevende bazuin. ***Dan zal Christus zichtbaar verschijnen, en bij het beginnen van deze bazuin zullen de Joden bekeerd worden.***

Dus het blijkt, dat de bekering der Joden, wanneer die zal gaan komen, niet slechts bewerkt zal worden door het gewone middel van de Evangelieprediking, maar door een wonderlijk gezicht uit de hemel.

En hetgeen deze opmerking schijnt bevestigen, is de wijze van Paulus' bekering. "Daarom is mij barmhartigheid geschied, ... tot een voorbeeld dergenen, die in Hem geloven zullen ten eeuwig leven" (1 Tim. 1:16). Waarom? Dat moet slaan op de wijze van zijn bekering, die met een lichamelijk gezicht van Christus begon. Een gezicht uit de hemel bekeerde Paulus. Christus verscheen zó aan hem om hem te bekeren, ***dat hij tot een voorbeeld kon dienen van Gods genade en van de wijze waarop God bij de Joden werkt.*** Want het geldt niet de heidenen; zij worden niet naar dit voorbeeld geroepen. Maar het geldt degenen die hierna zouden geloven, dat wil zeggen de Joden, die thans niet geloven, maar in ongeloof volharden. Maar hierna zouden zij toegebracht worden, en dan op de manier zoals Paulus toegebracht werd, namelijk door een teken uit de hemel. En dat maakt de wijze van hun bekering zo wonderlijk. Want al kan hun bekering voltooid worden door het Evangelie, toch zal ze begonnen worden door een licht uit de hemel. "Zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen" (Zach. 12:10). "Zie, Hij komt met de wolken, en alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben" (Openb. 1:7).

degenen die worden beschreven in het 15^e vers. Jezus Christus, de Koning, die in vroegere tijden zo zeer begeerd was, zal in Zijn schoonheid en heerlijkheid aan hen verschijnen.

En in de 102^e Psalm is er een duidelijke profetie van deze erfenis van Jeruzalem, wanneer de Heere het tot lof van de hele aarde zal maken. *Gij zult opstaan, Gij zult U ontfermen over Sion, want de tijd om haar genadig te zijn, want de bestemde tijd is gekomen. Want Uw knechten hebben een welgevallen aan haar stenen, en hebben medelijden met haar gruis. Dan zullen de heidenen den Naam des HEEREN vrezen, en alle koningen der aarde Uw heerlijkheid. Als de HEERE Sion zal opgebouwd hebben, in Zijn heerlijkheid zal verschenen zijn, Zich gewend zal hebben tot het gebed desgenen, die gans ontbloot is, en niet versmaad hebben hunlieder gebed.* Dus de heidenen zullen de Naam van de Heere vrezen en alle koningen van de aarde Uw heerlijkheid, wanneer de Heere Sion zal opbouwen, en Hij zal verschijnen in Zijn heerlijkheid. Het zal een schitterende verschijning zijn, wanneer God zal komen om Sion op te bouwen en Jeruzalem tot de lof van de hele aarde te maken. God is glorieus verschenen in al Zijn werken in vroegere tijden. Maar dit grote werk is het grootste ná het zenden van Zijn Zoon naar de wereld, om vlees te worden. Het is het grootste dat ooit werd gedaan. Mét de opbouw van Sion, zal God verschijnen in Zijn Heerlijkheid. Wanneer het huwelijk van de heiligen zal zijn in het nieuwe Jeruzalem, wil dat zeggen, dat ze de echtgenote van Christus wordt. Zoals ouders gewoonlijk hun beste kleding aantrekken in de tijd dat hun kinderen trouwen, zo zal het zijn in de tijd dat de Heere Jeruzalem zal opbouwen, als de grote huwelijksdag van de Kerk van Christus. Nu is er een huwelijk van bepaalde zielen met Christus. Maar dan zal er een heerlijk huwelijk zijn van de Algemene Kerk met Jezus Christus, als tot één lichaam. En dan zal de Heere verschijnen in Zijn heerlijkheid. Er zal groter heerlijkheid aanwezigheid zijn van God en Jezus Christus met de heiligen, dan we nog ooit hebben gehad.

Het achtste.

Dat zal zijn wanneer Jeruzalem zal worden opgericht tot de lof van de hele aarde. De krachtige godsvrucht en de heiligen zullen in de wereld geëerd worden. Zoals ze tevoren met de voeten zijn vertrapt en te schande gemaakt en belasterd werden in de wereld. Dus wanneer deze tijd komt, zullen ze geëerd worden in de wereld, en hun vijanden zullen voor hen buigen. We hebben een groot aantal Schriftgedeelten die naar deze zaak neigen.

In Jesaja 49:23 kunt u lezen hoe de vijanden zullen komen en zich voor de heiligen zullen bukken, die hen eerder verachtten. En zo ook in de Openbaring 3:9. *Zie, Ik geef u enigen uit de synagoge des satans, dergenen, die zeggen, dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar liegen; zie, Ik zal maken, dat zij zullen komen, en aanbidden voor uw voeten, en bekennen, dat Ik u liefheb. Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken, die op de aarde wonen. Zie, Ik kom haastelijk; houd dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme.*

Zij, die hen haatten, zullen komen en zich voor hen buigen. Ik zal hen die een synagoge van satan zijn, die zeggen dat ze Joden zijn, maar ze zijn het niet, ze liegen. - *Zie, Ik zal ze doen komen en voor uw voeten aanbidden, en zullen weten dat Ik u liefheb.* Dat zullen ze nu niet doen, maar God heeft Zijn tijd om slechte en goddeloze mensen te doen komen en te erkennen dat deze de geliefden van de Heere zijn. Zeker, dit zijn de dienaren, ja, ze zijn de kinderen van de allerhoogste God.

En zie meer in het bijzonder de Schriftgedeelten die staan in de profetie van Jesaja, hoofdstuk 60:6: *Een hoop kemelen zal u bedekken, de snelle kemelen van Midian en Hefa; zij allen uit Scheba zullen komen; goud en wierook zullen zij aanbrengen, en zij zullen den overvloedigen lof des HEEREN boodschappen.* Alle kudden van Kedar zullen tot u worden verzameld, de rammen van Nebajoth zullen u dienen. En vers 13: *De heerlijkheid van Libanon zal tot u komen,*

de dennenboom, de beukenboom en de busboom te gelijk, om te versieren de plaats Mijns heiligdoms, en Ik zal de plaats Mijner voeten heerlijk maken.

Let op, de Kerk is de plaats van Gods voeten. Het is onder God, maar de Heere heeft Zijn tijd om het heerlijk te maken voor de hele wereld. Want als men spreekt over de geestelijke glorie ervan, is het nu ook glorieus. Gods Kerk is geestelijk gezien altijd heerlijk voor God, en is het meest glorieuze Voorwerp dat God in de wereld ziet. Maar hier is een belofte dat Hij het glorieus zal maken voor anderen. Vers 14: *Ook zullen, zich buigende, tot u komen de kinderen dergenen, die u onderdrukt hebben, en allen, die u gelasterd hebben zullen zich neerbuigen aan de planten uwer voeten; en zij zullen u noemen de stad des HEEREN, het Sion van den Heilige Israëls. In plaats dat gij verlaten en gehaat zijt geweest, zodat niemand door u henen ging, zo zal Ik u stellen tot een eeuwige heerlijkheid, tot een vreugde van geslacht tot geslacht.* Het kan zijn dat ze hen eerder scheldnamen gaven. Zij noemden u hypocrieten, en u scheen zo'n schouwspel van de waarheid te maken. Maar dat kwam omdat u zich in een gezelschap van trotse mensen bevond die heiliger schenen te zijn dan andere. Maar dán zullen ze u *de stad van de Heere en het Sion van de Heilige Israëls* noemen.

En vers 15: *In plaats dat gij verlaten en gehaat zijt, zodat niemand door u heenging, zal Ik u stellen tot een eeuwige heerlijkheid, een vreugde van geslacht tot geslacht.*

Dit wordt niet alleen tot Godzalige mensen gesproken, persoonlijk en in het bijzonder, maar tot Godzalige mensen in een gezelschap, zoals in de Kerk. Zij zullen tot eeuwige heerlijkheid worden gemaakt en tot vreugde van vele geslachten.

En nogmaals, Zacharia 9:16: *En de HEERE, hun God, zal ze te dien dage behouden, als zijnde de kudde Zijns volks; want gekroonde stenen zullen in Zijn land, als een banier, opgericht worden.* Ze zullen zijn als de stenen die een kroon sierlijk maakt. Dit toont de uitmuntende heerlijkheid die op de heiligen zal worden gelegd. Nu zijn ze als stenen in het vuil. Maar dan zullen ze zijn als de stenen in een sierlijke kroon.

En zo ook in het 12^e hoofdstuk vers. 5: *Dan zullen de leidslieden van Juda in hun hart zeggen: De inwoners van Jeruzalem zullen mij een sterkte zijn in den HEERE der heirscharen, hun God. En de gouverneurs van Juda zullen in hun hart zeggen. De inwoners van Jeruzalem zullen mijn kracht zijn in de Heere der Heerscharen, hun God.* Het is niet dat ze [inwoners van Jeruzalem] een andere levensaad hebben, maar die van Jeruzalem zullen geëerd worden door de leidslieden van Juda. De gouverneurs van Juda zullen zeggen: *wel, onze kracht ligt in de inwoners van Jeruzalem, nl. in de Heere der Heerscharen hun God.* We beschouwden ze vroeger als scheurmakers en precieze dwazen, maar we zien dat God met hen is. En de gouverneurs van Juda zullen zeggen: *Onze kracht ligt in de inwoners van Jeruzalem, in de Heere der Heerscharen, hun God.*

Dit zal een gezegende tijd zijn, wanneer gouverneurs zullen erkennen dat de heiligen degenen zijn die de Heere als Zijn eigendom bezit. Zij zullen de eigenlijke kracht van de natie erkennen, namelijk dat die in de heiligen zal bestaan. Zij zullen erop toezien, omdat de heiligen een voordeel in God hebben boven anderen. Er komt zo'n tijd aan; maar ze worden nu veracht.

In Maleachi 3:17 staat: *En zij zullen, zegt de HEERE der heirscharen, te dien dage, dien Ik maken zal, Mij een eigendom zijn; en Ik zal hen verschonen, gelijk als een man zijn zoon verschoont, die hem dient.* De Heere doet een belofte dat Hij Zijn juwelen zal opzoeken, en er zal een tijd zijn dat er een duidelijk verschil zal zijn tussen hij die God vreest en hij die Hem niet vreest. De heiligen van God worden vergeleken met juwelen die in het vuil liggen, en de juwelen die door varkens vertrapt worden. Maar er komt een tijd dat de Heere deze juwelen zal verzamelen. En op die dag zal er het verschil openbaar worden tussen hij die God vreest, en hij die Hem niet vreest. Deze tijd komt eraan. Dit is de tijd waarover mijn tekst spreekt, dat *we de*

Heere geen rust moeten geven totdat Hij Jeruzalem bevestigt. Zeker, wanneer dit het geval is, zal het de lof zijn van de hele aarde.

Het negende.

Jeruzalem zal tot lof van de hele aarde worden gemaakt en zal een geruste woning worden.

Er zal een gezegende eenheid van de Kerk zijn, dan zullen verdeeldheid worden weggenomen. Nu verhindert dat de schoonheid van de Kerk en van de heiligen, en maakt hun schoonheid buitengewoon donker; het zijn hun verdeeldheden. Als de heiligen van God in eendracht met elkaar konden leven en zo groeiden in heiligheid, zouden ze veel meer schoonheid vertonen in hun conversatie. *Mijn beminde is één, en de dochters zullen haar gezegend achten.* Maar de verdeeldheid en twisten die er in de kerken zijn, nemen de schoonheid en glorie van hen buitengewoon ver weg, en daarom zijn ze nu niet de lof van de plaatsen waar ze wonen. Maar vaak maken ze zichzelf tot minachting in die plaatsen. Maar er komt een tijd dat deze geest van verdeeldheid onder de heiligen zal worden weggenomen.

U zult u zeggen, *dat zal inderdaad een gezegende tijd zijn.*

Ik zal u twee of drie Schriftgedeelten geven die hiervoor zeer duidelijk zijn.

Jesaja 11:13. Er is de eerste belofte van éénheid dat er onder de Kerken zullen zijn. Vers 13: *En de nijd van Efraïm zal wegwijken, en de tegenpartijders van Juda zullen uitgeroeid worden; Efraïm zal Juda niet benijden, en Juda zal Efraïm niet benauwen.* De afgunst van Efraïm zal verdwijnen, en de tegenstanders van Juda zullen worden uitgeroeid. Efraïm zal Juda niet benijden, en Juda zal Efraïm niet ergeren. Nu worden gewoonlijk in de Schrift, Efraïm en Juda als type beschouwd voor de Kerken. Er was veel twist tussen Efraïm en Juda, en de een jaloers op de ander. Nu is de profetie [vers 13] nog niet vervuld. Want we hebben nooit gelezen over Efraïm, (dat wil zeggen) de Tien Stammen met Juda zich verenigden in een nauw Verbond en unie, de één met een ander. Want de Tien stammen werden gevangengenomen en zijn nooit teruggekeerd. Juda werd ook gevangen weggevoerd en ze keerden terug, maar de Tien Stammen niet. Daarom wordt er naderhand gesproken over een Erfdeel van de Kerk. Hoewel Mijn Kerk zal zijn in latere tijden, de tijden van het Evangelie, zoals Efraïm en Juda, de een jaloers op de ander, Ik zal hun afgunst wegnemen, ze zullen niet meer zo jaloers zijn, maar ze zullen elkaar liefhebben en met elkaar verenigen. Efraïm zal Juda niet benijden, en Juda zal Efraïm niet ergeren.

En dan is er nog een Profetie, in de Zacharia 14:9: *En de HEERE zal tot Koning over de ganse aarde zijn; te dien dage zal de HEERE een zijn, en Zijn Naam één.* Het is waar, wij allen die Christenen zijn, erkennen slechts één Heere. Maar we noemen Hem met verschillende namen. De één zegt. Dit is Zijn wil, en een ander gelooft dat iets anders Zijn wil is. Maar zegt hij: "Op die dag zal er maar één Heere zijn, zo zal zijn Naam ook één zijn". Er zullen niet die verschillende opvattingen over Christus zijn zoals er nu zijn, maar christenen zullen over het algemeen samen tot één verenigd zijn. Er zullen niet zulke opvattingen zijn om christenen van elkaar te scheiden, zoals er nu zijn. Er zal maar één Heere zijn en [de belijdenis van] Zijn Naam zal één zijn.

En nog een zeer opmerkelijk profetie, die staat in Zefanja 3:9: *Gewisselijk, dan zal Ik tot de volken een reine spraak wenden; opdat zij allen den Naam des HEEREN aanroepen, opdat zij Hem dienen met een eenparigen schouder. Van de zijden der rivieren der Moren zullen Mijn ernstige aanbidders, met de dochter Mijner verstrooiden, Mijn offeranden brengen.* "Dan zal Ik tot de mensen een zuivere taal wenden, opdat zij allen de Naam van de Heere mogen aanroepen om hem met één en dezelfde instemming te dienen." In het Hebreeuws staat er: *met één schouder*. Nu, gedragen christenen elk zo: schouder tegen schouder en duwen ze elkaar, elkaar tegenwerken wat ze kunnen. Maar dan zullen zij samen met verenigde schouders leven, ja al was het met één schouder. Zij zullen de Heere met één schouder dienen, met één doel. Hun harten zullen met elkaar verenigd zijn, en dan zal ook hun kracht zich samen verenigen. Dit zal

gebeuren, wanneer de Heere Jeruzalem zal maken tot lof van de hele aarde. U die de Heere en de dingen van Zijn heerlijkheid overdenkt, geef Hem geen rust totdat Hij vaststelt wat Hij heeft beloofd, en Jeruzalem tot de lof van de hele aarde zal maken.

In de tiende plaats.

Er zal er in die tijd een grote verandering van alle dingen in de wereld plaatsvinden, een grote verandering in de hele samenstelling van de schepping van hemel en aarde. En ik denk waarlijk dat die tekst in de Romeinen 8 (en er is een reden voor, waarom we dat denken) bedoeld is voor die tijd. Vers 20 en 21: *Want het schepsel is der ijdelheid onderworpen, niet gewillig, maar om diens wil, die het der ijdelheid onderworpen heeft; Op hoop, dat ook het schepsel zelf zal vrijgemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis, tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods.*

De ernstige verwachting van het schepsel, wacht op de openbaring van de kinderen van God. Want het schepsel werd niet vrijwillig aan ijdelheid onderworpen, maar vanwege Hem die het in hoop heeft onderworpen, omdat het schepsel zelf ook zal worden verlost van de dienstbaarheid van verderf, en hersteld tot de heerlijke vrijheid van de kinderen van God. *Want we weten dat de hele schepping zucht en tot nu toe en als in barensnood is. En niet alleen dit, maar ook wijzelf, die de eerstelingen van de Geest hebben. Wij ook zelf, zuchten in onszelf, verwachting de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing van onze lichamen.* Vers 23.

Nu, zo'n staat van de Kerk zal moeten komen om deze reden: óf u moet toestaan dat het zo komt in deze wereld, óf anders moet u dat toestaan ná de dag des oordeels, in de staat van glorie die de heiligen zullen hebben (waarvan de Godgeleerden over het algemeen zeggen dat ze in de hemel zullen zijn). U zou dan toestaan dat de voortzetting van alle schepselen zal zijn zoals ze nu zijn, en dat de heiligen daarin moeten leven. Dat wordt nauwelijks toegestaan door enige Godgeleerde.

Maar deze tekst spreekt over de hele schepping die uit hun slavernij zal worden verlost en zal gaan genieten van het voordeel van de aanneming van de kinderen van God. Dat wil zeggen, op de tijd dat de aanneming van de kinderen van God zal de Heere glorieus verschijnen. Zeker, dan zal er zo'n verandering komen in alle schepselen, dat ze zullen worden hersteld tot de eerste volmaaktheid die ze hadden in de staat van onschuld. Nu zuchten ze om verlost te worden uit de slavernij, ze zuchten zeker niet om te worden vernietigd en in het niet te veranderen. Daarom, er komt een tijd dat de hemelen en aarde en zee en planten en dieren in een andere toestand verkeren dan ze nu zijn.

En om te zeggen *dat dit op de dag des oordeels zal zijn, of daarna*, hebben maar weinig Godgeleerden gedacht. Maar dit wordt gesproken over een tijd waarin alle schepselen in deze wereld een machtige verandering zullen ondergaan.

En met dat doel leert de Schrift hetzelfde in 2 Petrus 3. Hoewel je zou denken (in de lezing ervan) als je het niet grondig zou opmerken, dat het bedoeld is voor de dag van het oordeel. Maar als je het grondig waarneemt, blijkt er gesproken te worden van een grote verandering. Dat zal zijn wanneer de schepselen uit de slavernij [dienstbaarheid] zullen worden bevrijd. Vers 7-10: *Maar de hemelen, die nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, en worden ten vure bewaard tegen den dag des oordeels, en der verderving der goddeloze mensen. Doch deze ene zaak zij u niet onbekend, geliefden, dat een dag bij den Heere is als duizend jaren, en duizend jaren als een dag. De Heere vertraagt de belofte niet (gelijk enigen dat traagheid achten), maar is lankmoedig over ons, niet willende, dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen. Maar de dag des Heeren zal komen als een dief in den nacht, in welken de hemelen met een gedruis zullen voorbijgaan, en de elementen branden zullen en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden.*

En let nu op de 13^e vers: *Maar wij verwachten naar Zijn belofte nieuwe hemelen en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid woont.* Er zal een machtige verandering in de wereld plaatsvinden

door vuur of op een andere manier, en alle dingen zullen lijken alsof ze in het niets zijn gebracht. Maar zegt de apostel door de Heilige Geest: *Maar wij verwachten naar Zijn belofte nieuwe hemelen en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid woont.* Stel nu dat de hele wereld is opgelost, waar is dan de nieuwe hemelen en een nieuwe aarde? Zullen de heiligen na de dag des oordeels een nieuwe aarde hebben en hier op deze aarde leven? Ik veronderstel dat u zou denken dat dit maar een zeer vreemde leer is. Maar nu komt er zo'n verandering van dingen, dat er als het ware een nieuwe aarde als een nieuwe hemel zal zijn. En dit is in overeenstemming met de belofte.

Welke belofte hebben we nu in het hele Boek van God waar hiernaar verwezen wordt?

Ik vind dat alle Godegeleerden verwijzen naar de Jesaja 65:17: *Want ziet, Ik schep nieuwe hemelen en een nieuwe aarde; en de vorige dingen zullen niet meer gedacht worden, en zullen in het hart niet opkomen. Maar weest gijlieden vrolijk, en verheugt u tot in der eeuwigheid in hetgeen Ik schep; want ziet, Ik schep Jeruzalem een verheuging, en haar volk een vrolijkheid. En Ik zal Mij verheugen over Jeruzalem, en vrolijk zijn over Mijn volk; en in haar zal niet meer gehoord worden de stem der wening, noch de stem des geschreeuws.*

Want je hebt geen andere Schrift nodig waarnaar je kunt verwijzen dan deze belofte in het 17^e vers. Zodat die Schriftplaats in Petrus, in sommige passages ervan lijkt te verwijzen naar de grote oordeelsdag. En toch kan die vergeleken worden met Jesaja 65, waaruit het is genomen. Het blijkt juist een heel duidelijke uitleg op mijn tekst te zijn. En ik vind in het algemeen dat de uitleggers over deze tekst van Jesaja menen dat ze bedoeld te zijn voor de Kerk van God in deze wereld. En dus door het ene Schriftgedeelte met het andere te vergelijken, kunnen we veel waarheid ontdekken.

En bovendien, de profeten profeteerden *heel weinig over het eeuwige leven na de dag des oordeels*, hoewel soms iets daarover, maar heel weinig in vergelijking met andere teksten [die schrijven over het leven op aarde]. Daarom hebben we veel redenen om te denken dat het bedoeld is met betrekking tot de tijd van dit nieuwe Jeruzalem, wanneer God het tot lof van de hele aarde zal maken.

Ten slotte, dit zal toevoegen aan de schoonheid van dit nieuwe Jeruzalem, dat voorspoed het niet beschadigen zal. En daarom, zoals ik me herinner in de Openbaring 4, - de toestand van de Kerk in deze tijd wordt vergeleken met een adelaar. Er waren vier dieren, de eerste als een leeuw, de tweede als een kalf, de derde als een man, en de vierde was als een vliegende arend. De vier staten van de Kerk opmerkend, zal de laatste als een adelaar zijn, dat wil zeggen, ze zullen boven al deze uiterlijke dingen verheven worden.

In het begin, toen de Kerk opkwam uit de vervolging in de tijd van Constantijn, vertelt de geschiedenis van die tijd ons, dat er een stem in de lucht werd gehoord. Vandaag wordt vergif in de Kerk gegoten. Het was in die tijd dat Constantijn de Kerk begiftigde met grote gaven. We ontdekken nu dat we een zwakke maag hebben en niet veel welvaart kunnen verdragen, en daarom heeft God het beter geacht om Zijn Kerk laag te houden. Maar als die dag komt, als Jeruzalem tot een lof voor de hele aarde zal worden, zal er geen angst of vrees zijn voor welvaart. Want Christus zal alles in allen voor hen zijn. Er zal een meer onmiddellijke genieting van God zijn, en dat zal hen ervan weerhouden beschadigd te worden door hetgeen ze in het schepsel hebben.

Laten we dit nu allemaal samenvoegen en zien in welke heerlijke toestand de heiligen zullen zijn. Zeker, als al deze dingen vervuld zullen zijn, moet men zeggen dat Jeruzalem een lof zal zijn op de hele aarde. Dat is,

Ten eerste, dat er een wederopstanding zal zijn, een nieuwe schepping, een nieuwe wereld, wanneer alle tranen zullen worden afgewist, wanneer alle goddelozen ten onder zullen worden gehouden. Wanneer de Kerk zal verschijnen als het aangename deel van God, Zijn erfenis, Zijn

dierbare geliefde, Zijn Heerlijkheid, en wanneer alle beloften die aan hen zijn gedaan en alle profetieën van hun heerlijkheid worden vervuld. Wanneer er een wonderlijke samenvloeiing zal zijn van de natiën, Joden⁹ en heidenvolken samen, en toch zal er een grote mate van reinheid in [Kerkelijke] verordeningen zijn, er zal geen onreinheid onder hen zijn zoals nu het is. En de gaven en genaden van de heiligen zullen machtig worden vergroot en opgewekt, wanneer er een heerlijke tegenwoordigheid zal zijn van de Vader en Jezus Christus bij hen. Wanneer de godsvrucht en de heiligen evenveel geëerd worden, als ze nu veracht zijn in de wereld. Wanneer er een gezegende vereniging zal zijn onder alle Kerken, wanneer er een machtige verandering van de schepping zal zijn, en wanneer er geen angst zal zijn voor enig gevaar, of voor enige schade door de welvaart die zij genieten. Dan zal Jeruzalem zeker tot een lof van de hele aarde worden gemaakt. Laat daarom de heiligen de Heere geen rust gunnen totdat Jeruzalem aldus is gemaakt tot een lof van de hele aarde.

U zult zeggen: *zijn deze dingen zo, zijn ze inderdaad zo?*

Dit lijkt misschien heel vreemd, ja een vreemd punt voor sommigen van u. Maar vroeger werd het niet zo vreemd beschouwd. Degenen die willen leren, zullen ontdekken dat Lactantius, in het 17^e Boek, cap. 18 hoofdstuk 23, 24 deze bijna helemaal besteedt op basis van dit argument. Hij spreekt over zeer bijzondere dingen, die ik niet graag noem, (het kan zijn dat hij misschien te ver gaat) en hij leefde ongeveer 1300 jaar geleden.¹⁰

Maar Justinus Martyr (dat was lang voor hem, want hij leefde maar dertig jaar na Johannes de discipel) sprekend over dit punt waarover ik nu spreek. “Ik, en allen die christenen van het apostolisch geloof zijn, zijn van mening dat er zo’n tijd komt van een heerlijke toestand van de Kerk.”

Ik weet dat dit werd misbruikt door degenen die zij als millenaries [Duizendjaar-gezinden] beschouwen. Er waren enkelen die deze leerstelling misbruikten en de heerlijkheid van de Kerk lieten bestaan in vleselijke genoegens (en dergelijke), en dus werden ze veroordeeld. Maar ik leer dat de heerlijkheid vooral bestaat in geestelijk goed, maar toch zoals het aan de hele wereld zal verschijnen. En ik vind enkele uitdrukkingen in de Openbaring, waar de Heilige Geest hierover spreekt van Christus, Die op deze heerlijke manier zal verschijnen. Hij heeft een andere manier om het uit te drukken dan ik in het hele Boek van God vind, wanneer er over andere dingen wordt gesproken.

Openbaring 19: 6-9: *En ik hoorde als een stem ener grote schare, en als een stem veler wateren, en als een stem van sterke donderslagen, zeggende: Halleluja, want de Heere, de almachtige God, heeft als Koning geheerst. Laat ons blijde zijn, en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven; want de bruiloft des Lams is gekomen, en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid. En haar is gegeven, dat zij bekleed worde met rein en blinkend fijn lijnwaad; want dit fijn lijnwaad zijn de rechtvaardigmakingen der heiligen. En hij zeide tot mij: Schrijf, zalig zijn zij, die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft des Lams. En hij zeide tot mij: Deze zijn de waarachtige woorden Gods.*

⁹ In een “Glimp van Sions heerlijkheid” zegt Burroughs: “Wanneer zal dit zijn? Het is bij opstanding uit de doden, zoals de apostel spreekt, Rom. 11 betreffende de roeping van de Joden.”

¹⁰ Zoals veel schrijvers in de eerste paar eeuwen van de vroege kerk, nam Lactantius (ca. 250 - ca. 325) een premillennialistische opvatting in zich op en meende dat de wederkomst van Christus zal voorafgaan aan een millennium of een duizendjarige regering van Christus op aarde. Geen van de vaders was tot dusver uitvoeriger geweest over het onderwerp van het duizendjarig rijk dan Lactantius of meer in het bijzonder in het beschrijven van de tijden en gebeurtenissen die eraan voorafgingen en erna. Hij hield vast aan de letterlijke interpretatie van het millennium, dat het millennium begint met de tweede komst van Christus en markeert de vernietiging van de goddelozen, het binden van de duivel en het opwekken van de rechtvaardige doden. Zie [McGinn, Bernard. Visions of the End, Columbia University Press, 1998](#). Internet

In Openbaring 19 vers 9. Hij [de engel] had eerder gesproken over het Koninkrijk van Christus. *En hij zeide tegen mij. Schrijf, gezegend zijn zij die geroepen zijn tot het bruiloftsmaal van het Lam.* En hij zei tegen mij: *Dit zijn de waarachtige woorden van God.*

Zijn er valse uitspraken van God? Het was godslastering om zo te denken. Men zou denken dat als hij alleen zei, *dit zijn de uitspraken van God*, het genoeg was. Echter: *Dit zijn de waarachtige woorden van God.* Opdat we er zeker van zijn dat we het mogen geloven. Dit zijn de ware woorden van God. Niet alleen de woorden, maar de *waarachtige woorden van God*.

Als u nu zegt: *Hoe kunnen deze dingen gebeuren?*

Daar antwoord ik zoals in de 8^e hoofdstuk van Zacharia vers 4-6: *Zo zegt de Heere der Heerscharen. Er zullen nog oude mannen en oude vrouwen zitten op de straten van Jeruzalem; een ieder zal zijn stok in zijn hand hebben vanwege de veelheid der dagen. En de straten dier stad zullen vervuld worden met knechtjes en meisjes, spelende op haar straten. Alzo zegt de HEERE der heirscharen: Omdat het wonderlijk is in de ogen van het overblijfsel dezes volks in deze dagen, zou het daarom ook in Mijn ogen wonderlijk zijn? Spreekt de HEERE der heirscharen.*

“Het is wonderbaarlijk in uw ogen, zou het daarom wonderbaarlijk zijn in Mijn ogen? Ik ben de Heere der Heerscharen!”

We zijn misschien geneigd te denken dat deze dingen niet kunnen gebeuren. Maar de Heere is van plan een almachtige kracht naar voren te brengen om dit te laten gebeuren; en dat is veel in het hart van God om te doen.

Deze dingen, hoe dichterbij de tijd komt, - hoe meer ze bekend zullen worden. En daarom denk ik dat het op een of ander gelegenheid erg nuttig is dat mensen hiermee kennis maken. Alleen, de dienaars [van het Woord] hebben een geest van nuchterheid en gematigdheid nodig. Omdat ze nog niet vervuld zijn, worden ze niet volledig begrepen; en daarom moeten we niet zo vrijmoedig zijn om te gissen naar dingen die niet duidelijk zijn. Het is duidelijk dat we, zoals we kunnen zien, waar we houvast voor hebben, onszelf moeten oefenen en ons best doen om anderen er vertrouwd mee te maken.

Maar nu, als je het mij vraagt, wanneer zullen deze dingen zijn? Wanneer zal Jeruzalem tot lof van de hele aarde worden gemaakt? Ik antwoord als volgt.

DE DERDE PREEK

Het is erg moeilijk om de specifieke tijd te bepalen. Maar zeker moet het zijn aan het einde van de regering van de antichrist. En we weten ook zeker hoe lang de antichrist zal regeren. Alleen de moeilijkheid is om de tijd van het begin van zijn regering te rekenen. Ik zeg, we zijn er zeker van hoelang zijn regering zal duren. De antichrist zal 1260 jaar regeren. En we hebben hiervoor zulke parallelle teksten, dat er niets duidelijker is dan dit. In het algemeen zijn de Godgeleerden het erover eens.

Die twee Schriftgedeelten in het boek Openbaring zijn voldoende, vooral vergeleken met enkele teksten in Daniël. Openbaring 11:2 en 3: *En mij werd een rietstok gegeven, een meet roede gelijk; en de engel stond en zeide: Sta op, en meet den tempel Gods en het altaar, en degenen, die daarin aanbidden. En laat het voorhof uit, dat van buiten den tempel is, en meet dat niet, want het is den heidenen gegeven; en zij zullen de heilige stad vertreden twee en veertig maanden. En Ik zal Mijn twee getuigen macht geven, en zij zullen profeteren duizend tweehonderd zestig dagen, met zakken bekleed.*

Nu zullen deze tweeënveertig maanden, of, duizend tweehonderdzestig dagen, hetzelfde zijn, dat wil zeggen, een dag voor een jaar, waarop de Kerk onder de macht van de antichrist zou moeten staan. En hij zegt, *twee getuigen*. Niet alsof hij slechts twee mannen bedoelde, maar omdat door twee of drie getuigen alle woord bestaat. Maar de Geest van God bedoelt met de getuigen (wie ze ook mogen zijn) degenen die zullen getuigen van Zijn Waarheid in de ware Kerk van God, in alle plaatsen van de wereld, degenen die van Zijn waarheid getuigen.

Zij zullen in zakken bekleed profeteren. Dat wil zeggen, in een rouwtoestand zullen zij 1260 dagen, -1260 jaar lang - getuigenis afleggen.

En zo lezen we in Openbaring 12 waar de vrouw (waarmee de Kerk wordt bedoeld) in de woestijn moest vluchten, en waar haar plaats werd voorbereid door God, opdat ze haar daar zouden voeden. Dit waren óók 1260 dagen. De Heilige Geest vestigt de aandacht op dit aantal van 1260 jaar.

Nu gaat al de moeilijkheid over het *begin* van deze 1260 dagen. Dat wil zeggen toen de Antichrist zegevierde en toen de Kerk in de woestijn werd gedreven.

Ik kom het in het algemeen tegen bij degenen die een berekening maken van de regering van de antichrist, dat ze over twee perioden verschillen. De ene benadering stelt dat die tijd binnen een paar jaar zal eindigen, zoals de heer Brightman en anderen denken. Hij denkt dat het zal worden beëindigd, zodat het begin van deze dagen een kwestie van vijf of zes jaar zal zijn. En anderen in het jaar 1666.

Maar er is ook nog een andere berekening van degenen die denken dat Antichrist niet zo spoedig begon te regeren. Ze denken dat het een kwestie van tweehonderd of meer jaren voor het begin van deze tijd zal zijn.¹¹

¹¹ Burroughs vergist zich in de aanvang van de 1260 jaar. Hij volgde Th. Brightman. De weergave van deze berekening is erg onduidelijk.

“... De opzet van *Bale* werd in de zestiende eeuw met name uitgewerkt door *John Foxe* (1517-1577... Samen zorgden zij voor de wijde verspreiding van het apocalyptische raamwerk van *Bale*. ... In de jaren na 1570 was er een groeiende overtuiging dat het einde nabij was, die ten dele voortkwam uit het verstaan van de Reformatie als de laatste en beslissende worsteling met de Antichrist, die de ware gelovigen vervolgde. De uiteindelijke overwinning op de Antichrist en de verlossing van de kerk van diens vervolging zou geschieden door de Wederkomst van Christus. Deze overtuiging resulteerde in pogingen om de komst van het einde te berekenen. De belangrijkste data waren 1583, 1588 en 1593.”

De verwachtingen betreffende de vervulling van de beloften en profetieën en het volledige verstaan van de Schrift, de glorie van de gezuiverde, niet langer verdeelde en tot volle omvang gekomen kerk, de zuivere verkondiging van het Evangelie aan alle volken en de genoegdoening voor de gelovigen die gedurende de geschiedenis omwille van hun geloof vervolgd of gedood waren, geven aan dat men grote waarde hechtte aan een overwinning van

Maar ik denk dat God het niet helemaal duidelijk heeft laten worden om over de tijd te beslissen. Alleen dit – het lijkt alsof God, de tijd versnelde door Zijn vreemde werkingen onder ons, alsof het nabij was.

Daarom zullen we alle onzekerheden achter ons laten en zullen we u laten zien welk nut u behoort te verkrijgen van wat er over deze tijd is gezegd, dat Jerusalem tot lof van de hele aarde wordt geroemd.

Tot lering.

Het eerste is de overweging, dat God Zijn tijd heeft om Zijn Kerk hier in deze wereld in zo'n heerlijke toestand te brengen. Dit zou een grote aansporing voor ons allemaal moeten zijn om binnen te komen, Jezus Christus te omhelzen en Godzalig te leven. Daarom, omdat de Heere van plan is Zichzelf zozeer te verheerlijken in de Kerk - en hoewel ik u de tijd niet durf te zeggen, - is er toch niets tegenstrijdigs in, dat het mogelijk is dat het in uw dagen is, zodat u deze tijden zult meemaken. En al zou u niet meer leven, dan lezen we toch in Daniël 12 over *een opstanding die in die tijd zou moeten plaatsvinden*. Hoe het ook zij, als we maar bedenken dat er een tijd is dat Jezus Christus geëerd zal worden in de wereld, en de Godzaligheid hoog in aanzien zal staan in de wereld. Dit is een krachtig argument om ervoor te zorgen dat mannen en vrouwen binnengaan en de waarheid omhelzen. Maar het zou ook in uw dagen kunnen zijn, terwijl uit niets het tegendeel blijkt, want er zijn veel waarschijnlijkheden voor.

Het zou er wel heel zwaar met u aan toegaan, als deze tijden u onverwachts overkomen en u niet Godzalig blijkt te zijn. Want de Schrift spreekt het vreselijkst tegen degenen die hebben gewoond in de plaatsen waar Christelijke religie bekend was, maar toch ondeugdelijk en goddeloos geweest zijn; en als deze tijd hen zó aantreft.

Christus en het Evangelie in de geschiedenis. ... Waar men vasthield aan de aanwezigheid van Christus in dit Rijk, gaf men aan dat de komst ervan niet in het verlengde lag van de inspanningen van de Christenen. Bovendien bleef men vasthouden aan het kwalitatieve verschil tussen tijd en eeuwigheid: het herstel van alle dingen zou pas plaatsvinden na het Laatste Oordeel, wanneer de heiligen met Christus zouden ingaan in de glorie van de hemel. Nadrukkelijk beled een aantal chiliasten de kruistheologie: in de wereld zou er altijd verdrukking zijn en slechts de definitieve vernietiging van alle anti-machten door Christus zou de volle vrede doen aanbreken; zij verwachtten echter wel dat het duizendjarig rijk gekenmerkt zou worden door meer vrede en rust voor de kerk dan in enige voorafgaande periode. ... In de *Larger Catechism* lezen we de verwachting dat het Evangelie over de gehele wereld verkondigd zou worden, dat de Joden en de volheid der heidenen tot geloof in Christus zouden komen en dat de kerk gezuiverd en in goede orde bestuurd zou worden. Dit was nauw verbonden met de Wederkomst. ... Met de Restoration in 1660 kwam een einde aan de hoop van de Puriteinen op een volledige reformatie in Engeland; het ideaal van een geheel zuivere kerk bleek (voorlopig) onbereikbaar. Het grote bouwwerk van de toekomstverwachtingen bleek een luchtkasteel te zijn. Slechts enkelen poogden nog het verloop van de toekomst in kaart te brengen.

TOEKOMST VOOR ISRAËL. EEN THEOLOGIE-HISTORISCH ONDERZOEK NAAR DE VISIE OP DE BEKERING DER JODEN EN DE TOEKOMST VAN ISRAËL BIJ ENGELSE PROTESTANTEN IN DE PERIODE 1547-1670, TEGEN DE ACHTERGROND VAN HUN ESCHATOLOGIE.

Door Reinier Jan van Elderen. Een zeldzaam en heel goed gedocumenteerd proefschrift.

De kanttekening S.V. noemt deze feiten voor het begin van de 1260-jarige periode. Openb. 11-13. 550 na Chr. Onder keizer Julianus I tracht paus Vigilius zijn zeggenschap over de kerken te vergroten. 606 na Chr. Bedoeld wordt 607. De bisschop van Rome neemt de titel van algemeen bisschop aan en keizer Focas erkent Rome als hoofd van de kerken in het westen en in het Oost Romeinse rijk. In 756 ontvangt de paus van Pepijn de beroemde schenking van het grondgebied van de Longobarden. De kerkelijke staat is dan een feit. Hierdoor is de paus zowel wereldlijk als kerkelijk vorst. Hij vertoont zich in de tempel als een God, namelijk de stedehouder van Christus. Volgens de meeste uitleggers begint hier zijn feitelijke regeringsduur. In 774 bevestigt Karel de Grote de schenking van zijn vader aan de paus en vergroot zijn gebied.

Nadat deze tijden aan Johannes waren beschreven in het boek Openbaring, zegt hij in het 21^e hoofdstuk: *Die overwint, zal alles beërven; en Ik zal hem een God zijn, en hij zal Mij een zoon zijn. Maar den vreesachtigen, en ongelovigen, en gruwelijken, en doodslagers, en hoereerders, en tovenaars, en afgodendienaars, en al den leugenaars, is hun deel in den poel, die daar brandt van vuur en sulfer; hetwelk is de tweede dood.*

Let op: de vreesachtigen en de ongelovigen. Ik zie het volgende als de reden waarom de vreesachtigen en de ongelovigen hier onder deze beruchte zondaars zijn geplaatst, omdat in de tijd dat de Antichrist prevaleerde, velen uit angst voor problemen en gevaar de waarheid zullen verloochenen en de Antichristelijke partij aanhangen. En omdat ze zien dat het heel moeilijk gaat met de zaak van de Godzaligen, zullen ze die verlaten door hun ongeloof. En daarom worden ze gerekend tot de beruchte en vuile zondaars. Te meer omdat dat kort voor deze [heerlijke] tijd zal komen. Er zal een grote beproeving en een tijd van verleiding zijn. Mensen worden eraan onderworpen om te beproeven wat ze zijn, of ze nu geloof in het Woord hebben of niet, of ze moed hebben voor Gods zaak, of niet.

Welnu, omdat God van plan is om mensen kort voordat deze tijden komen te beproeven, daarom noemt Hij *de angstigen en ongelovigen*. Hij rekent hen tot de beruchte zondaars. Alsof de Heere wil zeggen: “Wanneer Ik op het punt sta om dit nieuwe Jeruzalem op te richten, zal er een tijd komen van beproeving en dan zal u - die dikwijls eerlijke belijdenissen heeft gedaan, maar dan met kwaad en moeilijkheden te maken krijgt, - door uw angst en ongeloof Mijn zaak verlaten in plaatst van haar aan te kleven. Maar weet dat uw deel zal zijn in de poel die brandt van vuur en zwavel. Dit is de tweede dood.”

Zo staat er ook in Openbaring 22.: *En hij zeide tot mij: Verzegel de woorden der profetie dezes boeks niet; want de tijd is nabij. Die onrecht doet, dat hij nog onrecht doe; en die vuil is, dat hij nog vuil worde; en die rechtvaardig is, dat hij nog gerechtvaardigd worde; en die heilig is, dat hij nog geheiligd worde.*

Daar spreekt de Heilige Geest over mensen die onrechtvaardig zijn wanneer deze tijd zal komen. Hij zegt: *Die onrecht doet, dat hij nog onrecht doe; en die vuil is, dat hij nog vuil worde.* “Als de mensen willen doorgaan in hun onrechtvaardigheid en vuilheid, laat ze gaan”, zegt God, “Ik ben niet van plan er nu verder aan te werken”. Dus, zoals deze tijden hen zullen aantreffen, zo zal het met hen zijn tot in alle eeuwigheid. Hoe dichter deze tijden dichterbij komen, hoe minder zullen goddeloze mensen worden bewerkt.

Laten we daarom *nu* binnengaan en de waarheid omarmen. Want deze waarheid die tot u wordt gepredikt, en de werken van God die u worden aangekondigd, zullen op een dag hoge eer krijgen. We houden ervan om van de sterkste kant te zijn, de kant die zal zegevieren. We houden ervan om er vreugde in te scheppen. Zeker, de kant van Godsvrucht en de waarheden van het christendom is de kant die op één dag zal zegevieren; kom daarom binnen en verenig u met hen. Hoewel het waar is, zijn er nu veel dingen die de waarheid blijken te verduisteren, maar de waarheid zal zeker in de wereld ten top stijgen. Hoewel de duivel deze evenveel bestrijdt als altijd sinds hij een duivel is – om de waarheid in de wereld te verduisteren en de heerlijkheid ervan, maar de waarheid zeker zal verhoogd worden en ze zal overwinnen. Pas op dat u niet bent zoals de vijf dwaze maagden; waarvan ik lees dat onderzoekers deze tijd toepassen op de tijd wanneer de Bruidegom komt, en wanneer Christus zal komen in Zijn heerlijkheid om Jeruzalem op te richten tot lof van de hele aarde. En dat dan de wijze maagden met Hem binnengaan en deelhebben aan de heerlijkheid van deze tijd. Maar de dwaze maagden zullen aan de deur kloppen en zeggen: *Heere, Heere, doe ons open!* Maar Hij zal zeggen. *Ik ken u niet, ga weg, gij werkers van ongerechtigheid.* U die slechts leeft met de uitwendige belijdenis van de waarheid. U, die slechts een vormelijke belijdenis van religie hebt. U hebt lampen, maar u hebt geen olie in uw lampen branden. Wanneer Christus zal komen, zult u buitengesloten

worden en geen deelgenoot zijn van het heerlijke Jeruzalem dat zal worden geopenbaard tot lof van de hele aarde.

En zo is dit een geweldig argument om u ertoe aan te zetten om uw kinderen in godsvrucht op te voeden en hen te onderwijzen in de wegen van Godzaligheid. Want als u er niet naar zou leven, kunnen uw kinderen dat wél doen. Daarom: arbeid tijdig om ze zoveel als mogelijk is aan te zetten tot de kennis van Christus, opdat zij mogen deelnemen aan die heerlijke dingen waarover in het Woord wordt gesproken.

Ten tweede. Is er een tijd dat Jeruzalem zal worden gemaakt tot de lof van de hele aarde? Laten we dan bereid zijn om met Jeruzalem te wenen terwijl het in een rouwtoestand is, en laat ons bereid zijn om een tijdje voor Jezus Christus te lijden, aangezien er een tijd komt waarin alle zorgen in vreugde worden veranderd en alle lijden zal worden weggenomen, en waarin al de heiligen geëerd en rijkelijk beloond zullen worden.

In het elfde hoofdstuk van de Openbaring vindt u dat de getuigen lange tijd met zakken bekleed zouden profeteren, in een rouwtoestand. Het kan niet bedoeld worden dat het twee mannen zijn, omdat ze 1260 jaar zouden profeteren. Maar wat bracht hen daartoe, in die treurige toestand? Ze geloofden in deze tijdsduur.

Daarom zult u in vers 12 zien hoe zij, die zolang in zakken bekleed hadden geprofeteerd, een korte tijd voordat die tijd [van verlossing] aanbrak samen werden gedood, en gedurende drie en een half jaar werd er een slachting van hen gemaakt. Na drie en een halve dag, dat wil zeggen, na drie en een half jaar, kwam de Geest des levens van God in hen. De tekst zegt: *En na die drie dagen en een halven, is een geest des levens uit God in hen gegaan; en zij stonden op hun voeten; en er is grote vrees gevallen op degenen, die hen aanschouwden. En zij hoorden een grote stem uit den hemel, die tot hen zeide: Komt herwaarts op. En zij voeren op naar den hemel in de wolk; en hun vijanden aanschouwden hen.*

Ze werden bijzonder geëerd tegenover hun vijanden. Degenen die in zakken hadden geprofeteerd en bereid waren om lange tijd voor Christus te lijden, werden nu opgeroepen en geëerd voor hun vijanden. Laten we bereid zijn om te lijden. Dat zal een bewijs zijn dat we ons zullen verheugen met dit nieuwe Jeruzalem, wanneer deze tot lof van de hele aarde zal worden gebracht.

Zo staat er in Jesaja 66 vers 10: *Verblijdt u met Jeruzalem, en verheugt u over haar, al haar liefhebbers! Wees vrolijk over haar met vreugde, gij allen, die over haar zijt treurig geweest!*

Allen die rouwden om Jeruzalem toen haar heerlijkheid werd verduisterd, zullen komen en zich verheugen met Jeruzalem, wanneer Jeruzalem zal worden gemaakt tot lof van de hele aarde. Het boek Openbaring is met opzet geschreven om de heiligen aan te moedigen bekwaam te maken om de hele tijd van de regering van de antichrist te doorleven. Daarom was het zo erg dat er in de tijd dat de Antichrist regeerde, zo weinig bekend was over het boek Openbaring, omdat het alleen op een metaforische [beeldspraak] manier is toegepast en alle glorie is geïnterpreteerd als doelend de heerlijkheid van de hemel. Ik zeg, omdat er duisternis op de aarde is geweest in de tijd dat de Antichrist de overhand had. Het is het doel van de Antichrist geweest om dit te verduisteren, óók onder de heiligen, en om hen zeer zware en pijnlijke dingen te laten lijden.

Naar ik me kan herinneren, heb ik gelezen over de Keizer Gajus, dat Agrippa het voor hem opgenomen had voordat hij keizer was, en om zijnentwil leed. Echter, zodra Gajus keizer was geworden, deed hij een gouden ketting om zijn hals en gaf hem die. Deze ketting was net zo zwaar als de ijzeren ketting tevoren was geweest. Zie dus wat iemand nu voor Jezus Christus lijdt, voordat Hij komt om dit Koninkrijk voor Zichzelf in te nemen; voordat de tijd komt dat de stem uit de hemel zal worden gehoord: *De koningen van de aarde zijn des Heeren geworden en van Zijn Christus; en Hij zal voor eeuwig regeren.* Ik zeg, kijk hoeveel lijden iemand nu

voor Christus heeft, Christus zal een gouden ketting op hen leggen, zo zwaar als hun lijden ooit was.

Voorals nu we ons op het lijden moeten voorbereiden, als het zou zijn dat deze tijd nabij is. Want we lezen dat het lijden kort voor deze heerlijke tijd voor het volk van God zo groot zal zijn als ooit tevoren. Zoals in Openbaring 11, waar wordt gesproken over de Getuigen die met zakken bekleed profeteren. Zij profeteerden 1260 jaar lang. Maar ze werden niet gedood tot drie en een half jaar voordat deze glorieuze tijd was begonnen; en vervolgens werden ze gedood. Zodat onmiddellijk vóór de tijd dat Christus zal komen en in Zijn heerlijkheid zal verschijnen, er grotere beproevingen voor Zijn Kerken zullen komen dan er in vroeger tijden waren. Want u ziet dat zij, juist na hun dood, naar de hemel werden geroepen.

En de zevende engel heeft gebazuind, en er geschiedden grote stemmen in den hemel, zeggende: De koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heeren en van Zijn Christus, en Hij zal als Koning heersen in alle eeuwigheid. En de vier en twintig ouderlingen, die voor God zitten op hun tronen, vielen neder op hun aangezichten, en aanbaden God, zeggende: Wij danken U, Heere God almachtig, Die is, en Die was, en Die komen zal! Dat Gij Uw grote kracht hebt aangenomen, en als Koning hebt geheerst. En de volken waren toornig geworden, en Uw toorn is gekomen, en de tijd der doden, om geoordeeld te worden, en om het loon te geven Uw dienstknechten, den profeten, en den heiligen, en degenen, die Uw Naam vrezen, den kleinen en den groten; en om te verderven degenen, die de aarde verdierven.

Alsof de Heilige Geest zegt: “Nu is al het lijden voor iedereen voorbij, en nu zijn de koninkrijken van de wereld de koninkrijken van de Heere en zijn Christus geworden. En hij zal regeren in alle eeuwigheid.” Waar vroeger de mensen macht in handen hadden, heeft God nu Zijn grote macht op Zich genomen. Dit volgt er direct op, wat een zeer sterk argument is waarom die Getuigen nog niet waren gedood; omdat onmiddellijk na hun dood er zulke bijzondere dingen moeten volgen als deze. *En dan zullen de koninkrijken van de aarde des Heeren zijn en van Zijn Christus.*

U zult zeggen: *zijn ze dat nu niet?*

Nee zeker niet, net zomin als toen. We zien immers niet dat Christus de koninkrijken van de aarde in Zijn bezit neemt. Nu niet meer dan vroeger. En ik zeg dat dit een duidelijk argument is dat de Getuigen nog moeten gedood worden.

In Daniël 12 hebt u een profetie over dezelfde tijden die we hier hebben. Maar let op hoe hij deze profetie begint. Daar zegt hij in vers 1-3: *En te dier tijd zal Michaël opstaan, die grote vorst, die voor de kinderen uws volks staat, als het zulk een tijd der benauwdheid zijn zal, als er niet geweest is, sinds dat er een volk geweest is, tot op dienzelfen tijd toe; en te dier tijd zal uw volk verlost worden, al wie gevonden wordt geschreven te zijn in het boek. En velen van die, die in het stof der aarde slapen, zullen ontwaken, dezen ten eeuwig en genen tot versmaadheden, en tot eeuwige afgrijzing.*

Nooit was er een tijd van zo'n grote benauwdheid, zoals deze. En zo gaat hij verder en beschrijft de heerlijke toestand van de Kerk van God zoals die eens zal zijn.

Ik heb daar iets over gesproken in de verklaring van de heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem, en liet u daar zien dat het niet bedoeld kan worden van de heerlijkheid van de hemel, maar van de Heerlijkheid van de Kerk hier op aarde.

En dan Openbaring 3 vers 10. Daar lezen we over *een uur van verzoeking die overal op aarde zou komen*. Er is een tijd van verleiding die over de hele wereld zal gaan. Of dit ook over ons komt, is niet met zekerheid bekendgemaakt. Daarom moet de overweging hiervan ons tevoren voorbereiden op lijden. Want God zal lijden veroorzaken om mensen te beproeven die oprecht zijn en Hem zullen aanhangen, en degenen te beproeven die het niet zijn, maar Hem zullen verlaten.

Zo herinner ik me Lactantius (de auteur tevoren geciteerd), die hier zo duidelijk over spreekt, alsof hij erin heeft geleefd had en het had gezien. Hij zegt: “Iets vóór deze tijd zullen de tijden zo slecht worden in vergelijking met de tijd waarin we nu leven, waarin goddeloosheid zal zijn uitgegroeid tot de grootst mogelijke hoogte. Maar in vergelijking met deze tijd, zullen die slechte tijden komen net voor deze heerlijke tijd van de Kerk, zodat onze tijden nu nog beschouwd kunnen worden als gouden, gelukkige tijden in vergelijking met die droevige tijden. Want de goede mensen zullen ten prooi vallen aan slechte mensen en zij zullen in verachting en armoede verkeren. Alle oprechten onder de mensen zullen worden beschaamd, alle wetten zullen vergaan en niemand zal weten wat zijn eigendom is. De dingen zullen in zo’n toestand en verwarring zijn, dat geen wet de overhand zal hebben. Niemand zal weten wat van hem is. Dit zal kort zijn vóór de heerlijke Staat van de Kerk waarin in Christus zal verschijnen.”

Als hij het zo lang tevoren heeft kunnen zeggen, heeft zeker niemand die de Schrift er zo duidelijk in aantreft, reden om te vrezen dat we nog zeer zware zaken zullen moeten meemaken. Dat het maar kort zal zijn, is een troost. Als er vlak voor het aanbreken van die dag veel lijden zal zijn, en het nog donkerder zal worden dan het al was, zal het toch maar een korte tijd duren, drie en een half jaar op zijn langst. Maar de tijden van het grote lijden van de Kerk vóórdát Jeruzalem tot een lof van de hele aarde worden, zullen in deze drie en een half jaar de mensen er toe brengen dat ze af zullen vallen als ze geen echte genade hebben.

De wegen van Gods voorzienigheid zijn ondoorgrondelijk. We had gedacht dat we in veiligheid en vrede konden leven, maar die gedachten zijn allemaal weggewaaid en de wolken pakken zich nog steeds samen. En hoewel de vroegere wolken tot op zekere hoogte verdwenen lijken, stapelen zich toch nieuwe wolken op. Daarom is het wijs voor het volk van God, dat de Heere vreest en Zijn Woord naspeurt, om te zien wat God in Zijn Woord heeft bekendgemaakt. Ik zeg dat het hun wijsheid is, om zich voor te bereiden op het moeilijkste dat er maar kan komen. Dat ze helder mogen zijn en blank worden in alle smarten waarmee ze te maken krijgen, opdat ze niet behoren tot hen die niet in het Boek geschreven zijn, maar uitgeworpen worden uit al het goede van dit Jeruzalem dat tot lof van de aarde zal worden gebracht.

Ten derde. Ook al we ons moeten voorbereiden op het lijden, laat ons toch geloof versterken en ons verheugen in de hoop van zulke tijden en blijdschap te midden van het lijden. Het is een uitstekende zaak als een christen in staat is om zich te midden van lijden te verheugen in de verzekering van een belofte, terwijl de dingen nog zo tegenstrijdig langzaam voortgaan en desondanks toch in Gods wegen gaan in de verwachting dat de belofte vervuld zal worden. U hebt een uitstekend Schriftgedeelte in Jesaja 64 vers 4 en 5: *Ja, vanouds heeft men het niet gehoord, noch met oren vernomen, en geen oog heeft het gezien, behalve Gij, o God, wat Hij doen zal dien, die op Hem wacht. Gij ontmoet den vrolijke, en die gerechtigheid doet dengen, die Uwer gedenken op Uw wegen; zie, Gij waart verbolgen, omdat wij gezondigd hebben; in dezelve is de eeuwigheid, opdat wij behouden werden.* Als u dit hoofdstuk leest, ziet u dat de Kerk in een droevige toestand vereert. Maar merkt op, *Gij ontmoet hem die verheugd is en gerechtigheid werkt, die U gedenken op Uw wegen. Zie, Gij zijt toornig, want wij hebben gezondigd.* Daarin ligt voortzetting: *en we zullen gered worden.* Als je dit hoofdstuk leest, zul je ontdekken dat de Kerk in een trieste toestand verkeerde. Hoewel God toornig was en alle dingen erg somber schenen, waren er toch enkelen die voortgingen op de wegen van gerechtigheid en zich verheugden op de wegen van recht. Het is een zeer voortreffelijke Schriftplaats en van wonderbaarlijk nut voor ons als God ons in droevige tijden zal brengen. Dan past ons niet alleen de wegen van gerechtigheid te bewaren, maar ook ons te verheugen in de wegen van rechtvaardigheid, ja, om ons te verheugen dat we er ooit in werden gebracht. Dat gaat samen met de verwachting dat de Heere ons zal redden. Wat voor lijden u ook tegenkomt, versterk toch uw geloof en verheug u in de verwachting van deze heerlijkheid van Jeruzalem.

Te geloven dat zulke tijden komen, maakt het leven werkelijk wenselijk, vooral omdat God zo troostvol is in dat tijdperk. Niet voor enige grote zaken die we uitwendig een poosje in de wereld zullen hebben, maar om het doel van al deze beroering te zien en uiteindelijk, uit alle verwarring Jeruzalem te zien opkomen als de lof van de hele wereld.

Zie daarom in **Psalm 102**. Waarvan ik denk dat het werkelijk naar deze tijden verwijst, zoals u in de titel ervan ontdekt. *Een gebed des verdrukten, als hij overstelpt is, en zijn klacht uitstort voor het aangezicht des HEEREN*. Vers 14-19: *Gij zult opstaan, Gij zult U ontfermen over Sion, want de tijd om haar genadig te zijn, want de bestemde tijd is gekomen. Want Uw knechten hebben een welgevallen aan haar stenen, en hebben medelijden met haar gruis. Dan zullen de heidenen den Naam des HEEREN vrezen, en alle koningen der aarde Uw heerlijkheid. Als de HEERE Sion zal opgebouwd hebben, in Zijn heerlijkheid zal verschenen zijn, Zich gewend zal hebben tot het gebed desgenen, die gans ontbloot is, en niet versmaad hebben hunlieder gebed. Dat zal geschreven worden voor het navolgende geslacht; en het volk, dat geschapen zal worden, zal den HEERE loven;*

Een gebed van de aangevochtenen, wanneer hij overweldigd is en zijn klacht voor de Heere uitstort. Maar let bij zijn uitstorten van zijn klacht voor God op hoe hij zichzelf troost, in het 14^e vers en vervolg. De Heere zal verschijnen in Zijn heerlijkheid bij het opbouwen van Sion dat nu is neergeworpen. Ik zeg dat het een profetische Psalm is, van de toestand van christenen een tijdje voordat dit Koninkrijk tot lof van de aarde zal worden gebracht.

Let nu op wat de mensen verlangen, die kort vóór deze tijd zullen leven. Vers 24 en 25: *Ik zeide: Mijn God, neem mij niet weg in het midden mijner dagen; Uw jaren zijn van geslacht tot geslacht.*

Ik zei: o mijn God, neem me niet midden in mijn dagen weg. Alsof hij zegt: “O Heere, ik hoop dat ik zolang leef, totdat u Sion zult opbouwen en in Uw heerlijkheid zult verschijnen en Uw beloften aangaande Jeruzalem zult vervullen. O Heere, neem mij niet weg midden in mijn dagen.” Het is (zeg ik) een profetisch gebed van de christenen die korte tijd leven vóórdat God Sion opbouwt.

Maar u zult zeggen: Waarom zal iemand verlangen te leven, want als iemand sterft (als hij godzalig is), zal hij naar de hemel gaan. Zal het niet net zo goed zijn om in de hemel te zijn als te blijven leven om Jeruzalem en haar lof op aarde te zien?

Daarop antwoord ik, het is waar, het zal even goed zijn wat de *ziel* betreft. Maar voor ziel én lichaam, om hier te leven om dat heerlijke werk van God in de wereld en God geëerd te zien op aarde, waar Hij zo onteerd werd, kan het beslist een overvloedige voldoening en tevredenheid zijn voor degenen die genade hebben. Dat is wenselijk, ondanks het bezwaar.

Ik kan het duidelijk maken vanuit de belofte die God gaf aan kinderen die hun ouders gehoorzaamden, in het vijfde gebod. *Eer uw vader en uw moeder*. Waarom? *Opdat uw dagen lang mogen zijn in het land dat de Heere, uw God, u geeft*. God belooft dat ze van het land Kanaän zullen genieten. En waarom? Godzalige kinderen gaan naar de hemel als ze sterven. Maar het werd als een genade beschouwd om lang in het land Kanaän te leven.

Nu was het land Kanaän slechts een type van de heerlijke Kerkstaat, zodat dit een nog heerlijker belofte is. Daarom is het wenselijk om te blijven leven en te zien wat God voornemens is te doen tijdens deze omwenteling.

Sommigen hebben opgemerkt dat Johannes niet één keer neerviel om de engel te aanbidden, maar twee keer. Twee keer viel hij neer en aanbad hij de engel. Maar u zult de reden zien als u de teksten bestudeert. Het was toen de engel hem de tijdingen bracht van dit heerlijke Jeruzalem. En Johannes' hart was zo ingenomen met deze tijdingen, dat hij inderdaad zichzelf zozeer vergeet, dat hij neervalt en de engel aanbidt, wat zondig was. Maar ik merk het tot dit doel op, om te laten zien hoe uitermate het hart van Johannes werd ingenomen met de tijdingen van dit nieuwe Jeruzalem.

God verwacht dat, ons hart toch zeer ingenomen zou worden met de tijdingen van dit heerlijke Jeruzalem wanneer het tot lof van de aarde zal worden gebracht, hoewel we er nu maar een glimp van opvangen. Christus heeft Zichzelf vernederd in deze wereld en is hier onteerd, en daarom zal de Vader Hem zeer bevoordelen en Hem eren, zowel in deze wereld als in de hemel. De heidenvolken en de uiterste delen van de aarde worden aan Christus gegeven als een bezit, maar Christus heeft dit nog niet. Laten we daarom ons geloof versterken en vreugdevol zo'n tijd verwachten als deze. Degenen wier hart vleselijk en sensueel is, letten alleen op vleselijke en zichtbare dingen. Ze kunnen deze dingen niet geloven. Maar degenen die geloof hebben om dit te geloven, zijn in staat om zich te verheugen in de verwachting dat deze glorie zal worden onthuld.

Ten vierde. Deze waarheden, die zijn overgeleverd over de glorie van het nieuwe Jeruzalem, roepen onze harten hemelwaarts, ze roepen ons op, dat geheel onze harten los van de aarde zijn. Waarom zouden we onze harten laten kruipen op de aarde, terwijl God zulke dingen heeft geopenbaard; zulke heerlijke dingen zoals deze zijn? In Jesaja 60 vers 1 staat: *Sta op, word verlicht, want uw Licht is gekomen en de Heerlijkheid van de Heere gaat over u op.*

Ik kan er als volgt gebruik van maken, althans als toespeling: "O sta op, en schijn in hemelsgezindheid, en schud het stof van deze aarde van u af. Want hier hoort u van de glorie van deze Heere, en wie weet hoe plotseling, binnen een korte tijd [het Licht] over ons zal opgaan?" Toch zou het horen ervan voldoende moeten zijn om al het aardse van onze geest af te schudden. Toen Johannes het nieuwe Jeruzalem werd getoond, werd hij op de berg geleid. Dus als we de heerlijkheid van dit Jeruzalem willen verstaan, moeten we ons hart verheffen.

Het is een opmerking van de heer Brightman, over Openbaring 4 waar de vier levende wezens worden beschreven, de leeuw, de os, de man en de adelaar. Hij zegt: deze vier levende wezens zetten de vier Staten van de Kerk uiteen.

- De leeuw beschrijft de toestand van de Kerk in de primitieve (eerste) tijden. Ze hadden geesten als leeuwen, die in staat waren om de woede van vervolgende keizers te weerstaan, om alle soorten kwelling te doorstaan zonder dat hun hart ook maar enigszins werd afgeschrikt.
- De tweede staat van de Kerk was de os, dat wil zeggen, door de antichristelijke overwinning was ze als een os die een zwaar en dol schepsel is, geschikt om lasten te dragen.
- Maar dan de derde, een man, dat wil zeggen, een man komt hier voor, om de reden van de dingen te onderzoeken, en om dingen te begrijpen. Hij verlangt naar vrijheid. Zo was de toestand van de Kerk in het begin van de Reformatie als een man. Ze wilden niet langer onder zo'n laag Pausdom staan, noch het juk van de Antichrist op zich nemen zoals voorheen. Toen werden ze geleid als beesten, maar nu waren ze als mannen. Ze begrepen wat ze deden.
- En dan de vierde als een adelaar; dat wil zeggen, omhoog zwevend in de lucht. Wanneer de Kerk in deze heerlijke toestand zal verkeren, zullen de mensen hemelsgezinde geesten hebben. Ze zullen opstijgen als de adelaar, om boven het aardse te leven. Dergelijke gezindheden zijn zeker geschikt voor dit nieuwe Jeruzalem. Hoewel het er nog niet is, zouden we toch moeten arbeiden om de gezindheid te hebben die ervoor geschikt is.

Het vijfde. Dit is om ons voor te bereiden op deze tijden en onszelf op te wekken.

Ten eerste, voor een bruiloftskleed, want straks komt de Bruidegom, en we moeten ons voorbereiden op Hem door middel van het bruiloftskleed.

U zult zeggen. *Wat is het bruiloftskleed waarmee de heiligen zijn voorbereid om Christus te ontmoeten?*

Het toepassen van de gerechtigheid van Jezus Christus door het geloof, is het bruiloftskleed. Wanneer christenen het stuk van rechtvaardiging zonder misvatting duidelijk gaan begrijpen. Er is in deze tijden meer dan voorheen een soort van verhaasting, en een vragen naar de genade van God in het stuk van rechtvaardiging. Dat stuk is zo verduisterd door vele dwalingen. Maar nu is er een duidelijker begrip van het stuk van rechtvaardiging, van Gods gerechtigheid toegepast door het geloof. Dit is het kleed waarmee we Jezus Christus kunnen ontmoeten, wanneer Hij zal verschijnen in Zijn Heerlijkheid.

Ik geloof werkelijk dat in de tijd van het nieuwe Jeruzalem het stuk van de gerechtigheid van Jezus Christus het belangrijkste punt van de waarheid zal zijn wat dan bekend zal worden, en dat de harten van al de heiligen worden ingenomen met dit belangrijkste punt van religie. En we zien: hoe dichter we bij deze tijden komen, des te duidelijker is het stuk van rechtvaardiging dat aan ons geopenbaard is. O, wat een vreemde verwarring hadden de mensen in tijden van het pausdom over de rechtvaardiging. Ik geloof werkelijk dat het geweten van velen van u zegt, dat u een paar jaar geleden zeer vreemde gedachten over dat punt had en er maar weinig van begreep. Maar het begint steeds duidelijker te worden. We zouden dat punt meer moeten bestuderen. Want het is zeker dit stuk van de waarheid, dat het hart van het volk van God het meest zal innemen in die tijden. Het wordt het *fijne linnen van de heiligen* genoemd, Openbaring 19:14; *hetwelk zijn de gerechtigheid der heiligen*. Dat wordt in onze Bijbel vertaald: *deze zijn de rechtvaardigmakingen van de heiligen*.

Niet alleen de kennis van de gerechtigheid van Christus toegepast door geloof, maar ook gerechtigheid voor de mensen, is het fijne linnen van de heiligen. Zij zullen rechtvaardig voor de mensen verschijnen en bekleed worden met de gerechtigheid van Jezus Christus. En daarom zou ik dit punt degenen aanbevelen die veel spreken over de gerechtigheid van Jezus Christus. Wetend dat ze gerechtigheid in het meervoud moeten hebben. Dat wil zeggen, wees niet alleen bezorgd om gerechtigheid voor God te hebben door Christus, maar ook gerechtigheid voor de mensen.

Ten tweede. Het tweede dat gedaan moet worden om ons voor te bereiden op de komst van Christus, is onze lampen te laten branden en onze heiligheid te laten schijnen in onze omgang met mensen. Overtuigende gesprekken voeren om de wegen van Godzaligheid beminnelijk te maken. En laat ons dan waken! O, pas toch op voor sluimering. laten we vasthoudend zijn in onze heilige belijdenis en oppassen dat onze lampen niet uitgaan. En laten we onszelf vernederen vanwege onze vroegere verontreiniging. We hebben onszelf verontreinigd door bijgelovige ijdelheden in vroeger tijden. O, laten we onze ziel voor Hem vernederen, daardoor zullen we geschikt zijn voor die heerlijke tijd. Als het Nieuwe Jeruzalem zal komen, en u niet vernederd bent vanwege uw vroegere bezoedelingen, bent u voor die tijd ongeschikt.

Zesde gebruik

Als we zien dat er zo'n tijd komt voor dit Nieuwe Jeruzalem, wel, laten we dan ons best doen om de zaak van God in Zijn Kerk te bevorderen, om de Kerk zo dicht mogelijk bij Jeruzalem te brengen als we nu kunnen. Want hoewel het waar is, en het tot stand wordt gebracht door de almachtige kracht van Jezus Christus, toch vereist Hij dat Zijn heiligen hun handen eraan leggen. Inderdaad, dit zou de zorg moeten zijn van allen die de Godsvrucht belijden, om te doen wat ze kunnen om van Jeruzalem de lof van de wereld te maken. Het is een gezegende zaak om te leven tot de glorie van God zoals die eens zal schijnen in dit Nieuwe Jeruzalem. Maar als het zo gezegend is om dat te zien, hoe veel te meer gezegend is het om er een hand in te hebben. O, laat ons gewillig alles wat we zijn of hebben, wijden aan de bevordering van de heerlijkheid van dit Nieuwe Jeruzalem. Laat ons ons best doen om alles wat we kunnen tot Godzaligheid te betrekken, en zelf Godzalig te leven. Dat zou het werk moeten zijn van allen die Godzaligheid

belijden, om nu zo te wandelen om elk lid in liefde met Godzaligheid op te wekken, en zo alle laster weg te vagen die over de wegen der godsvrucht wordt geworpen. Er zijn vreemde dwalingen en misvattingen van mensen. Daarom, degenen die getrouw zijn, moeten werken om al die dingen weg te vagen.

Maar aan de andere kant, laat het hen weten, dat degenen die nu de waarheid wel belijden maar schandalig wandelen en abnormaal dwalen in hun opvattingen, nu doen wat ze kunnen om de glorie van dit Jeruzalem te verhinderen. Hoewel het waar is, zal God het tot stand brengen, maar u doet wat u kunt om het te verhinderen. O wee u, dat u in deze tijd geboren bent! Het is erg verkeerd dat u in een tijd als deze leeft, om enige smet op de waarheid te werpen, zodat de waarheid iets door u zou moeten lijden.

Nu, eenieder die maar enige belijdenis van de waarheid aflegt, – o, ze moesten arbeiden om precies en nederig, trouw en gewetensvol te wandelen om anderen te winnen. Zo worden anderen gewonnen door hun omgang, zodat de mensen van het land dan samen kunnen juichen en zeggen: “Zeker, dit zijn de dienaren van de levende God. We zullen ons met hen verenigen en ook hun wegen bewandelen, want we zien dat het de wegen van God zijn.” Dit is erg hoopvol en zo wordt Jeruzalem inderdaad opgeluisterd. Als dat zo is, zouden we de mensen overtuigen door onze heilige omgang.

Maar nu, wanneer er zoveel dwaasheid en laagheid van geest vertoond wordt in degenen die belijders zijn, is het een oorzaak waarom het mensen de waarheid meer dan ooit haten. Weliswaar weten we dat God het grootste goed uit het grootste kwaad kan halen. Zo moet men denken, dat er in deze tijden een even grote hindernis is voor de heerlijkheid van de Kerk als altijd. Wee echter degenen die de verhinderaars zijn. En hoe sommigen het ook uitschreeuwen: zulke mannen houden het tegen, en zulke mannen moeten stoppen, maar ik hoop dat de Heere eerlang zal komen, en zal laten blijken wie de heerlijkheid van Zijn Kerken hindert. Of het nu diegenen zijn die in de oprechtheid van hun hart werken om de Godsvrucht te verheffen tot de zuiverste beleving die mogelijk is, of degenen die zich tevredenstellen met de vorm.

Zeker, degenen die zich overgeven om de striktste weg van Godsvrucht en de meest zuivere instellingen te promoten, zijn niet degenen die de Reformatie verhinderen. Maar Christus zal hen belijden als degenen die de glorie van deze Reformatie bevorderen.

De Schrift zegt over dit Jeruzalem: *En in haar zal niet inkomen iets, dat verontreinigt, en gruwelijkheid doet, en leugen spreekt; maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams.* Openbaring 21:27. Dat wil zeggen dat mensen zo voorzichtig mogelijk moeten zijn om alle dingen die onzuiver zijn buiten de deur te houden en zo de wegen van Godsvrucht te verheffen tot de strengste en hoogste regel die ze maar kunnen. Dit zijn zij die de glorie van dit Jeruzalem bevorderen.

Zevende nuttig gebruik

Het laatste is dat we in de tekst hebben. *En zwijg niet stil voor Hem, totdat Hij bevestige, en totdat Hij Jeruzalem stelle tot een lof op aarde.* Jesaja 62:7. Engelse vertaling: *Geef God geen rust, enz.*

We kunnen er een aantal leerpunten van maken, maar ik breng het hier alleen bij wijze van nuttig gebruik naar voren. De waarheid is dat toen Christus ons leerde bidden, *Uw Koninkrijk kome, Hij hier oog voor had.* Want het Koninkrijk van Christus zal pas volledig komen als deze tijd is gekomen. Zoals in Ezechiël 36:37 staat. Toen de Heere daar zulke schitterende dingen aan Zijn volk had beloofd, zei Hij: *Ik zal hierom door het huis van Israël worden gebeden dat Ik dit voor hen doe.* Dus hoewel God voornemens is Jeruzalem op deze manier op te richten, zal toch de Heere worden gevraagd door het huis van Israël om hen dit te doen. Al Gods kinderen zouden moeten uitroepen: *Kom Heere Jezus, ja kom haastig! Hoelang, hoelang, o Heilige en Waarachtige, zal het duren voordat U dit doet, voordat deze dingen gebeuren, mijn dierbare Heere!* God houdt ervan lastig gevallen te worden, vooral in zaken als deze.

Diverse redenen heb ik bedacht om uw aandacht hierop te zetten, om machtig te zijn in het gebed.

Ten eerste. Tot de tijd toe, dat Jeruzalem zó wordt opgewekt, is het de werkelijkheid dat de aarde onder de vloek ligt, ja, al die tijd ligt ze onder een vloek.

(1) Want ten eerste zijn alle schepselen onderhevig aan ijdelheid, en die ijdelheid [van zonde en straf] zal niet worden weggenomen, noch de dienstbaarheid, tot die tijd. Rom. 8:20 en 21.

(2) Ten tweede zullen er tot deze tijd voortdurend beroeringen en oorlogen zijn, er zal geen zekerheid of vastheid van zaken zijn, totdat Jeruzalem zal worden gemaakt tot een lof van de aarde. Het volk van God zal onder verdrukking leven en anderen ook. Ja, er ligt een vloek over de geesten van mensen, die niet zal worden weggenomen totdat deze tijd komt.

De waarheid is, dat als we kijken naar wat er op aarde is, kunnen we weinig opmerken wat ons zou doen verlangen om te blijven leven wat betreft de aardse gemakken die hier zijn.

Wat mezelf betreft, terwijl ik in mijn gedachten over dit punt bezig was, kwam deze gedachte bij me op: ik vraag me af waarom mensen die hier wonen, niet nuttig en dienstbaar zijn om God te dienen? Ik vraag me af waarom ze zouden willen leven! Voor welk plezier dat er op de aarde is? De aarde ligt onder een vloek. Wel, was het dan maar om deze ene zaak, dat we mochten leven om onze vrede met God te sluiten en God te dienen. Ik zeg dat het een wonder is dat iemand zou willen leven, want het is weliswaar zo dat verdrukkingen, angsten en beroerten worden afgewisseld met troost van iedereen die leeft. Maar dat zal in werkelijkheid alleen onze ellende compenseren, als we mogen leven om God te dienen.

Laten we God dan geen rust geven tot die tijd, omdat de aarde tot dan toe onder de vloek ligt. Dit brengt glorie op de aarde. O, het zal de moeite waard zijn om in de wereld te leven wanneer God in de wereld zal worden verhoogd (wanneer Jezus Christus in de wereld zal regeren). Dán zal het het leven waard zijn, en niet eerder.

En verder, geef God geen rust, *want die tijd is nu nabij*. Jesaja 60:22. Hoewel het nabij is ten opzichte van wat het was toen deze profeet dit sprak, want het is meer dan tweeduizend jaar geleden dat de profeet deze woorden sprak.¹²

Nu het einde der eeuwen is op ons gekomen, en Christus lijkt zelfs voor de deur te staan. Nu, zoals het in de natuur een duidelijke zaak is, hoe dichterbij het bij het centrum komt, hoe sneller het beweegt. Dus hoe dichterbij we bij deze tijd komen, hoe sneller onze harten moeten kloppen, want de tijd is nabij.

Daarom, Laat ons nu krachtig bidden, zoals we in de negende hoofdstuk van Daniel lezen. Daniël begreep uit de boeken [van Jeremia] dat de tijd van hun bevrijding nabij was. Let op het derde vers. De tekst zegt ons, *dat Daniël zijn aangezicht richtte om de Heere te zoeken*. O, daarna vastte en bad hij vurig.

Ten derde. Mijn broeders, als u zulke dingen als deze aangekondigd worden met sommige krachtige argumenten dat de tijd nabij is, *leer dan uw hoop op de Heere te stellen, en nooit af te laten totdat Hij dit Jeruzalem tot lof van de hele aarde heeft gemaakt*. O mijn broeders, nu een biddend hart te hebben, is veel waard. Het is een ellendige zaak voor een man of vrouw om in deze tijd geen Geest van Gebed te hebben. Het is een gevaarlijk teken dat zo iemand nooit zal deelnemen aan de heerlijkheid van dit Nieuwe Jeruzalem, als men geen biddende Geest heeft in deze tijden.

Ja, nu zien we dat er in de wereld machtige beroeringen zijn, de harten van mensen zijn meer opgewekt om het te verwachten dan ooit tevoren. Ik herinner me dat het werd opgemerkt door

¹² Burroughs schreef in ca 1636-1646. Jesaja werd geroepen, Jes. 6:1, ca. 757 tot ongeveer 680 voor de christelijke jaartelling.

die vrouw van Samaria. U kunt in haar zien dat er van de Messias een algemene verwachting was dat Hij komt. Joh. 4:25. *Ik weet dat de Messias komt, zegt zij, wanneer Die zal gekomen zijn, dan zal Hij ons alle dingen verkondigen.* En werkelijk, er is nu de grootste verwachting bij de heiligen van God, en bij degenen die het nauwgezetst en heiligst zijn; de grootste verwachting van deze tijd, zoals ooit tevoren. We zien dat de Heere zo werkt in de wereld, dat doet ons denken dat Hij enkele heerlijke dingen tot stand brengt.

Daarom, bid, bid, bid. U, die stof wilt hebben om te bidden, leg onder andere dit in uw gebed neer, zowel in uw binnenkamers als in uw gezinnen. Bid de Heere en roep Hem aan om Hem geen dag rust te geven. O Heere, maak Jeruzalem tot lof van de aarde! *O Heere, we zien een overvloed van duisternis in uw kerken, en de Godzaligheid krijgt weinig eer in de wereld, maar o Heere, maak Uw kerken heerlijk, vestig de heerlijkheid van Gods vrucht in de wereld!* Bid zo persoonlijk en in het openbaar.

Ten vierde. Nog een andere reden om God geen rust te geven, is deze: Dat hierin uw hart vreugde heeft met het werk van God, dat voor God zeer welgevallig is, en dat Zijn ziel er behagen in schept. Dat is een troostvolle zaak.

Geef Hem bovendien geen rust, want God heeft het gebed aangesteld als een bijzondere kracht en een geweldig middel om dit te bevorderen. In de 102^e Psalm (zegt de tekst in vers 18) *zal de Heere Zich wenden tot het gebed van de gans ontbloten.*

Helaas, zullen sommigen zeggen, ik ben een arme, zwakke christen, een arm schepsel, ik kan maar weinig doen. Ik kan zuchten tot God, maar wat zijn mijn gebeden waard?

Let op de tekst, die spreekt over de heerlijkheid van deze tijd en over de manier om die te bevorderen. *De Heere zal Zich wenden tot het gebed van de gans ontbloten.* Hoewel u slechts als een arme struik [vruchteloos] bent, zal de Heere uw gebed aanschouwen. Let erop wat de tekst zegt. *Dit zal beschreven worden voor het navolgende geslacht,* vers 19. Dit is voor u geschreven. Het gebed heeft grote dingen gedaan, het heeft machtige veranderingen in zaken aangebracht. En als mensen ooit werden aangemoedigd om te bidden, kunnen ze nu zeker worden aangemoedigd, omdat ze zoveel hebben gezien dat het gebed al heeft gedaan.

We hebben veel Schriftgedeelten waarvan ik denk dat ze over deze dingen hebben gesproken, en die zijn tot aanmoediging van u in het gebed, opdat u zal verdergaan en niet verflauwen. Hoewel u ziet dat de dingen erg kruiselings lijken te gaan, maakt u zich er toch niet druk over, maar ga toch door, geef Hem geen rust. Het kan zijn dat God nu niets zal doen, maar geef Hem toch steeds geen rust, maar blijf constant aanhouden, totdat de zaak gedaan is. Want het zal tenslotte zeker uitgevoerd worden.

Als het niet zou gebeuren in uw leven, zal ik uit alles dit concluderen: Wanneer u sterft, sterf dan in het geloof ervan. Eenieder van u die oprecht is in het gebed voor deze zaak en er toch weinig van ziet komen. Echter, wanneer u sterft, sterf in het geloof ervan. Zoals van Jozef wordt gezegd in Genesis 50:24. *Zie, ik sterf, maar God zal u zeker bezoeken, en Hij zal u doen optrekken uit dit land, in het land dat hij aan Abraham, Izak en Jacob heeft gezworen; ... zo zult gij mijn beenderen van hier opvoeren, enz.*

Zo mag u met uw kinderen praten: "Ik sterf nu. Ik mag dit Nieuwe Jeruzalem niet zien, maar er is hoop dat God u erin zal brengen, hoewel ik het misschien niet zal zien." Sluit uw ogen met dit geloof wanneer u zult sterven: *"Ik sterf, maar toch in het geloof dat er een tijd komt, dat de Heere Jeruzalem zal maken tot de lof van de hele aarde."*

Einde

De toekomstig glorie van Jeruzalem en de Kerk wereldwijd

volgens de profetie van de Opperste Wijsheid, beschreven door Lucas

In Spreuken 8 voert Salomo de Opperste Wijsheid in: *Ik was een voedsterling bij Hem, ... en spelende in de wereld Zijns aardrijks en Mijn vermakingen zijn met de mensenkinderen.* De Opperste Wijsheid is na de diepe val van het mensdom Zelf afgedaald in de mensenwereld, *in de gelijkheid van zondig vlees*. Johannes zegt: *In den beginne was het Woord ... en het Woord is vlees geworden.* Het Hebreeuwse woord *dabar*, betekent woord, daad, zaak, etc. Als het op Christus wordt toegepast gelden al deze drie betekenissen. De eeuwige Wijsheid schiep, sprak, en voert zaken uit in één moment. Hebr. 1:2.

De Opperste Wijsheid is de auteur van de heilige Schrift. De eerste vertolker van Gods woord was Mozes. Hij heeft de wet (door)gegeven aan Israël. Een openbaring van Gods wil, voor onze woorden, werken en daden. Het is tevens een bekendmaking van de wil van de Vader om eens Zijn Zoon te zenden en daarbij een uitvoerige beschrijving van het verzoeningswerk door de ceremoniële wetten. Daarbij voorzegt Mozes wat het Joodse volk in toekomstige tijd zou overkomen. Zie de laatste hoofdstukken van Deuteronomium.

Daarna zond de Heere Zijn knechten, profeten ed. om de lotgevallen van Zijn kerk te voorzeggen, niet alleen vóór de komst van de Messias, maar ook daarna, ja tot het einde van de wereld.

Jer. Burroughs heeft zich in deze profetieën verdiept en een kort en pittig verslag ervan beschreven, aangevuld met de profetie van Johannes in de Openbaring.

Er is meer. Ook de evangelisten geven de verslagen weer van Jezus Die als Opperste Wijsheid wist wat er in toekomstige tijden zou plaatsvinden. Eigenlijk is Lucas de evangelist die het meest de toekomstig heerlijkheid van Jeruzalem en de Kerk van Christus in de wereld heeft beschreven.

Lukas is een Griekse naam. Hij is volgens de overlevering een heiden die tot het geloof in Christus is gekomen. Uit de aard van zijn evangeliebeschrijving schijnt het, dat hij zich tot *gelovige heidenen* richt. Mattheus richt zich meest tot de *Joden*. En van de opvallendste verschillen is bijvoorbeeld de naam van de Nieuwe Testamentische kerk. Bij Mattheüs komen we circa 5 keer het *Koninkrijk Gods* tegen en 32 keer het *Koninkrijk der hemelen*. De laatste uitdrukking is puur Joods zoals die in de tijd vóór Christus al onder Gods volk in gebruik was. Lukas schrijft circa 33 keer in zijn evangelie en 7 keer in de Handelingen der apostelen over het *Koninkrijk Gods* en nergens over het koninkrijk der hemelen.

Uit vergelijking van deze teksten is het duidelijk dat beide apostelen met het koninkrijk bedoelen *de kerk van Christus tijdens Zijn leven op aarde en in de volgende tijd*.

Jezus deelt de tijdperken door Lucas beschreven, als volgt in:

Ten 1e. De tijd tot de verwoesting van Jeruzalem, Lucas 17:20-37.

Ten 2e. Vanaf de verwoesting tot de tijd van de wederkeer van de Joden naar Jeruzalem. Lucas 21:24.

Ten 3e. De tijd vanaf wederoprichting van het koninkrijk Gods over Israël. Handelingen 1:3 en 6. Handelingen 3:19

Ten 1e. De tijd tot de verwoesting van Jeruzalem, Lucas 17:20-37

De inhoud van de toespraak van Jezus in Lucas 17 is het antwoord op de vraag van de farizeeën, *wanneer het koninkrijk Gods zal komen?* Jezus antwoordt daarop aan de farizeeën: *het Koninkrijk Gods is binnen ulieden*, Lukas 17:21. Dat wil dus zeggen, binnen of onder het Joodse volk. Zie kanttek. Statenvert.

Verder zegt Jezus in vers 22: *Gij zult begeren een der dagen van de Zoon des Mensen te zien, maar die niet zien.* De discipelen hadden een grote begeerte naar het koninkrijk van God onder het volk van Israël in een vrije staat, verlost van de Romeinen. Opdat ze de Heere volgens de inzetting van Mozes in de gehele wetgeving onbelemmerd konden dienen. De meeste verklaarders leggen dit ook uit, dat *een der dagen van de Zoon des Mensen te zien*, de tijd is wanneer Jezus in Zijn persoonlijke tegenwoordigheid Zich als Koning zal openbaren en Zijn gerichten en oordelen zal uitoefenen over de vijanden van Israël. *Maar ze zullen die niet zien.* 40 jaar later zal de Zoon des Mensen komen tot ondergang van Jeruzalem inclusief de hele tempeldienst, door de Romeinen; die als standaard in hun banier een *arend* hadden, vers 37. Dit vreselijk oordeel over Jeruzalem is tevens een sprekend type van de verwoesting van de wereld en al de kerken bij het allerlaatst eindgericht.

In Daniël 7:9-14 lezen we de profetie over de gerichten betreffend het vierde, of Romeins/ Roomse wereldrijk. Er staat in vers 13, *dat er Een kwam met de wolken, als eens mensen Zoon die de heerschappij voerde en Zijn Koninkrijk vestigde.* Let op de overeenkomst met *een der dagen van de Zoon des Mensen te zien*, zoals Lukas het schrijft. Het is zeker niet het eindoordeel volgens het tekstverband in Daniël en Lucas, al kan het zeker een voorspel, een type zijn. Er komen nog méér bijzondere dagen van de Mensenzoon.

Lucas schrijft in **hoofdstuk 21 vers 5 tot en met 36** wat Jezus verder heeft voorzegt over *één der dagen van de Zoon des mensen*. In vers 5 en 6 spreekt Jezus over de verwoesting van de tempelgebouwen. De discipelen vroegen Hem wanneer dit zal gebeuren en wat eraan vooraf gaat, vers 7. Jezus antwoordt, *dat velen komen en zeggen: ik ben de Messias, of de Christus maar dat ze het niet moeten geloven.* De bedoeling van deze valse Messiassen was, het volk te beïnvloeden om hen te doen geloven dat zij bestemd waren van God om Israël te verlossen uit de overheersing van de Romeinen.

Voorafgaand aan de grote verwoesting van het Joodse volk, zullen de mensen de discipelen en hun volgelingen vervolgen, vers 14. Het is een beeld, of een afspiegeling van de vervolging door de antichristelijke volken en machten.

In vers 20 zegt Jezus, *als vreemde legers Jeruzalem gaan omringen is hun val nabij.* De beschrijving van Jeruzalem en Juda's ondergang vanaf Lucas 21:5-20 komt enigszins overeen met hetgeen Jezus in Lukas 17 heeft voorzegt.

Joël noemt in hoofdstuk 3 en 4, vier keer *de dag des Heeren*, als hij spreekt over de dag van verwoesting van Jeruzalems stad en tempel door de Chaldeeën. Wellicht als een profetisch type van de grote verwoesting door de Romeinen.

Ten 2e. Vanaf de verwoesting van Jeruzalem tot de tijd van verlossing van de overheersers. Lucas 21:24.

Na de verwoesting van Jeruzalem volgt in vers 24 het meest *opzienbarend kenmerk* van deze lange periode. ***En zij zullen vallen door de scherpte des zwaards en gevankelijk weggevoerd worden onder alle volken. En Jeruzalem zal van de heidenen vertreden worden, totdat de tijden der heidenen vervuld zijn.***

Vers 25, 26 en 27 is een samenvatting van de toestand onder *alle volkeren*, (vers 24) in de wereld. Die toestand duurt vanaf het einde van Jeruzalems vertreding door vreemde heersers, *tot aan de komst van de Zoon des Mensen, in een wolk met grote kracht een heerlijkheid.* De *wolken* zijn een beeld van de zichtbare ontzagwekkende tekens van de tegenwoordigheid van de Zoon des Mensen, Die vanuit de Hemel Zijn werk op aarde doet.

Burroughs toont duidelijk aan dat de *dagen van de Zoon des Mensen* (vers 36) niet uitsluitend zien op de allerlaatste grote gerichtsdag over alle mensen vanaf Adam. Dan zijn er geen dagen, maar dan is het onherroepelijk eeuwigheid. Diverse Bijbelverklaarders zeggen: “De dingen hier gemeld zien op zaken welke in die tegenwoordige eeuw het tegenwoordig geslacht zou

geschieden”, vers 28. Het schijnt dat Paulus in Romeinen 11:12 de echo van de *tijden der heidenen vervuld*, laat klinken. *En indien hun val de rijkdom is der wereld; en hun vermindering de rijkdom der heidenen, hoeveel te meer hun volheid!*

Vers 36. *Die dag van de Zoon des mensen* ziet voornamelijk op de ondergang van de vijanden van het Joodse volk na hun terugkeer naar Jeruzalem, een meerdere uitbreiding en vergroting van de Christelijke kerk dan tevoren.

Het is merkwaardig dat in de laatste eeuw deze tekst toegepast wordt op het allerlaatste oordeel. Maar dit komt eigenlijk niet overeen met de woorden van Jezus. Jezus zegt: *uw verlossing is nabij* in vers 28; *de zomer is nabij* in vers 30 en *het koninkrijk Gods is nabij*, vers 31.

- *Uw verlossing is nabij*, wil zeggen als de volken in grote benauwdheid en twijfel verkeren en hun hart zal bezwijken van de dingen die de aarde overkomen zullen. Vers 25 en 26. Wel is de uitdrukking: *uw verlossing is nabij*, goed van toepassing voor Gods Koninkrijk in de tijd zowel als voor hun eeuwige verlossing na het laatste eindgericht.
- Het laatste oordeel wordt nooit genoemd: *Dat de zomer nabij is*. Deze uitdrukking past op de grote verlossing van het Joodse volk en het nieuwe leven voor Gods kerk.
- *Het koninkrijk Gods is nabij*, is in dit verband een voorzegging dat de verdrukte Kerk des Heeren en nadat Jeruzalem verlost is van de heidenen, het koninkrijk Gods zal bloeien als ooit tevoren onder Israël en de volken. Zoals Johannes de Doper dit ook preekte voordat Jezus kwam: *het koninkrijk der hemelen is nabijgekomen*.

Jezus bevestigt Zijn voorzegging in vers 32 en 33. *De hemel en de aarde zullen voorbijgaan maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan*. Dit houdt in, dat alles wat Jezus voorzeft heeft over de voorgaande zaken zeker en gewis vervuld zullen worden, zo zeker als dat de hemel en de aarde vast staan. Jezus voegt erbij: *Mijn woorden zullen niet onvervuld voorbijgaan*, vers 32. Dit geslacht, (van de Joden) zal niet voorbijgaan.

Sommigen vatten het op dat dit het einde van de wereld betekent; de hemel en aarde gaan gelijk voorbij als de beloofde verlossing (vers 28) door de Heere wordt uitgewerkt. Maar dit komt niet overeen met de samenhang. Het hele verband loopt hierop uit, dat de Joden eeuwenlang verstrooid zullen worden, maar daarna Jeruzalem herbouwen en het koninkrijk Gods - wat van het Jodendom aan het heidendom is overgegaan, - weer hersteld wordt in Israël.

We moeten ook met verwondering opmerken, dat de gehele rede van Jezus door Lukas vermeld, over de toekomst van toen en wat nu nog volgt, helemaal chronologisch of in tijdsvolgorde wordt beschreven.

De komst van de Zoon des mensen wordt in de Bijbel diverse keren genoemd, echter met verschillende betekenissen.

In Lukas 21 vers 36. *Waar dan te allen tijde, biddende dat ge moogt waardig geacht worden te ontvlieden al deze dingen die geschieden zullen, en te staan voor de Zoon des mensen*.

Vers 27. *En alsdan zullen ze de Zoon des mensen zien komen in een wolk met grote kracht en heerlijkheid*. In het verband van deze tekstwoorden blijkt duidelijk dat de komst van de Zoon des mensen hier een komst is tot Zijn kerk, en met name tot Zijn broeders naar het vlees, de Joden.

Mattheus 10:23 zegt de Heere Jezus tegen Zijn discipelen: *Gij zult uw reis door de steden Israëls niet geëindigd hebben, of de Zoon des mensen zal gekomen zijn*. Matth. 16:28. *Er zijn sommigen van die hier staan, dewelke de dood niet smaken zullen, totdat zij de Zoon des mensen zullen hebben zien komen in Zijn koninkrijk*. Zie ook Mattheus 19:28. En Mattheus 24:27. Deze teksten spreken over de komst van de Zoon des mensen. Ook in Mattheüs hebben ze een andere betekenis dan Zijn komst in de grote Oordeelsdag.

Ten 3^e. De tijd vanaf wederoprichting van het koninkrijk Gods over Israël. Handelingen 1:3 en 6. Handelingen 3:19.

De grote vraag is of de discipelen dat zo begrepen hebben?

Wanneer we in Handelingen 1 lezen, blijkt dat de discipelen nog vast blijven zitten in de gedachte dat binnen korte tijd Jezus krachtig en duidelijk Zijn koninkrijk zichtbaar en uitwendig zou herstellen en oprichten onder het Joodse volk. Velen zeggen, dat is een lage aardsgezinde gedachte van hen. Nee, de discipelen hadden maar één verlangen, dat Christus de Koning van de Joden de dienst van God, de eer van Zijn vader zou herstellen in Israël, door Jezus aards koningschap. *Heere, zult Gij in deze tijd aan Israël het koninkrijk wederoprichten?* Grieks: restaureren. Tijd staat hier in het enkelvoud.

De Heere Jezus wijst die mening af. De discipelen moeten het Evangelie van het koninkrijk Gods gaan preken door de toenmaals bekende wereld. Dat was hun taak zolang ze leefden. Vervolgens zegt Jezus in vers 7: *Het komt u niet toe te weten de tijden en gelegenheden die de Vader in Zijn eigen macht heeft gesteld.* Grieks woordenboek: *tijden* in het meervoud, kan ook vertaald worden: tijdruimte, volgorde van tijden, tijdsduur, tijdperken. Gelegenheden betekent in het Grieks: *jaargetijden, goede tijdsgelegenheid, gunstige ogenblikken.*

Jezus' antwoord doet ons denken aan het herstel van Jeruzalem in fasen en niet op éénmaal. Jezus geeft geen verdere aanwijzing van de tijd van vervulling, maar blijft bij hetgeen Hij enkele dagen vóór Zijn sterven al gesproken had, over de tijd van Jeruzalems verwoesting. Dat was ca. 45 dagen geleden. Thans spreekt Jezus Zijn laatste belofte uit voor Zijn hemelvaart, als Zijn testament. Deze aanwijzing van Jezus over het tijdperken van de oprichting van het koninkrijk Gods in Israël, volgens de wil van de Vader is immers voldoende voor hen. Ze vertrouwden Jezus en ze vertrouwden Zijn Vader. Ze waren aan Beiden met innige banden van liefde verbonden. Jezus zegt in feite dat deze belofte de absolute wil, de macht en de vrijmacht van de Vader vertolkt, waarvan Hij de exacte tijd niet heeft geopenbaard. Deze eeuwige verlustiging van Zijn Vader is ook de vermaking van de Zoon en de blijde verwachting van de Kerk van de Heere in de hemel. En wat zien de engelen daarnaar uit! Ze weten veel meer van deze zaken dan wij.

O, hoe ernstig is de verachting of verdraaiing van Jezus' beloften! Dat geeft donkerheid over de onvervulde profetieën. Sommigen zeggen: ik heb toch genade, dan hoef je dit niet te geloven. Anderen van Gods volk doen het ook niet. Hoe intens droevig. Zó wordt God Geest uitgeblust! Als de genoemde zaken door de Opperste Wijsheid zijn uitgesproken, hoezeer moesten wij ons er ook in verblijden en Jezus' opdracht vervullen: Bidt, *Uw koninkrijk kome!*

Let nog op het meervoud: *tijden en gelegenheden die toekomstig zijn.* Jeruzalem zal dus in tijdsvolgorde hersteld worden. Velen leggen het zo uit, dat het de wil van de Vader is, het koninkrijk aan het eind van deze tijden op te richten in de hemelse heerlijkheid. Dat is volkomen in strijd met de woorden van Jezus. De eeuwige zaligheid wordt geen tijdperk of gelegenheid genoemd. Wel wordt het laatste Oordeel een *dag* genoemd *na de tijden der onwetendheid en bekering*, in Hand. 17:30 en 31.

De discipelen kregen dus de belofte van de Heilige Geest die na weinig dagen zal uitgestort worden. Jezus zei bovendien: *Hij zal u in al de waarheid leiden ... en u toekomstige dingen verkondigen*, Joh. 16:13. Daar behoorde ook de herbouw van Jeruzalem bij. Op dit geloofsvertrouwen hebben ze gepreekt en zijn ze zalig gestorven.

Er is nog iets belangrijks: de connectie Lukas-Paulus.

Lukas heeft de Handelingen van de apostelen beschreven. Uit de zeereis van Paulus naar Rome was hij een medepassagier zoals blijkt uit de wij-vorm waarin hij schrijft. Nu, als Paulus in die tijd reeds zijn brief aan de Romeinen had geschreven, heeft Lukas daar ongetwijfeld kennis van

gehad. En zo niet, dan kon hij van Paulus persoonlijk horen wat er met het volk der Joden zou gebeuren in de toekomst.

Paulus heeft in Romeinen 11 een uitvoerige beschrijving gegeven over de verwerping van Joden voor een bepaalde tijd en de weder aanneming van hen. Vers 12: *En indien hun (Joden) val de rijkdom is der wereld en hun vermindering de rijkdom der heidenen; hoeveel te meer hun volheid! ... Wat zal de aanneming wezen anders dan het leven uit de doden?*

Die weder aanneming zou zijn als een leven uit de doden, niet alleen voor de Joden, maar de samenhang van het hoofdstuk toont heel duidelijk aan, dat het een levend uit de doden zou zijn voor de wereld. Er staat niet direct voor de kerk, want het is duidelijk wanneer het evangelie van het koninkrijk Gods met kracht gepredikt wordt en deze gezegend door de Heilige Geest in de wereld, en er menigten zullen toe gebracht worden tot de het koninkrijk Gods, dan zal dat ook tegelijkertijd nieuw leven aan de Christelijke kerk geven.

Bunyan schrijft zo terecht, dat deze voorzegging impliceert dat de kerk dan als dood zal zijn. Hij vergelijkt de kerk van Christus bij de 2 getuigen beschreven in Openbaring 11. Dan zal de zaak en naam van Christus bijna als begraven en bijna als dood op de aarde liggen. Maar door de Geest van God wordt er nieuw leven ingeblazen in kerk van Christus wereldwijd. En de schakel hiertoe, zegt Paulus, *is de bekering van de Joden*.

Er is nog iets van groot belang wat onze aandacht vraagt. **De connectie Lucas-Petrus.**

Lukas heeft ook omgang met Petrus gehad, want hij heeft een aantal facetten uit Petrus' leven beschreven. En Petrus heeft de lessen van Jezus die hij niet geheel verstond terwijl Jezus nog leefde, niet vergeten. Hij en de apostels kregen dierbare goddelijke uitleg in de laatste minuten voordat Jezus naar de hemel opvoer.

In Handelingen 3:19 staat de toespraak van Petrus in de tempel tot Israëlitische mannen. Petrus doet een ontroerende toespraak over hun verloochening van Christus. Vanaf vers 13 tot vers 18. Hij zegt in vers 15: *En de Vorst des levens hebt gij gedood*, enz. Vers 17: *Broeders, ik weet dat gij het door onwetendheid gedaan hebt*. Dan maakt hij een toepassing in vers 19 en 20. *Betert u dan en bekeert u opdat uw zonden mogen uitgewist worden, wanneer de tijden der verkoeling zullen gekomen zijn van het aangezicht des Heeren en Hij gezonden zal hebben Jezus Christus die u tevoren gepredikt is. Welken de hemel moet ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen, die God gesproken heeft door de mond van al zijn heilige profeten van alle eeuwen*.

- *wanneer* ... Het voegwoord ὅπως heeft volgens kenners van het Grieks nooit de kracht van 'wanneer'; beter: zodat, zodra als, dat zou kunnen. Een vergelijkbaar taalgebruik lezen we ook met betrekking tot Elia Matth. 17:11. En Jezus antwoordde en zei: *Elia zal wel eerst komen en alles wederoprichten*, enz.; dat wil zeggen, de leerstelling dat Elia zou komen, is waar; hoewel Jezus er onmiddellijk aan toevoegt, *dat het al had plaatsgevonden*.
- ... *wanneer de tijden der verkoeling zullen gekomen zijn*. De Griekse woorden kunnen ook vertaald worden: *de seizoenen van verfrissing, verkwikking*. Opvallend is de overeenkomst met de beschrijving van Lucas in Handelingen 1:7 *de tijden en gelegenheden die de Vader in Zijn eigen macht heeft gesteld*. In beide uitdrukkingen worden tijden in het *meervoud* geschreven. In de hemel heeft dit geen plaats. We moeten er ook op letten, dat *verkoeling van het aangezicht des Heeren* in de oosterse begrippen een grote zegen is. Want ieder weet uit de Schrift dat hitte in het Midden-Oosten ondraaglijk kan zijn. Een dag zonder water in de zon is het einde van je leven. Deze tijd *van verkoeling* moeten de Joden ter harte nemen. De Joden kregen nog 40 jaar verkoeling van het aangezicht des Heeren in het Joodse land, in zover dat het Evangelie gepreekt werd en de Christelijke gemeenten gesticht. Hoewel de kerk verdrukt werd en vervolgd in het Joodse land, het Evangelie van zaligheid door de prediking van Jezus

Christus was een verkoeling in de hitte van vervolging. *De profeten hebben deze dagen ook tevoren verkondigd*, Hand. 3:24. En in vers 26 zegt Petrus, *dat God Zijn kind Jezus heeft gezonden tot u om u te zegenen en af te keren van de boosheid*. Dit is de verkoeling die Petrus beoogt. Het betekent dat Christus nu wordt gezonden en door Zijn apostelen wordt gepredikt door Zijn Geest.

Dikwijls wordt het negatief opgevat dat verkoeling ziet op de vermindering of wegnemen van het vuur van liefde van de Heere. Men legt het zo uit: Nu wordt Christus nog gepreikt maar niet lang, dan volgt de ondergang en komen de *tijden* (eeuwen) van toorn van de Heere. Eeuwigheid betekent in de Schrift, een mensenleven, eeuwenlang of de eindeloze eeuwigheid. God alleen is van eeuwigheid tot eeuwigheid.

- ... *en Hij gezonden zal hebben Jezus Christus die u tevoren gepredikt is*. De zin staat in de toekomstige tijd alsof Christus nog moet komen. Nee, het is net alsof Petrus de profetieën in zijn gedachten heeft die van deze tijd geprofeteerd hebben: *die God gesproken heeft door de mond van al Zijn heilige profeten van alle eeuwen*. Al de profeten van Samuël aan, vers 24. Met andere woorden: Jezus is gezonden en nu worden deze profetieën vervuld.
- Ook zegt Petrus: ... *welken de hemel moet ontvangen tot de tijden van de wederoprichting aller dingen*. De hele toespraak van Petrus sluit naadloos aan bij de afscheidswaarden van Jezus, vlak vóór Zijn hemelvaart. Hand. 1:7: Jezus zegt: *Het komt u niet toe te weten de tijden en gelegenheden die de Vader in Zijn eigen macht heeft gesteld*. De engelen die de apostelen onderwijzen nadat Jezus opgevaren was, zeggen daarbij: *Deze Jezus Die van u opgenomen is in de hemel, zal also komen, gelijk gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren*. Hand. 1:11. Het is heel frappant dat Petrus bijna dezelfde woorden gebruikt, Hand 3:20. *Welken de hemel moet ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen*. Hij begreep heel goed wat de engelen bedoelden. *Tijden* kan ook *jaargetijden* vertaald worden. Het betekent nooit de eeuwige zaligheid. Dus Jezus moest naar de hemel opvaren en bij Zijn Vader in de heerlijkheid van de hemel Zich verblijden met de Engelen en Zijn zeer beminde Bruidskerk. Maar dan volgt voor de Joden een ander tijdperk. De tijd van de toorn van God op vreselijke manier uitgestort over het Joodse volk. Blijft het dan daarbij?
- *De tijden van de wederoprichting aller dingen* komt. Dikwijls wordt het uitgelegd dat die tijd betekent, *het herstel van alles in de eeuwigheid*. Of het woord *tijden* ooit in de Bijbel voorkomt met betekenis van eeuwigheid, kunnen wij nergens bij een goede uitlegger van de heilige Schrift lezen. Weliswaar wordt deze tekst ook door predikanten aangehaald met een goede bedoeling wanneer ze spreken over de eeuwige zaligheid. Maar de eeuwigheid *tijden* noemen is absurd.

Er blijft niets anders over, uit vergelijking met de andere teksten door Lukas en Paulus genoemd, *dat de tijden der wederoprichting aller dingen* de heerlijke staat van Christus' Kerk op aarde is. Christus komt en regeert door Zijn Geest. De *tijden* van de *wederoprichting aller dingen* ziet dus op de *wederoprichting* of *wederaanneming* van het Joodse volk. En daar mee samengaand de *tijd* van de geestelijke *wederopstanding* van de christelijke kerk wereldwijd. Dit wordt in Openbaring 20:1-6 *eerste opstanding* of *wederlevend* worden genoemd. *Maar de overigen der doden werden niet wederlevend totdat de duizend jaren geëindigd zijn*. Zie ook Psalm 85. Lukas 15:32. In Lukas 2:34 zegt Simeon tot Maria: *Zie, Deze wordt gezet tot een val en opstanding veler in Israël*. Hier heb je weer hetzelfde woord opstanding, wat over nieuw geestelijk leven spreekt.

Jer. Burroughs legt deze wederkomst van Jezus uit als Zijn tegenwoordigheid bij Zijn kerk. *"Wanneer Jeruzalem zal worden opgebouwd tot een lof van de hele aarde zal de heerlijke*

aanwezigheid van Christus zijn dat Hij onder hen zal wonen. Ik zeg, de heerlijke aanwezigheid van Christus. Ik zeg niet, de Persoonlijke aanwezigheid van Christus in Zijn lichaam. Dat zou argumenten en veel discussie vereisen.”

M. Meade schrijft in zijn boek: *Leven in de doodsbeenderen* hierover:

“Het eerste middel tot hun bekering zal een teken uit de hemel zijn; door de verschijning van Christus. ‘Alsdan zal in den hemel verschijnen het teken van den Zoon des mensen; en dan zullen al de geslachten der aarde wenen’ (Matth. 24:30). Sommigen verstaan dit van de wonderlijke openbaring van Christus ten einde de Joden te bekeren. Openbaring 11:19 kan daarover enig licht geven. Daar staat: ‘De tempel Gods in den hemel is geopend geworden, en de ark Zijns verbonds is gezien in Zijn tempel’. Onder deze ark moet Christus verstaan worden. Nu, de ark des verbonds wordt in de hemel gezien bij het blazen van de zevende bazuin. **Dan zal Christus zichtbaar verschijnen, en bij het beginnen van deze bazuin zullen de Joden bekeerd worden.** Dus het blijkt, dat de bekering der Joden, wanneer die zal gaan komen, niet slechts bewerkt zal worden door het gewone middel van de Evangelieprediking, maar door een wonderlijk gezicht uit de hemel.

En hetgeen deze opmerking blijkt te bevestigen, is de wijze van Paulus’ bekering. ‘Daarom is mij barmhartigheid geschied, ... tot een voorbeeld dergenen, die in Hem geloven zullen ten eeuwigen leven’ (1 Tim. 1:16). Waarom? Dat moet slaan op de wijze van zijn bekering, die met een **lichamelijk gezicht van Christus begon**. Een gezicht uit de hemel bekeerde Paulus. Christus verscheen zó aan hem om hem te bekeren, *dat hij tot een voorbeeld kon dienen van Gods genade en van de wijze waarop God bij de Joden werkt.* Zach. 12:10.”

I. Da Costa en veel andere godvrezende Messias belijdende Joden, menen dat Christus Persoonlijk op aarde zal verschijnen en 1000 jaar regeren vanuit Jeruzalem.

Om te besluiten,

1. De komst van de Zoon des mensen was bij Zijn geboorte in de wereld.
2. De Zoon des mensen kwam in Zijn openbaar optreden na Zijn doop.
3. De Zoon des mensen kwam om Zijn leven en bitter lijden te voltooien in het graf en al de profetieën te vervullen.
4. De Zoon des mensen kwam tot nieuw leven in Zijn glorieuze opstanding.
5. De Zoon des mensen kwam door het uitstorten van Zijn Heilige Geest op Joden en Jodengenoten. Hand. 1.
6. De Zoon des mensen kwam door het uitstorten van Zijn Heilige Geest onder de heidenvolken, Handelingen 10 en 11.
7. De Zoon des mensen kwam in het ontzagwekkende oordeel over Juda en Jeruzalem en de verstrooiing van de Joden over de hele wereld.
8. De Zoon des mensen kwam in Zijn grote werk, door Zijn kerk uit de verdrukking te verlossen tijdens de regering van keizer Constantijn de Grote, circa 306-312.
9. De Zoon des mensen kwam op een duidelijk manier in de tijd van de Reformatie in de 16^e eeuw.
10. De Zoon des mensen zal komen om Zijn beloften en die van de profeten van oude tijd te vervullen in de bekering van Israël en de volken.
11. De Zoon des mensen zal komen in Zijn heerlijkheid in het einde van de wereld om de doden op te wekken en de wereld te oordelen.
12. De Zoon des mensen zal komen in Zijn eeuwige Heerlijkheid met al de opgestane heiligen samen met de heilige engelen, om Zijn onuitsprekelijke heerlijke bruiloft te vieren met Zijn Bruid, de lievelingen van Zijn Vader, door Zijn Heilige Geest.

Als wij bidden, of de Vader in Christus in de toekomstige tijden en gelegenheden Zijn beminde uitverkorenen wilt roepen tot Zijn Koninkrijk, door Zijn Heilige Geest, dan kunnen we er zeker

van Zijn dat Hij ons verhoort. Ja zó zeker als er een Drieënig trouw Verbondsgod leeft. *Kom, ja kom haastig, Heere Jezus!*

Middelburg, 21 september 2020.

De Joodse Yom-Kippoer dag; Grote verzoendag.

Middenin een pandemie en wereldwijde kerkelijk crises;
en na een persoonlijke geestelijke crises.

Willem Westerbeke